

GENÇLERİN KUTSAL KİTAP DERSLERİ: ESKİ ANTLAŞMA

1. Kutsal Kitap'ın ana konusu	2
2. Dünyanın yaratılışı	4
3. İlk insanların günaha düşmesi	6
4. İlk Müjde	8
5. Nuh	10
6. Allah'ın İbrahim'e verdiği vaatler	12
7. İbrahim'in denenmesi	14
8. Yakup ile Esav	16
9. Yusuf	18
10. Musa	20
11. Belalar ve Mısır'dan çıkış	22
12. Kamış Denizi'ni Geçiş	24
13. Man ve bildircin	26
14. On buyruk	28
15. Buluşma çadırının yapılması	30
16. Çölde tunç yılan	32
17. Tevrat'taki Mesih peygamberlikleri	34
18. Yeşu	36
19. Hakimler	38
20. Rut	41
21. Samuel	43
22. Saul	45
23. Kral Davut	47
24. İsa Mesih Mezmurlarda	49
25. Kral Süleyman ve İsrail'in bölünmesi	52
26. Eyüp	55
27. İsrail Krallığı'nın peygamberleri: İlyas ve Elişa	57
28. Yahuda Krallığı'nın peygamberleri: Yeşaya ve Yeremya	60
29. Peygamber Hezekiel	63
30. Peygamber Daniel	65
31. Peygamber Zekeriya	67
32. Ezra ve Nehemya	69
33. Peygamber Malaki	72

1. Kutsal Kitap'ın ana konusu

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Kitap okumayı seviyor musun? Ne tür kitaplar okumayı seviyorsun?*
- *Dünyanın en çok okunan kitabın hangisi olduğunu biliyor musun?*

Kutsal Kitap dünyanın en çok okunan kitabıdır. Tarih boyunca bu kitap milyonlarca insanın hayatını değiştirdi. Neden mi? Çünkü Kutsal Kitap gerçek ve yaşayan Allah'ın Sözüdür. Çünkü Allah bize Kutsal Kitap'ta kendini tanıtır. Çünkü Kutsal Kitap, Allah'ın seni ve beni sevdiğini söyler.

-*Kutsal Kitap'ta kaç kitap bulunur?*

Kutsal Kitap'ta toplam 66 kitap bulunur (Eski Antlaşma'da 39 + Yeni Antlaşma'da 27 = toplam 66 kitap). Kutsal Kitap Tevrat, tarihsel kitaplar, şiir kitapları, peygamberlik kitapları, İncil ve mektuplardan oluşur. Kitaplar birbirinden ayrı ama yine de bir bütünün parçasıdır.

-*Genellikle her kitabın ve her hikâyenin ana konusu var, değil mi? Kutsal Kitap'taki farklı kitapların ortak bir ana konusu olabilir mi? Varsa nedir?*

İsa Mesih Kutsal Kitap'ın ana konusudur. O zaten yaratılıştan ve hatta daha önce de vardı ve cennette iman edenlerle birlikte sonsuza kadar var olacaktır.

Bazılarına göre, Eski Antlaşma Allah'ın yasasını açıklayıp öğretirken, Yeni Antlaşma müjde ve İsa Mesih'teki kurtuluşu anlatır. Bunun doğru mu yanlış mı olduğunu düşünüyorsun? Bir yandan doğrudur, ancak İsa Mesih ayrıca Eski Antlaşma'da da bulunur: hem Tevrat'ta hem de peygamberlerin kitaplarında bulunur. Eski ve Yeni Antlaşma bir bütündür.

Yaratılış 1:1

- *Kutsal Kitap nasıl başlıyor?*

Allah ezelden beri vardır ve sonsuza kadar var olacaktır. Bu, Allah'ın dünya yaratılmadan önce var olduğu anlamına gelir. Allah dünyayı yarattı ve en başından itibaren büyük planı şuydu: O insanları kurtaracak. Kutsal Kitap'ta, Allah'ın kurtuluş planını baştan sona görebiliriz.

- *Zamana bağlı olan insanlar için ebedi Allah'ı anlamının kolay mı yoksa zor mu olduğunu düşünüyorsun?*

İsa Mesih'in bu dünyaya gelebilmesi için tarihte yaşayan gerçek bir halk ve bir yer gerekiyordu. Allah, kurtuluş planını gerçekleştirmek için İsrail halkını oluşturdu ve onlara kendini tanıttı. Ayrıca, aralarına geleceğine söz verdi. Allah'ın kurtuluş planı çok derin ve titizdi. Bunu gerçekleştirmek uzun bir zaman aldı, yani binlerce yıl sürdü.

İsa Mesih bu dünyada doğup yaşadığında, Kurtarıcı Mesih ile ilgili tüm Eski Antlaşma peygamberlikleri gerçek oldu.

İsrail halkının tarihi aynı zamanda Hristiyanlık tarihidir, çünkü önemli olaylar gerçek tarihte meydana gelen olaylardır.

-*Bir daha: Kutsal Kitabın ana konusu nedir?*

Ana konusu İsa Mesih ve İsa Mesih'te gerçekleştirilen Allah'ın kurtuluş planıdır. Kutsal Kitap'ın tamamı İsa hakkında konuşuyor. Bu bazen Eski Antlaşma'da gizlice ortaya çıkar,

ancak Yeni Antlaşma'da açıktır. Allah'ın kurtuluş planı Kutsal Kitap'ın başından itibaren başlar ve son olaylar Vahiy Kitabı'nda anlatılır.

İsa Mesih'in gelişi Eski Antlaşma'da önceden bildirilmiştir. Ayrıca, Âdem, Yusuf, Musa, Yeşu ve Davut gibi İsa'yı simgeleyen insanlar da var.

İsrail halkının Mısır'daki kölelikten kurtarılması veya kurbanlık kuzu gibi bazı olaylar da İsa'nın simgeleri olarak karşımıza çıkıyor.

Kutsal Kitap, Allah'tan insanlığa büyük bir aşk mektubu gibidir yani Baba'dan (Allah) sevgili çocuklarına (bize) uzun bir aşk mektubudur. Bu mektupta sevgi dolu olan Allah'ın her şeyi nasıl yarattığı, insanın Allah ile olan ilişkisini günaha düşerek nasıl bozduğu ve Allah'ın zararı nasıl düzelttiği ve sonunda her şeyi yeniden yaratacağı anlatılıyor.

Allah'ın sözünün her parçası önemli olsa da, onun bir ana noktası vardır. Bu ana nokta, İsa Mesih'in dünyaya gelişi ve kutsal Allah ile günahkâr insan arasındaki ayrılık demek olan günahın ortadan kaldırılmasıdır. Her Kutsal Kitap okuyucusu, Allah'ın herkesi kurtuluşunu almaya davet ettiğini anlasın!

Önemli noktalar:

- Eski ve Yeni Antlaşma bir bütündür ve birlikte Allah'ın kurtuluş çalışmasını anlatır: Eski Antlaşma, Allah'ın kurtuluşu nasıl hazırladığını anlatır. Yeni Antlaşma, Allah'ın kurtuluşu nasıl gerçekleştirdiğini ve bu kurtuluşun nasıl bir şey olduğunu söyler.
- Allah'ın kurtuluş planı Kutsal Kitap'ın tamamında bulunur.

2. Dünyanın yaratılışı

Yaratılış 1:1-31

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Dünyanın başlangıcını merak eder misin? Yoktan bir şey yaratılabileceğini düşünüyor musun?*

Kutsal Kitap bir bilim veya biyoloji kitabı değildir. Önemli olan, her şeyin arkasında bizim iyi ve sevgi dolu Allah'ımızın olmasıdır. Kutsal Kitap'taki Yaratılış kitabının mesajı, dünyamızın bir başlangıcı (ve bir sonu) olduğu ve Allah'ın evrenin Yaratıcısı olduğudur.

Yaratılış 1:1-31

- *Başlangıçta ne vardı?*

Başlangıçta Allah vardı. Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Allah'ın Ruhunu suların üzerinde dalgalanıyordu. (ayet 2)

- *Yaratılış nasıl oldu?*

1. gün: Tanrı, "Işık olsun" diye buyurdu ve ışık oldu. (ayet 3) -> gündüz – gece

2. gün: Tanrı, "Suların ortasında bir kubbe olsun, suları birbirinden ayırsın" diye buyurdu. (ayet 6) -> gök

3. gün: Tanrı, "Göğün altındaki sular bir yere toplansın, kuru toprak görülsün" diye buyurdu ve öyle oldu. (ayet 9) -> kara – deniz

Tanrı, "Yeryüzü bitkiler, tohum veren otlar, türüne göre tohumu meyvesinde bulunan meyve ağaçları üretsın" diye buyurdu ve öyle oldu. (ayet 11) -> bitkiler

-4. gün: Tanrı büyüğü gündüze, küçüğü geceye egemen olacak iki büyük ışığı ve yıldızları yarattı. (ayet 16) -> ışıklar; güneş, ay, yıldızlar

-5. gün: Tanrı, "Sular canlı yaratıklarla dolup taşsın, yeryüzünün üzerinde, gökte kuşlar uçsın" diye buyurdu. (ayet 20) -> sular da yaşayan ve uçan canlılar

-6. gün: Tanrı, "Yeryüzü çeşit çeşit canlı yaratık, evcil ve yabanıl hayvan, sürüngen türetsın" diye buyurdu. (ayet 24) -> karada yaşayan hayvanlar

Tanrı, "İnsanı kendi suretimizde, kendimize benzer yaratalım" dedi. (ayet 26)

-> insanlar; kadın ve erkek olarak, Allah'ın kendi suretinde

- *Allah dünyayı nasıl yarattı?*

Başlangıçta yer boştu – Allah Sözüyle bu boşlukta muhteşem şeyler yarattı. Aynı şekilde Allah'ın Sözü insanın boş ve ümitsiz hayatını yenileyebilir.

- *Allah insanı neden yarattı?*

Allah tarafından yaratılan insan sonsuz değerlidir. İnsanın değeri bir armağan ve Allah'ın yasasıyla korunan bir haktır. Allah insanı kendi suretinde, erkek ve kadın olarak yarattı. Kısmen ortak ve kısmen farklı bir role sahip olmalarına rağmen, her iki cinsiyet eşit derecede değerlidir.

İnsan aslında Allah bağlamında yaşamak için yaratıldı. Bu, insanın Allah'a yakın olmadıkça asla tamamen mutlu olamayacağı anlamına gelir. Bu yüzden her insan Allah ile bu ebedi bağını özlemine çeker.

- *Allah'ın insanlara verdiği görev neydi? (ayetler 28-30)*
Allah insanı yaratılışın geri kalanından farklı özel bir pozisyona yerleştirdi. İnsanla, Allah doğrudan ve yüz yüze konuşur, yalnızca insan günah işleyebilir ve ondan Allah'a karşı sorumludur olur ve yalnızca insanın ölümsüz bir ruhu vardır.
Allah'ın yarattığı dünyaya işkence etmek, yozlaştırmak insanın yapmaması gereken şeylerdir. İnsan, bu dünyaya iyi bakma görevi olan bir hizmetçi gibidir.
- *Allah yarattıklarına bakınca ne düşündü?*
Allah yarattıklarına baktı ve her şeyin çok iyi olduğunu gördü.
Başlangıçta bir eksik yoktu, her şey tamamen iyiydi.
- *Yedinci yaratılış gününde ne oldu? (Yaratılış 2:1-3)*
Yedinci gün Allah yaptığı işi bitirdi. O gün işinden dinlendi.
Yaratılış yedinci günde doruğa ulaştı. Dinlenme, Allah'ın yorgun olduğu ve uykuya ihtiyacı olduğu anlamına gelmez. Dinlenme, Allah düzen ve yapıyı yarattıktan sonra huzur içinde yerleşebileceği anlamına gelir. Ayrıca Allah yedinci günü kutsadı yani diğer günlerden ayırdı. Bununla birlikte, fikir Allah'ın dinlendiği ve insanın hizmet ettiği değil, insanın Allah ile birlikte dinlendiğidir. İnsan, Allah'ın kutsallığına ve huzuruna ortak olur.

Önemli noktalar:

- Üç birlik, Kutsal Allah (Baba, Oğul ve Kutsal Ruh) her şeyi sözüyle yarattı.
- İnsanın özelliği büyüktür, çünkü Allah insanı kendi suretinde yarattı.

3. İlk insanların günaha düşmesi

Yaratılış 3:1-19

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

Bu dünyada neden kötülük var? Neden hastalıklar var? Neden açlık, kuruluk, deprem, sel var? Neden şiddet ve yoksulluk var? İnsanlar neden savaşır, kavga eder, yalan söyler vs.? Allah dünyayı güzel ve kusursuz yarattıysa neden her gün çevremizde kötülük görüyoruz?

- *Hiç böyle sorulara cevap bulmaya çalıştın mı?*

Bazı insanlar Allah'tan nefret eder. Allah'ın neden bu kadar kötü bir dünya yarattığını düşünüyorlar. Ya da bazıları kötülük yüzünden Allah'ın var olduğuna inanmıyor. Allah gerçekten varsa, dünyadaki kötülük neden durmuyor, diye düşünüyorlar. Onlar Allah'ın dünyayı kötü yarattığını düşünebilirler.

Ancak Allah her şeyi mükemmel yaratmıştır. Her şey çok güzel ve iyiydi. Allah'ın kendisi Cennet bahçesinde Âdem ve Havva ile birlikteydi. Utanma yoktu. Kavga yoktu. Yalan yoktu. Kıskançlık yoktu. Kötü düşünceler yoktu. Gözyaşları yoktu. Hastalık yoktu. Ölüm yoktu.

Sonra bir olay oldu. Bu olay tüm dünyayı değiştirdi. Bu olay hiç güzel değildi, çünkü her şey bozuldu. Bu olay insanların ilişkilerini değiştirdi, onları bozdu. Bu olay doğadaki dengeyi bozdu. Bu olay nedeniyle dünyada her türlü kötülük bulunur.

-*Bu olay neydi?*

Günaha düşmek her şeyi değiştirdi. Günah Allah'a karşı itaatsizlik demektir. Kutsal Kitap'a göre Allah dünyayı iyi yarattı. Ancak insan günaha düştüğünde her şey değişti. Günah, dünyadaki kötülüğün nihai sebebidir.

Yaratılış 3:1-19

- *İlk insanlar nasıl günaha düştüler? (ayetler 1-7)*

Yılanın (yani Şeytan'ın) ayartılma yolları zamanla değişmedi. İlk girişim, bir kişiyi Allah'ın emrinden şüphe ettirmektir. Başka bir çaba da insanı Allah'ın iyiliğinden şüphe ettirmektir.

Bundan sonra Havva yasak meyveyi izlemeye başladı ve bu noktada yılan sadece bekledi. Göz ve kalp etkilenmeye başladığında, kişinin geri kalanı da aynı şeyi yapar.

- *Aden bahçesinde tek bir kural olmasına rağmen, Adem ve Havva'nın Allah'a itaat etmesi neden zordu?*

Bize göre, Havva'nın ve Adem'in yaptığı "hata" küçük olabilir, yani sadece yasak bir meyveyi yediler. Ancak onlar Allah'ın emrine uymadılar, O'nun Sözüne aykırı davrandılar, O'na itaat etmediler. "Hata" gerçekten büyüktü, Allah'a karşı bir günahı. Allah gibi olmak istediler.

- *Ayet 7 ve 8'de Adem ve Havva utançlarını nasıl saklamaya çalıştılar?*

Adem ve Havva ne yaptıklarını anlamaya başladılar. Utanıyor ve Allah'ın varlığından korkuyorlardı. Utanç sorununa bir çözüm bulmaya çalıştılar. Bugünlerde hâlâ aynı şeyi yapmaya çalıştığımızı fark etmek ilginç: Allah'tan saklanmaya ve utancımızı örtmeye

çalışıyoruz! - Biz günahlarımızı gizlemeye nasıl çalışırız? Günahlarımızı gerçekten Allah'tan gizleyebilir miyiz?

Bundan sonra, (ayet 8) Allah Aden bahçesinde insanı aradı. Allah'ın, insanın günaha düşmesinden sonraki tüm faaliyetleri tam olarak şu şekilde özetlenebilir: Allah günah işleyen insanı arıyor, çünkü onu hâlâ çok seviyor.

- *İlk insanlar günaha düştüğünde ne değişti?*
İlk insanlar olan Âdem ve Havva'nın günaha düşmesi tüm dünyayı olumsuz etkiledi. Tarihte gerçekten meydana gelen bu olay hem insanı hem de dünyayı değiştirdi.
1. Günaha düşmek insanın kendisini etkiledi. Ondan sonra dünyaya günahsız kimse doğmadı. Herkes doğduğundan beri Allah'tan uzaktır. İnsan doğası gereği Allah'tan ayırıcı ve günahın ve Şeytan'ın kölesidir (Romalılar 5:12). Düşüş nedeniyle, her insan Allah'ın önünde suçluluk ve utanç duyar.
2. Günaha düşmek dünyaya ölüm getirdi, çünkü günahın cezası ölümdür (Allah'tan sonsuza dek ayrılmaktır). İnsan günaha düşmeseydi, sonsuza kadar yaşardı.
3. Günaha düşmek insanlar arasındaki ilişkileri bozdu. Günaha düşmeden önce uyumluluk vardı, ancak ondan sonra en yakın ilişkilerimiz bile anlaşmazlıklarla dolu.
4. Günaha düşmek insan ile doğa arasındaki ilişkiyi bozdu. İnsanın seçtiği yön nedeniyle "yeryüzü lanetli" oldu.
- *Peki günah tam olarak nedir?*
Kutsal Kitap 'günah' kelimesine çeşitli anlamlar verir: "Yanlış yolu seçmek", "isyan", "yasadışılık". Günah güçlü bir şeydir, biz ondan kendi gücümüzle ayrılamayız. Kutsal Kitap'a göre, bütün insanlar günaha düştü, bu yüzden günah bütün insanları etkiliyor. İnsan günah işlediği için günahkâr değildir. Aksine: günahkâr olduğu için günah işliyor. Biz gerçekten günahın kölesiyiz. Kendimizi kurtaramayız, çünkü günah bizi Allah'tan ayırır. Bu yüzden İsa Mesih'e ihtiyacımız var!
- *Allah Adem'e "Sana meyvesini yeme dediğim ağaçtan mı yedin?" sorusunu sordu. Âdem ve Havva nasıl bir cevap verdiler? (ayetler 12-13)*
Her ikisi de kendi günahlarının sorumluluğunu almıyor, diğerini suçluyor. İnsanın günahlarının sorumluluğunu alması zordur.
- *Günah sorunu nasıl çözünebilir?*
Tarihte meydana gelen bir olay, elbette, tarihte meydana gelen bir kurtuluşa ihtiyaç duyar. İnsanın kendisi Allah ile temas kuramadığına göre, kurtuluş onun dışından gelmelidir. Yıllar sonra, İsa Mesih doğdu, yaşadı ve çarmıhta öldü. İsa Mesih bozuk ilişkiyi düzeltti ve bizim için Allah'a giden yolu açtı. "Çünkü günahın ücreti ölüm, Allah'ın armağanı ise Rabbimiz Mesih İsa'da sonsuz yaşamdır." (Romalılar 6:23)

Önemli noktalar:

- İnsan günaha düştükten sonra her şey değişti. Dünya artık kusursuz değil, ölüm ve her türlü kötülük ve hastalık düşüşten kaynaklanır. Allah ile insan arasındaki kusursuz ilişki de bozuldu.
- İlk insanın günahı nedeniyle hepimiz doğuştan günahkârız ve İsa Mesih'e muhtacız.

4. İlk Müjde

Yaratılış 3:14-24

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Ne tür haberin iyi olduğunu düşünüyorsun?*

İyi haber genellikle olumlu, değil mi? Olumlu sıfatlar aklımıza gelir: mutlu, neşeli, umut verici, sevgi dolu vs.

-*Yanlış yaptığında iyi haber mi yoksa ceza mı beklersin?*

Yaratılış 3:14-24

- *Allah, günaha düştükten sonra Âdem ve Havva'yı terk etti mi?*

Günaha düşmek dünyadaki en büyük felaketti. Allah ile insan arasındaki ilişki tamamen bozulmuştu. Günah aynı zamanda dünyaya ölüm getirdi.

Kutsal Kitap açıkça günahın sonuçlarından bahseder. Ama iyi haber şudur: günah işlemiş olsak da, Allah bizi terk etmedi ve asla terk etmeyecek!

- *Günaha düşmenin sonuçları nelerdi? (ayetler 14-24)*

Âdem ile Havva'nın itaatsizliğinin birçok sonucu oldu. Sadece kendi yaşamları üzerinde geniş kapsamlı etkileri olmadı. Bugünün dünyasında karşılaştığımız tüm sorunların kökleri bir şekilde bu olayla bağlantılı.

Yılan için sonuçlar: 'en lanetli olacak ve karnının üzerinde sürünecek'

Havva için sonuçlar: 'ağrı çekerek doğum yapacak'

Âdem için sonuçlar: 'toprak onun yüzünden lanetlendi ve ekmeğini ter dökerek kazanacak'

Âdem ve Havva için sonuçlar: 'Allah onları Aden bahçesinden çıkardı'

- *Hangi ayette iyi haber bulunur?*

Müjde, yani iyi haber, Allah tarafından ayet 15'te bildirilmektedir. Bu ayete "ilk müjde" denilmektedir.

Allah, düşmüş insanları kurtarmak için ne yapacağını açıklıyor: Kadının soyundan biri gelecek ve yılanın başını ezecek. O kişi yılanın başını ezerken, yılan da O'nun topuğuna saldıracaktır.

Kadının (yani Havva'nın) soyundan gelen kişi elbette İsa Mesih'tir! İsa çarmıhta öldüğünde yılanın (yani Şeytanın) başını ezdi. Aynı zamanda, çarmıhta bir çivi İsa'nın ayaklarını deldi. İsa Mesih Şeytan'ı çarmıhta yendi ve aynı zamanda ölümün gücünü de yendi.

Bu sözler, Mesih hakkındaki ilk peygamberliklerdir. Kutsal Kitap'ın ana teması bu noktadan başlar. Allah bizi o kadar çok sevdi ki, bizi günahın cezasından (yani ebedi ölümden) kurtarması için Oğlu İsa Mesih'i verdi.

- *Ayet 21'te ne oldu?*

Allah, Adem ve Havva'nın utanç sorununu çözdü ve onlara deriden giysiler yaptı.

Deri elde etmek için bir hayvan öldürülmeli, değil mi? Âdem ve Havva'nın Allah'ın

önünde yaşayabilmeleri için, onların utançını örtmesi için, giysiler gerekiyordu ve bu

işini Allah yaptı. Adem ve Havva, Allah'ın yaptığı giysileri giyerek Allah'ın huzuruna tekrar çıkabildiler.

Aynı şekilde, Allah'ın huzurunda yaşayabilmemiz için kurbanın kanı bizim için akıtılmalıdır. İşte bu yüzden İsa Mesih öldü. İsa bizim "günah utancımızı" örter ve biz İsa ile Allah'ın huzuruna çıkabiliriz. Bu sorun tamamen Allah tarafından çözüldü. Biz hiçbir şey yapamayız.

- *Allah bu sorunu neden çözdü?*

- *Âdem ve Havva Aden bahçesinde yaşamaya devam ettiler mi? (ayetler 22-24)*

Âdem ile Havva Cennet Bahçesinden kovuldu. Aslında Allah bunu yaparken onları kurtardı. Eğer kovmasaydı, insan sonsuza dek günah içinde yaşardı. Bu bakış açısından kovulmaları Allah'ın lütfuydu.

Cennet bahçesinden kovulduktan sonra Âdem ile Havva yaşamaya devam ettiler. Biraz sonra Havva dünyanın ilk çocuğunu doğurdu.

Havva, Allah'ın gelecekteki Kurtarıcı ile ilgili vaatlerine inanıyordu. Kurtarıcının hemen geleceğini düşündü, ancak biraz daha zaman geçmesi gerekiyordu.

Önemli noktalar:

- Yaradılış 3:15 ilk müjdedir, ikincisi de Yuhanna 3:16.
- Günah insanı Allah'tan ayırdı, ama Allah'ın bir kurtuluş planı vardı: Dünyaya İsa Mesih'te beden alarak geldi ve çarmıhta herkesin günahlarını bağışladı.
- İnsan, Allah'la arasındaki bozulmuş ilişkiyi kendisi düzeltemez; bunu İsa Mesih'i vererek Allah yaptı.

5. Nuh

Yaratılış 6:5-22

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Hiç şu cümleyi duydun mu: "Gökkuşağının sonunda bir hazine var!" Bunun hakkında ne düşünüyorsun? Gökkuşağı senin için ne ifade ediyor?*

Yıllar geçtikten sonra Nuh Adem'in soyundan doğdu. O zamanlar henüz Allah'ın seçtiği bir halk yoktu. Ancak doğru ve yanlış vardı.

Yaratılış 6:5 – 22

- *Nuh kimdi? Okuduğumuz metin onun hakkında ne anlatıyor? (ayetler 9-10)*
- *İnsanların hayatları nasıldı? (ayet 5 ve 11-12)*
Allah yeryüzüne baktığında her şeyin kötü olduğunu gördü. İnsan tarafından yapılan birçok kötülük vardı. Bu kötülük nereden geldi?
- *Allah ne yapmaya karar verdi? (ayetler 6-7)*
- *Neden Allah'ın yargısı bu kadar ağırdı? Allah, yeryüzündeki tüm canlıları yok etme kararını almakta haklı mıydı?*
- *Bu noktada Nuh hakkında ne söylendi? (ayet 8) Bu ne anlama geliyor?*
Nuh Allah'ın gözünde **lütuf** buldu. Nuh diğer insanlardan üstün değildi, yalnızca Allah'ın lütfu nedeniyle seçildi.

Allah Nuh'a bir gemi yapmasını emretti. Allah en ufak detayı bile Nuh'a anlattı. Nuh, Allah anlatmasaydı böyle bir gemi inşa edemezdi – bu gemi kurtuluş aracıydı.

- *Nuh, Allah'ın emrettiği şey hakkında ne düşündü? Allah'a neden itaat etti?*
Nuh Allah'ın söylediklerine inandı ve imkansız bir iş gibi görünse de Allah'a itaat edip gemiyi inşa etmeye başladı. Allah sana bu planları anlatmış olsaydı, inanmaya ve onlara uymaya hazır olur muydun? Nuh Allah'a güvendiği ve inandığı için sözüne de itaat etti. Tufanın yağmur başlamadan olacağına inanıyordu çünkü Allah bunu söylemişti. Bu bizim için çok önemli ve harika bir örnektir.
- *Neden bir gemiye ihtiyaç vardı? (ayetler 17-19)*
Allah bir tufan gönderecekti, fakat Nuh'u ve ailesini ve çeşitli hayvanları kurtaracaktı. Allah Nuh'a kurtuluş yolunu gösterdi.

Gemi hazır olduktan sonra Nuh, ailesi ve tüm hayvanlarla içeriye girdi (7. Bölüm). Onlar girdikten sonra Allah kapıyı kapattı (7:16). Yargı Allah'ın elindeydi. Allah, Nuh'un ve ailesinin kurtuluşunu sağladı. Karar vermek Nuh'un görevi değildi. Aynı şekilde, bizler de hiç kimseye "kapıyı kapatamayız", ancak karar, yani yargılama, Allah'ın kararıdır.

- *Bizim için bu tür bir "kurtuluş gemisi" nedir?*
Nuh'un Gemisi, Hıristiyan vaftizinin bir simgesidir. Vaftiz, Allah'ın bizim için yarattığı "kurtuluş gemisidir". "Bir zamanlar, Nuh'un günlerinde gemi yapılıırken, Tanrı'nın sabırla beklemesine karşın bu ruhlar söz dinlememişlerdi. O gemide birkaç kişi, daha

doğrusu sekiz kişi suyla kurtuldu. Bu olay vaftizi simgeler. Bedenin kirden arınması değil, Tanrı'ya yönelen temiz vicdanın dileği olan vaftiz, İsa Mesih'in dirilişiyle şimdi sizi de kurtarıyor." (1. Petrus 3:20-21)

Nuh, ailesi ve hayvanlar gemide yaklaşık bir yıl kaldı (8. Bölüm). Sonra Allah Nuh'a "Gemiden ailenle ve hayvanlarla çık," diye buyurdu. (8:15-16) Allah aynı şeyi bir daha yapmayacağına söz verdi. "Yeryüzünü yok eden tufan bir daha olmayacak." Allah, Nuh ve oğullarıyla bir antlaşma yaptı (9:8-16).

Antlaşmanın işareti olan gökkuşağı şunu hatırlatır: Allah insanlığı yok etmeyecek, insanlığı seviyor. Bu bir lütuf vaadi ve lütuf işareti!

Antlaşma her zaman Allah'ın lütfunun bir ifadesi olmuştur. Allah insanlarla bağlantı kurmak zorunda değildi, ancak yine de yaptığı antlaşma ile bağlantılı. Antlaşma vaatler ve sorumluluklar içermektedir.

Allah'ın insanlarla yaptığı her antlaşma üç önemli şeyi içerir:

- 1) Sorumluluklar - Bir kişi ne yapmalıdır?
- 2) Haklar - Antlaşmadan ne kazanılır?
- 3) İşaret - Antlaşmanın var olduğunu nasıl anlarsınız?

-Allah'ın Nuh'la yaptığı antlaşmadaki bu üç önemli şey neydi?

- 1) Sorumluluklar: Nuh, Allah'ın talimatlarına uyacak.
- 2) Haklar: Canlıları yok edecek bir tufan bir daha olmayacak.
- 3) İşaret: Gökkuşağı

Bölüm 9 ayet 27 Allah'ın şu vaadini içerir: "Allah Sam'ın çadırlarında yaşasın."

Yüzyıllar sonra İsa Mesih Sam'ın soyundan doğdu.

Nuh'un hayatından Allah'ın kurtuluş planının en başından beri hazır olduğunu görüyoruz. Allah, Havva ve Adem'e Kurtarıcı'nın "kadının soyundan" geleceğini, bu metinde Sam'ın soyundan geleceğini söyler.

Nuh, sabırla bekleyen kişinin modeli ve iman örneğidir: "İman sayesinde Nuh, henüz olmamış olaylarla ilgili olarak Tanrı tarafından uyarılınca, Tanrı korkusuyla ev halkının kurtuluşu için bir gemi yaptı. Bununla dünyayı yargıladı ve imana dayanan doğruluğun mirasçısı oldu." (İbraniler 11:7)

Önemli noktalar:

- Nuh Rab'bin gözünde lütuf buldu.
- Allah Nuh'a kurtuluş yolunu gösterdi, gemi bir kurtuluş aracıydı.
- Vaftiz, Allah tarafından bizim için verilen bir "kurtuluş gemisi"dir.

6. Allah'ın İbrahim'e verdiği vaatler

Yaratılış 12:1-9 ve 15:1-21

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Tufandan sonra hayat güzel oldu mu? Ne düşünüyorsun? Herkes Allah'a saygı gösterdi mi?

İnsanlık tarihi tufandan sonra devam etti. Yeni nesiller doğdu ve yaklaşık 440 yıl geçtikten sonra dünyada yine binlerce insan vardı. Ancak pek çok insan Allah'a güvenmiyordu. Tufandan sonra günah hâlâ dünyadaydı.

Bu noktaya kadar Allah, halklar ve kabileler arasında ayırım yapmaksızın tüm insanlıkla konuşmuştur. Babil Kulesi ve güçlerini birleştiren insanlığın isyanı bu yolun sonunu belirlemişti.

Şimdi Allah bir kişiyi çağırır ve bir kişi, bir aile, bir soy ve bir halkla konuşmaya başlar. Uzun bir aradan sonra Mesih gelir ve sonra Allah yeniden tüm dünyayla konuşmaya başlar.

Yaratılış 12:1-9

- *Yaratılış 11:27-31 ayetlerini okuyalım. İbrahim (yani Avram) kimdi?*
İbrahim İsa'dan yaklaşık 2 bin yıl önce yaşamıştı. Sam'ın soyundandı. İbrahim'in eşi vardı, fakat çocuğu yoktu.
- *Allah İbrahim'i neden çağırdı?*
İbrahim, Allah'ın gözünde lütuf buldu. Allah'ın İbrahim'i seçmesinin nedeni sadece budur. İbrahim tam olarak neden seçildi? Buna cevabımız yok. Bu, Allah'ın egemen ve her şeye kâdir olmasıyla ilgili olan kutsal bir sırdır.
- *Allah'ın İbrahim'e verdiği vaatleri nelerdi? (ayetler 2-3)*
2. ve 3. ayetleri tekrar okuyalım. Allah'ın İbrahim'e verdiği bu vaatler, Kutsal Kitap'taki en önemli vaatlerden biridir. Bundan sonra bu vaatlerin gerçekleşmesi Yeni Antlaşma'ya kadar takip edilir.
Allah İbrahim'e üç vaat verdi. İbrahim Allah'tan evlat, toprak ve bereket vaadini aldı.
 1. Evlat vaadi: İbrahim bir göçebeydi (Yaratılış 15:1-6). Allah'ın söylediğine göre İbrahim'den büyük bir topluluk oluşacaktı.
 2. Toprak vaadi: Allah İbrahim'e bir toprak vaat etti (Yaratılış 12:14-18). İbrahim yola çıktığında uzun bir yolculuk başladı. Yaklaşık bin yıl sonra, İsrail halkı bu belirli ülkede yaşamaya başladı.
 3. Bereket vaadi: Tüm insanlar için bereket vaadi (ayet 3): Bu ayette müjde İbrahim'e bildirildi. Allah'ın dediği gibi, bir gün Kurtarıcı İsa Mesih İbrahim'in soyundan doğacaktı. İsa Mesih tüm dünya için bir nimettir.

Yaratılış 15:1-21

- *İbrahim'in sorunu neydi? (ayet 2)*
İbrahim'in çocuğu yoktu. İbrahim ve Saray yaşlıydı, bebek sahibi olma ihtimalleri çok azdı. Yani insan gözünde onların durumu imkânsızdı ama Allah için imkânsız olan

hiçbir şey yoktur! İbrahim Allah'a inandı ve O'nun sözlerine ve vaatlerine güvendi. Daha sonra bir mucize oldu: İbrahim ve Saray'ın bir oğlu doğdu, adı İshak'tı.

- *Allah İbrahim'le ne tür bir antlaşma yaptı? (ayetler 8-21)*

İlk başta, İbrahim Allah'ın sözlerine güvendi, ama sonra bir şekilde şüphe etmeye başladı ve toprakları miras alacağını nasıl bileceğini sordu. Allah buna bir antlaşma yaparak cevap verdi.

Allah'ın insanlarla yaptığı her antlaşma üç önemli şeyi içerir:

1) Sorumluluklar - Bir kişi ne yapmalıdır?

- *İbrahim bu antlaşmada ne yapmalıydı?*

İbrahim, Allah'ın çocuk sahibi olacağına dair vaadine inanacaktı.

2) Haklar - Antlaşmadan ne kazanılır?

- *İbrahim bu antlaşmadan ne kazandı?*

İbrahim'in torunları olacak ve onların kendi toprakları olacaktı.

3) İşaret - Antlaşmanın var olduğunu nasıl anlarsınız?

- *Bu antlaşmanın işareti neydi?*

Bu antlaşmanın işareti sünnet idi. "Sünnet olmalısınız. Sünnet aramızdaki antlaşmanın belirtisi olacak." (Yaratılış 17:11)

Eski Antlaşma'nın mesajı şudur: Allah, İbrahim'in, İshak'ın, Yakup'un ve seçtiği halkın Allah'ıdır ve diğerleri yabancı ve Allah'tan habersizdir.

Şaşırtıcı bir şekilde, apaçık bir mesaj daha görülüyor: Allah, tüm ulusların Allah'ıdır ve yarattığı tüm insanları yanına çağırır.

Önemli noktalar:

- Allah'ın İbrahim'le yaptığı antlaşması, bir kurtuluş vaadi içeren ilk antlaşmaydı. Allah, İbrahim'in çok sayıda torunu olacağına söz verdi. Onlar toprakları miras alacaklardı. Ve İbrahim'in soyundan "yeryüzünün bütün milletlerinin kutsanacağı" (İsa Mesih) gelecekti.
- "İbrahim Allah'a iman etti, böylece aklanmış sayıldı." (Romalılar 4:3)
- İbrahim'in yalnızca Allah'ın vaadiyle, yalnızca imanla, yalnızca lütufla kurtuluşu, insanın günahattan, ölümden ve Şeytan'ın gücünden yalnızca İsa Mesih aracılığıyla nasıl kurtulduğunun bir simgesidir.

7. İbrahim'in denenmesi

Yaratılış 22:1-19

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Deneme ne anlama geliyor? Birinin imanının denenebileceğini düşünüyor musun?*

Hem yaşadığımız çevre hem diğer insanlar hem de kendi kalbimiz nedeniyle hayatımızda çeşitli denemeler ortaya çıkabilir.

Bu metinde Allah, İbrahim'in iman gücünü denemekte. O sırada İbrahim 117, Sara 107 ve İshak 17 yaşındaydı.

Yaratılış 22:1-19

- *İshak kimdi? O nasıl bir oğuldu? Metinden onun hakkında ne öğrenebiliriz?*
İshak, İbrahim ve Saray'ın tek oğluydu. (İsmail ise İbrahim ve Hacer'in oğluydu.) O zamanlar bir oğul ebeveynler için çok önemliydi, çünkü ebeveynler yaşlandığında oğul onlara bakardı.
- *İbrahim Allah'tan hangi emri aldı? İbrahim ve İshak nereye gitmek zorundaydı? (ayet 2)*
Daha önce Allah İbrahim'e bir oğul vaat etmişti ve şimdi İbrahim'e gidip bu oğlunu kurban etmesini söylüyor. Allah neden bunu istedi? Cevap birinci ayette: "Allah İbrahim'i denedi."
Moriya dağı özel bir yerdi: yıllar sonra oraya tapınak yapıldı (2. Tarihler 3:1) ve orada Allah'ın buyurduğu yakmalık sunular sunuldu. Daha sonra o dağda son kurban olan İsa Mesih öldü.
- *İbrahim hakkında Allah'ın emrine karşı hiçbir şey söylemediğini ne gösteriyor? İbrahim böyle bir fedakârlık yapmaya nasıl istekli olabilirdi?*
İbrahim'in imanı, her şey saçma görünse bile, Allah'a ve vaatlerine "çocuksu" bir iman ve güvendi.

Üçüncü gün yolcular gideceği yere vardılar. Moria'ya olan mesafe yaklaşık 70 km idi.

- *İbrahim bu üç gün boyunca yolculuk yaparken ne düşünmüş olabilir?*

İbrahim ve oğlu İshak, yolculuğun son bölümünü tek başlarına yaptılar. İbrahim ne yapacağını uşaklarına söylemedi.

- *İbrahim'in ayet 5'teki "oğlumla birlikte oraya gidip döneceğiz" sözleri, kendisi ve imanı hakkında neyi gösteriyor?*
İbrahim, Allah'ın bir çözüm göstereceğine inanıyordu. Belki oğlu İshak ölümden dirilebilir, belki Allah İbrahim'e başka bir sunu gösterirdi.
- *Sence İshak ne olacağını anladı mı? (ayetler 6-8)*
İbrahim İshak'a "Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu Allah kendisi sağlayacak" dedi. Bu gerçekten oldu. Ve aynı zamanda bu bir peygamberlik cümlesiydi, çünkü yaklaşık 2000 yıl sonra İsa Mesih doğdu. Ve İsa çarmıhta öldüğü için tüm insanların günahları affedildi. İsa Mesih Allah'ın bu kuzusuydu.
- *İshak zaten küçük bir çocuk değildi. Babası yaşlıydı, bu yüzden İshak kolayca kaçabilirdi. Ama kaçmadı. Neden kaçmadı? (ayetler 9-10)*

- *Sonra ne oldu? Allah'ın çözümü neydi? (ayetler 12-13)*
Allah İbrahim'e başka bir yakmalık sunu gösterdi.
Dünyanın yaratılışından bu yana günahı ortadan kaldıracak tek sunu hazırды. Yani Allah'ın kurtuluş planı her zaman hazırды. İsa Mesih bu kurtuluş planını gerçekleştirdi.

Sonra Allah verdiği sözünü tekrarladı: "Seni fazlasıyla kutsayacağım – Soyunun aracılığıyla yeryüzündeki bütün uluslar kutsanacak". (ayetler 17-18)

İshak'ın öyküsünde İsa'nın çektiği acıyı hatırlatan birçok nokta bulunur.

İshak yolculuğun son bölümünü babasıyla yaptı. İsa Mesih son anları Babasıyla birlikte geçirdi, öğrenciler ise onu terk ettiler.

İshak yakmalık sunu için odunları sırtında taşıdı. İsa Mesih sırtında kendi çarmıhını taşıdı.

İshak, babasının iradesine gönüllü olarak itaat etti. İsa Mesih, Baba Allah'ın iradesini de yerine getirdi.

- *İbrahim ise hangi açıdan Baba Allah'ın bir örneğidir?*

İshak'ı kurban etme eylemi şunun bir simgesi ve peygamberliği: "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun." (Yuhanna 3:16)

Bu olaydan yaklaşık 2000 yıl sonra Allah bizim için tek sevgili Oğlu'nu verdi.

Bu Kutsal Kitap'ta başka örneği olmayan bir olaydı. Allah, İbrahim dışında hiç kimseden böyle bir şey istemedi. Ancak daha sonra Allah'ın kendisi böyle bir fedakarlıkta bulunmak durumunda kaldı. İbrahim'in oğlunun ölmesi gerekmiyordu, ama Baba Allah'ın Oğlu, İsa Mesih, bizim için ölmek zorundaydı.

Önemli noktalar:

- Allah İbrahim'i zor bir denemeden geçirdi, ama İbrahim Allah'a güvendi ve O'na itaat etti.
- Allah İbrahim'e, "Sevdiğin biricik oğlunu al," diye buyurdu. İsa'nın vaftizinde Allah şöyle dedi: "Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum." (Matta 3:17.)
Sonunda İbrahim oğlunu feda etmek zorunda değildi. Gerçek feda, İsa Mesih Golgota'daki çarmıhta öldüğü zaman gerçekleşti.

8. Yakup ile Esav

Yaratılış 25:19-34, 27:1-40 ve 28:10-16

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Sence bir şey elde etmek için aldatmak veya sahtekarlık yapmak iyi / doğru bir şey mi? Bunu yapmanın sonuçları ne olabilir?*

Moriya dağındaki olaydan sonra İshak hayatına devam etti. Büyüyüp yetişkin oldu. İbrahim, İshak için bir eş seçti, bu kızın adı Rebeka'ydı. İshak, Rebeka'ya âşık oldu ve onunla evlendi.

Allah'ın İbrahim'e verdiği bereket İshak için de geçerliydi. İbrahim'in ölümünden sonra Allah İshak'ı kutsadı.

Ne var ki, İshak ve Rebeka'nın uzun süre çocuğu olmadı (babası İbrahim ve annesi Saray gibi). Bunun için İshak karısı için sürekli dua ediyordu. 20 yıl dua edip beklediler ve sonra bir mucize gerçekleşti: ikizleri oldu.

Yaratılış 25:19-34

- *Rebeka'nın hamileliği hakkında ilginç bir ayrıntı anlatılır. Bu neydi? (ayetler 22-23)*
- *Rebeka Allah'ın sözleri hakkında ne düşünmüş olabilir? Rebeka'nın Allah'ın sözlerini anlayabildiğini düşünüyor musun?*

- *İkizler birbirinden nasıl farklıydı? (ayetler 25-28)*

Esav bir avcıydı. Yakup ise sakindi ve her zaman evde kalmaktan hoşlanırdı. Rebeka daha çok Yakup'u, İshak ise daha çok Esav'ı severdi.

- *Esav ilk oğulluk hakkıyla ilgili olarak ne düşünüyordu? (ayetler 29-34)*

İlk doğan çocuk o zamanlar çok önemliydi. Baba öldüğü zaman, ilk çocuğa bütün babasının mallarından diğer oğullara göre iki kat fazla pay verildi ve o ailenin başına geçerdi. Ayrıca ilk doğan çocuk Allah tarafından özel olarak kutsanırdı. Yani ilk oğulluk çok özel ve önemli bir şeydi. Esav ilk oğulluk hakkına pek önem ve değer vermedi ve böyle yapmakla yanlış yaptı.

- *Yakup bu hileyi neden yaptı? Neden ilk oğulluk hakkını istedi?*

Yakup kardeşini kandırdı. Yanlış yaptı. Muhtemelen annesinden Rab'bin şu sözlerini duymuştu: "Biri öbüründen güçlü olacak, büyüğü küçüğüne hizmet edecek" ve bir şeyler yapılması gerektiği sonucuna vardı.

Yakup Allah'a ve verdiği vaatlerine inandı, ancak sabırsızdı. Allah'ın vaatlerini kendi yöntemiyle yerine getirmeye çalıştı. Aynı şeyi biz de kolayca yapıyoruz, değil mi? Çoğu zaman Allah'ın doğru ve iyi zamanlamasını bekleyecek sabrımız yok.

Yaratılış 27:1-40

- *Rebeka ve Yakup nasıl bir hile yaptı? Bunu neden yaptılar? (ayetler 5-10)*

Onlar Allah'a güvenmediler ve Allah'ın yerine çalışmaya başladılar: Yakup babasının kutsamasını hileyle aldı.

Biz de çoğu zaman aynı şekilde davranırız: Allah'a güvenmeyiz, kendi başımıza çalışmak isteriz.

- *İshak şüphelenmesine rağmen bu hileyi neden fark etmedi?*

İshak Allah'tan yardım ve bilgelik istemeliydi. Ancak bu örnekte İshak kendi mantığıyla hareket etti. Daha sonra, bu kadar kolay aldatılmasına şaşırması olmalı.

Esav, babasının kutsamasını almayacağını anlayınca kardeşine (Yakup'a) çok kızdı. Hatta onu öldürmek istedi. Bu nedenle Yakup evinden kaçmak zorunda kaldı.

- *Yakup gerçekten kaçmak zorunda mıydı?*

Yakup endişesini Allah'ın ellerine bırakmış ve Allah'ın rehberliğine güvenmiş olsaydı, kaçmak zorunda kalmazdı.

Sık sık kendimiz bir şeyler yapmak ve harekete geçmek isteriz. Hayatımızı Allah'ın ellerine bırakmaya cesaret edemiyoruz.

- *O zaman, Yakup yaptığı aldatma hakkında ne düşünmüş olabilir? Pişman olabilir miydi?*

Yaratılış 28: 10-16

- *Yakup evden çıkıp Harran'a giderken nasıl bir düş gördü? (ayet 12)*

Göklerden melekler indi ve Allah Yakup'a yaklaştı. İşte Allah böyle davranır: O bize yaklaşır.

- *Allah Yakup'a ne dedi? (ayetler 13-15)*

Allah bir ceza vermeye gelmedi, Yakup'a lütufla yaklaştı, onu kutsamak istedi. Allah Yakup'a, daha önce İbrahim'e ve babası İshak'a verdiği üç vaadi tekrarladı (toprak, büyük bir soy ve bütün dünya onun aracılığıyla kutsanacak).

İman, kendi çabalarımıza veya başarımıza bağlı değildir. İsa'ya iman içimizdeki Allah'ın işidir.

Yakup uzun yıllar Harran'da kaldı. Evlendi ve çocukları oldu. Sonunda eve, akrabalarının yanına dönmeye karar verdi. Ancak Yakup, ağabeyi Esav'dan korkuyordu. Her şeye rağmen yıllar geçtikten sonra Esav kardeşini affetmeye hazırdı. Karşılaşmalarının anısı şu şekilde anlatılır: "Ne var ki Esav koşarak onu karşıladı, kucaklayıp boynuna sarıldı, öptü. İkisi de ağlamaya başladı." (Yaratılış 33:4)

Allah, Yakup'u seçtiğinde "iyi bir adamı" seçmedi. Yakup'un seçilmeyi hak ettiğini söyleyemeyiz. Çünkü kardeşini aldattı ve babasına ihanet etti.

Yine de, Allah hâlâ günahkârları seçer, cennette bir yeri hak etmediğini düşündüğümüz insanları seçer. Allah'ın lütfunu kazanmak zorunda değiliz - zaten onu hiçbir şekilde kazanamayız - ama İsa bunu bizim için kazandı!

Önemli noktalar:

- Allah İbrahim'e verdiği vaatlerini Yakup'a tekrarladı. Yeryüzündeki tüm halklar Yakup ve onun soyu aracılığıyla kutsanacaktı.
- Yakup hile yaparak babasının bereketini aldı. Yanlış yaptı, ama insanların günahlarına ve hatalarına rağmen Allah'ın planları gerçekleşir.
- İsa Mesih günahkâr insanları seçip kullanır (Başka türlü insan yok ki! Hepimiz günahkâriz). Allah bizi affeder, fakat buna rağmen hayatımızda günahın sonuçları görülmektedir.

9. Yusuf

Yaratılış 37:2-28, 39:1-4, 42:1-22 ve 45:3-8

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Hiç arkadaşını ya da kardeşini kıskandın mı? Kıskanç bir insan nasıl davranır? Kıskançlığın sonuçları ne olabilir?*

Yakup, İbrahim'e verdiği vaadin mirasçısı olarak Kenan ülkesinde yani vaat edilen topraklarda yabancı olarak yaşıyordu. Yakup'un 12 oğlu vardı: (yaş sırasına göre) Ruben, Şimon, Levi, Yahuda, Dan, Aşer, Gad, İssakar, Zevulun, Naftali, Yusuf ve Benyamin.

Yaratılış 37:2-28

- *Yakup neden Yusuf'u öbür oğullarından çok seviyordu?*
Yusuf, Yakup'un sevgili karısı Raket'in ilk oğluydu. Bu yüzden Yakup'un gözde oğlu oydu. Yusuf, 12 kardeşin sondan ikincisiydi. Yusuf'tan sonra da en küçük kardeş olan Benyamin geliyordu, onun da annesi Raket'di.
- *Yusuf'un kardeşleri ondan neden nefret ediyordu?* (ayetler 4, 8 ve 11)
- *Yusuf'un kardeşleri nefret yüzünden nasıl bir düzen kurdular?* (ayetler 18-21)
Kıskançlık güçlü bir duygudur. Kıskançlık, bir kişiye son derece kötü işler yaptırabilir. Yakup oğullarına eşit davranmadı ve kardeşlerin kıskançlığı oldukça anlaşılır görünüyor. Fakat kıskançlığa bir alternatif olabilir miydi?

Yusuf'un kardeşlerinin yanlış davranması Allah'ın planlarını engellemedi. Allah'ın planları tüm insan eylemlerinden üstündür ve O kötülüğü iyiye çevirebilir.

Yaratılış 39:1-4

- *Yusuf, Allah'ın kendisinin yanında olduğunu nereden bildi?*
- *Başkaları Allah'ın Yusuf'un yanında olduğunu nereden bildiler?*
Allah'ın rehberliği, hayatın kolay ve muhteşem olduğu anlamına gelmez. Çoğu zaman, önemli görevler için Allah tarafından seçilen kişilerin zor deneyimlerden geçmek zorunda kalacakları görülmektedir. Yüksek pozisyonda olan bir kişi, Allah'ı kolayca unutup sadece kendi hikmetine güvenmeye başlayabilir. Belki de bu yüzden Yusuf'un hayatında zor deneyimler yaşandı. Yusuf iyi ve merhametli bir hükümdar oldu. Allah ona bilgelik ve beceri verdi.

Yıllar sonra, şiddetli bir kıtlık bütün dünyayı kasıp kavurdu. Firavun daha önce Yusuf'a tüm Mısır'ın yönetimini vermişti. Bu nedenle bütün ülkelerden insanlar buğday satın almaya Mısır'a, Yusuf'a geliyordu.

Yaratılış 42:1-22

- *Kardeşlerin Yusuf'u tanımaması nasıl mümkün olabildi?*
- *Yusuf kardeşlerini gördüğü anda başında ne gibi düşünceler olabilirdi? Yusuf neden onlara kim olduğunu hemen söylemedi?*
Yusuf kardeşlerine sert davrandı. Ancak amacı, tüm ailesini açlıktan kurtarmaktı.
- *Kardeşlerin mutlu bir yaşam sürdüğünü düşünüyor musun?* (ayetler 21-22)

Çoğu zaman bir insan sadece yaşadığı ânı düşünebilir. Geçmişini hatırlayabilir, fakat geleceği hakkında kesin olarak hiçbir şey bilemez. Allah ise her insanın geçmişini ve geleceğini tam olarak görüp bilir ve dolayısıyla insanlara rehberlik edebilir. Bu Yusuf'un ailesinin hayatında da açıkça görülmektedir.

Allah'ın rehberliği insan gözünde her zaman net ve tutarlı görünmez. Zaman zaman hem Yusuf'un hem de ailesinin kafasında kesinlikle umutsuz düşünceler vardı. Yine de Allah onların yaşamlarında her zaman mevcuttu.

Sonunda Yusuf kendini kardeşlerine tanıttı. Bu olay şöyle oldu: Yaratılış 45:3-8

- Yusuf'u Allah'ın onu Mısır'a gönderdiği konusunda ikna eden şey neydi?
İnsanların yanlışlıklarına rağmen Yusuf'un Mısır'a gitmesi, tüm İsrail halkını açlıktan kurtaran Allah'ın büyük bir planı olduğunu kanıtladı.
- Yusuf'un hayatında Allah'ın işlerini görmeyi kolay mı yoksa zor mu buluyorsun? Neden?

- Yusuf, İsa'nın bir örneğidir. Bu nerede görüldü?

Yusuf, başkaları kurtarmak için masumca acı çekmek zorunda kaldı. Yusuf'ta, sadece ailesini veya halkını değil, aynı zamanda tüm dünyadaki insanları kurtarmak için masumca acı çeken İsa'nın örneğini görüyoruz.

Önemli noktalar:

- Yusuf Mısır'da zorluklarla karşılaştığında yine de Allah'a güvendi ve tüm görevlerini dürüstçe yerine getirdi.
- Allah, Yusuf'un yaşadığı kötülüğü iyiliğe çevirdi. Yusuf, kendi halkını kurtarmak için Mısır'a gönderildi.
- Yusuf, İsa Mesih'i simgeler: İsa Mesih bizi affeder ve evine (cennete) davet eder.

Benzerlikler	Yusuf Yaratılış Kitabı	İsa Mesih Yeni Antlaşma
Babasının koyunlarına baktı	37:2	Yuhanna 10:11
Babası onu sevdi	37:3	Matta 3:17
Kardeşleri ondan nefret ettiler	37:4	Yuhanna 7:5
Babası onu kardeşlerine gönderdi	37:13-14	Galatyalılar 4:4-6
Ona karşı gizli bir düzen kuruldu	37:18	Yuhanna 11:53
Giysisi çıkarıldı	37:23	Yuhanna 19:23
Mısır'a götürüldü	37:28	Matta 2:14-15
Köle fiyatıyla satıldı	37:28	Matta 26:14-15
Denenmelere sokuldu	39:7-10	Matta 4:1
Yanlış sebeplerle suçlandı	39:16-18	Matta 26:59-60
Tutuklandı	39:20	Matta 27:2
Acı çektikten sonra yüksek bir pozisyona yükselendi	41:41	Filipililer 2:9-11
Hizmete girdiğinde 30 yaşındaydı	41:46	Luka 3:23
Kendisine kötülük yapanları affetti	45:4-8, 15	Luka 23:34
Kendi halkını kurtardı	45:7	Matta 1:21
Hayatındaki zor ve kötü olaylar Allah tarafından düzenlenip iyiye dönüştürüldü	50:20	1 Korintliler 2:7-8

10. Musa

Mısır'dan Çıkış 2:1-15, 3:1-12

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Musa hakkında aklına ilk olarak ne geliyor?

Musa'nın Eski Antlaşma'daki en önemli kişi olduğu söylenir. Yusuf gibi, Musa da İsa'nın bir örneğidir.

Allah, halkını Yusuf aracılığıyla açlıktan kurtardı. Önce Yusuf'u Mısır'a götürdü, daha sonra ise Yakup ve oğullarını da oraya götürdü. İsrail halkı Mısır'da yaşamaya başladı ve orada çoğaldı. Hayat güzeldi. 370 yıl böyle geçti.

Yusuf'un ölümünden sonra Mısır'ın yeni firavunu artık İsraililere iyi gözle bakmıyordu, onları düşman olarak görüyordu. Güçlü olduklarını anladı ve o yüzden onları köle yaptı.

Köleliğe rağmen İsrail halkı büyümeye devam etti. Firavun buna çok kızıp çoğalmalarını engellemek istedi. Sonunda firavun çok sert bir buyruk verdi: "Doğan her İbrani erkek çocuk Nil'e atılacak, kızlar sağ bırakılacak." (Mısır'dan çıkış 1:22)

Mısır'dan Çıkış 2:1-10

- Allah Musa'yı nasıl korudu?

Allah'ın rehberliği ve koruması harikaydı! İsraili olan Musa'ya ilk birkaç yıl annesi tarafından bakılmasına izin verildi ve ardından Musa firavunun sarayında büyüdü. Sonuç olarak kendi halkının din ve geleneklerini evinde öğrenmiş ve sarayda en iyi eğitim ve yazma becerilerini almıştır. (Daha sonra, Allah'ın sözlerini ve halkının tarihini yazmak için bu becerilere ihtiyacı vardı.)

Ayrıca, Musa doğuştan Leviliydi (ayet 1). Bu, daha sonra halkının ruhani lideri olarak hareket etmesini haklı çıkardı.

Allah, bu özel görev için kimi seçtiğini biliyordu. Musa'nın hayatını etkileyen pek çok kişi için doğru kararlara bilgelik ve cesaret verdi.

Allah bugün de aynıdır: yaşamlarımızda cesaretle Allah'ın rehberliğine güvenebiliriz.

Musa 40 yaşındayken bir olay oldu.

Mısır'dan Çıkış 2:11-15

- Musa kendisi hakkında ne düşünüyordu? (ayet 14)

Musa kendi aklına göre hareket etti. Tıpkı Yakup gibi sabırsızdı ve kendisi hareket etmesi gerektiğini düşünüyordu.

- Musa ne yaptı? Musa, eyleminin açığa çıktığını anlayınca ne yapmak zorunda kaldı?

Musa bir kişiyi öldürdü. Hem İsraililer hem de firavun ondan nefret ettiler. Musa kaçmak zorunda kaldı. Midyan yöresine gitti.

Musa Midyan'da Sippora ile evlendi ve orada kayınbabası Kâhin Yitro'nun sürüsünü güderek hayatına devam etti. 40 yıl geçti. Bu yıllar Musa için önemliydi, çünkü çölde yaşamayı öğrendi. Ayrıca yıllar geçtikçe, Musa bir insan olarak çok değişti.

- Musa'nın çölde çoban olarak yaşamı, firavunun mükemmel sarayındaki gençliğinden nasıl farklıydı?

Musa 80 yaşında Allah'ın kendisi için planladığı göreve hazırды.

Mısır'dan Çıkış 3:1-12

- *Musa kimle karşılaştı? (ayet 6)*
Allah yanan çalıda Musa'ya kendini gösterdi.
- *Allah'ın sözlerinden hangisi O'nun her şeyi gördüğünü ve bildiğini gösterir? (ayetler 7-9)*
- *Allah'ın Musa'ya mesajı neydi? (ayet 10)*
Allah Musa'ya önemli bir görev verdi: Allah Musa'nın yardımıyla İsrail halkını kölelikten kurtaracaktı.
- *Musa görevine hemen hazır mıydı? (ayet 11)*
Musa itiraz etti. Kendini bu büyük işe uygun bulmadı. Allah'ın düşüncesiye tamamen farklıydı. Allah Musa'ya yalnız kalmayacağına söz verdi.
İnsani bakış açısından, Allah başka birini seçmeliydi. Musa zaten İsraililerle yaşamamıştı - önce Mısırlılar ve sonra Midyanlı bir Arap kabilesiyle büyümüşü. İsraililerin gözünde nasıl inandırıcı bir lider olabilirdi? Musa, bir suç işlediği ve yetiştiricisini terk ettiği için Mısır'a dönmesini imkânsız olarak gördü. Ancak Allah bu duruma farklı baktı: Musa, kendisi bilmeden, Allah'ın planladığı görev için doğru eğitimi almıştı. Firavunun sarayında Musa liderlik için bilgi ve eğitim alırken, Midyan'da çöldeki yaşam koşullarını öğrendi. Allah Musa'nın görevini her zaman biliyordu ve 80 yaşında, Allah Musa'yı göreve çağırırdı.
- *Musa'nın kuşkusuna Allah'ın cevabı neydi? (ayet 12)*
Allah Musa ile birlikte olacağına söz verdi. Ne harika bir söz!
- *Sen ne tür bir görevi imkânsız buluyorsun? Allah senden bunu yapmanı istese ne cevap verirdin?*

Bazen hayatın yanlış yöne veya çok yavaş gittiğini hissederiz. Ortaya çıkan sorunları anlamak zor. Fakat Allah hata yapmaz! Kesinlikle hayatımıza rehberlik edecek. Musa'nın hayatında olduğu gibi, kendi hayatımızda da hiçbir şey boşuna değildir. Hayat planladığımız gibi gitmediğinde, Allah'ın planlarının her zaman gerçekleşeceğinden emin olabiliriz. Şunu düşün: İlk başta İsa Mesih'in çarmıhtaki ölümü büyük bir kayıp gibi görünüyordu, ama sonunda en büyük zafer oldu: ölüme karşı zafer!

Musa, Allah'la konuştuğundan sonra ailesiyle Mısır'a döndü. Mısır'da yeni bir firavun vardı. Musa ondan ve İsrail halkından korkuyordu ama Allah'ın buyurduğu şeyi yapmak istiyordu. İsraililer Musa'nın söylediğini kabul ettiler. Nihayet Allah onların yalvarışlarını duymuştu ve yardım gönderdi!

Önemli noktalar:

- Allah bebek Musa'yı büyük bir görev için seçip korudu.
- Genç Musa firavunun sarayında yetiştirildi. Sonra yıllarca çölde çobanlık yaptı. Bu zamanlar ve deneyimler de Allah'ın planındaydı.
- Allah Musa'yı önemli bir görev için çağırıldı: İsrail halkını Mısır'daki kölelikten kurtaracaktı. Musa bu işi tek başına değil, Allah'ın yardımıyla yapacaktı.

11. Belalar ve Mısır'dan çıkış

Mısır'dan Çıkış 7:1-6, 11:1-8 ve 12:21-30

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- 430 yıl önce şehrinizde, ülkenizde veya dünyada neler olduğunu biliyor musun? 430 yıl uzun bir zaman, değil mi?

430 yıl çok uzun bir zamandır. İsraililer, atalarının (Yusuf ve ailesi) İsrail topraklarından uzun zaman önce geldiğini biliyordu ve şimdi Mısır'da büyüyen insanlar oraya geri dönebilirdi. Allah onları terk etmemiştir! Sonunda kölelik zamanı sona ermek üzereydi.

Mısır'dan Çıkış 7:1-6

- Allah neden belaları Mısır'ın ve firavunun başına getirdi? (ayetler 3-5)
Böylece firavun İsrail halkını salıverecek ve bütün Mısırlılar da RAB'bin kim olduğunu anlayacaktı.

Bölüm 7'den başlayarak ilk 9 belayı bulalım:

- o kan belası (7:14-21)
 - o kurbağa belası (8:1-6)
 - o sivrisinek belası (8:16-17)
 - o at sineği belası (8:20-24)
 - o hayvanların ölümü (9:1-6)
 - o çıban belası (9:8-10)
 - o dolu belası (9:13-26)
 - o çekirge belası (10:1-15)
 - o karanlık belası (10:21-23)
- Sana göre en iğrenç bela neydi?
 - Allah neden tam olarak bu tür belalar verdi?
Bu belalar sadece tesadüfi değildi, ancak Allah özellikle putperestliğe karşı belirli belaları verdi. Mısırlılar, kurbağalar ve inekler gibi çeşitli putlara veya güneşin ve yaşamın putlarına tapıyorlardı.
 - Neden sadece Mısırlıların başına bela oldu? İsrailileri beladan kim korudu?
Belaların anlamı, Allah'ın Mısırlılardan hoşlanmaması değildi. Allah, onlara gerçek Allah'ın kim olduğunu göstermek istiyordu.
 - Mısırlılar, belaların İsraililere değil, kendi başlarına geldiğini görünce ne düşünmüş olabilir?
 - Firavun belalara rağmen İsrailileri neden salıvermedi?

Son belayı okuyalım:

Mısır'dan çıkış 11:1-8 ve 12:21-30

- Son bela, diğer belalardan nasıl farklıydı?
- Allah halkını son beladan korudu. Onları koruyan şey neydi? (bölüm 12, ayetler 22-23)

Sadece Allah'ın sözüne göre hareket eden İsraililer kurtuldu. Evin yan ve üst sövelerindeki **kan** insanları korudu. Evin içinde kalan insanlar güvendeydi. Muhtemelen bazıları korkmuştu, ama yapılacak tek şey Allah'ın sözüne güvenmekti. Aynı şekilde, biz vaftizde İsa Mesih'in kanının koruması altına alınıyoruz. Sadece İsa Mesih'te kalarak güvendeyiz. Allah'ın sözüne güvenerek İsraililer gibi kurtulacağız.

- O gece İsraililer *Fısıh Bayramını* ilk kez kutladılar. (bölüm 12, ayetler 3-11) *Bu bayramın anlamı neydi?* (bölüm 12, ayetler 25-27) Fısıh 'üstünden geçmek' anlamına gelir.
- *Tüm İsrailileri (yani 1-2 milyon insan) aynı anda Mısır'dan kurtarması, Allah hakkında bize ne gösteriyor?*
- *Ne dersin, İsrail halkının Mısır'da kalmak yerine kendi ülkesine girmesi neden önemli olabilir?*
- *Allah'ın işlerini çocuklara öğretmek neden önemlidir?*

Bundan sonraki yüzlerce yıl boyunca ilk Fısıh Bayramı (yani Paskalya) için verilen kurallara göre kurbanlar sunuluyordu.

Sonunda, Allah, tüm zamanların tüm günahlarına kefarete üzere kusursuz kurban kuzusu olarak ölmesi için Oğlu İsa Mesih'i dünyaya gönderdi. İsa'nın ölümü insanları çok daha büyük bir kölelikten kurtardı: İnsanın günahından kurtulma ve Allah ile yeniden bağlantı kurma yolunu açtı.

Önemli noktalar:

- Allah halkını kölelikten kurtarmak istedi, bu yüzden belalar gönderdi. Ayrıca Mısırlılara gerçek yaşayan Allah'ın kim olduğunu açıklamak istedi.
- Tıpkı Allah'ın İsrail halkını Mısır'dan kurtardığı ve kutsal topraklara götürdüğü gibi, İsa Mesih de bizi günahın köleliğinden kurtardı ve bizi cennete götürecektir.

12. Kamış Denizi'ni geçiş

Mısır'dan Çıkış 14:15-31

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Hiç çıkmaza girdin mi? O zaman geri dönmek gerekiyor, değil mi?

Bazen hayatta sanki çıkmaza girmişiz ve yapacak bir şey yokmuş gibi hissedebiliriz. Fakat Allah için imkânsız olan hiçbir şey yoktur!

Kutsal Kitap şöyle der: "Firavun İsrailileri salıverdiğinde, Filist yöresi yakın olmasına karşın, Allah onları oradan götürmedi. Çünkü, 'Halk savaşla karşılaşınca, düşüncelerini değiştirip Mısır'a geri dönebilir' diye düşündü. Halkı çöl yolundan Kamış Denizi'ne doğru dolaştırdı." (Mısır'dan Çıkış 13:17-18)

Firavun İsraililerin kaçtığı öğrenince, danışmanlarıyla görüş alışverişi yaptı: "Biz ne yaptık?" dediler, "İsrailileri salıvermekle kölelerimizi kaybetmiş olduk!" Firavun savaş arabasını hazırlattı, ordusunu yanına aldı. (14:5-6)

İsraililer, Mısırlıların peşlerinden geldiğini görünce dehşete kapılarak RAB'be feryat ettiler. (14:10) Musa, "Korkmayın!" dedi, "Yerinizde durup bekleyin, RAB bugün sizi nasıl kurtaracak görün. (14:13)"

Mısır'dan çıkış 14:15-31

İsraililer Mısır'da dört yüz otuz yıldır yaşıyorlardı. Şimdi önlerinde deniz, arkalarında öfke dolu bir ordu ve yanlarında çöl vardı. İsraililer ilk başta panik ve umutsuzluk arasındaydı. Allah kısa süre önce İsraili aileleri ölüm belasından korumuştur. Buna rağmen İsraililer artık çölde öleceklerini düşünüyorlardı.

- *Ne düşünüyorsun, İsraililerin yolculuğu neden bu kadar zor başladı?*
Allah için hiçbir şey imkânsız değildir ve şimdi hem İsraililer hem de Mısırlılar bunu görebiliyordu. İsraililer henüz bilmesede önlerinde kırk yıllık bir yürüyüş vardı. Allah, bu uzun yolculuğun başında onlara önemli bir şey öğretmek istedi: Onun için hiçbir şey imkânsız değildir ve doğanın güçleri bile O'nun kontrolü altındadır.
- *Allah İsrail halkını nasıl kurtardı? Musa'nın ne yapması gerekiyordu? (ayet 16)*
- *Musa Allah'ın söylediklerine nasıl tepki verdi? (ayet 21)*
Musa Allah'a itaat etti ve vaat edilen topraklara doğru giden büyük İsraili topluluğunu yönetmeye başladı. Kendi bilgeliği ve gücü bu görev için yeterli olmazdı, ama Allah'tan sağlam öğütler aldı. Ayrıca Allah halkını korumak için mucizeler de yaptı.
- *Az önce çaresiz kalan İsraililer şimdi ne yaptılar? (ayet 22)*
İsraililer Musa'ya itaat etti. Lider olarak hem Allah'a hem de Musa'ya güvenmeyi öğrenmişlerdi.
Kendi imkânlarımız kaybolduğunda Allah'a daha çok güvenmeyi öğreniriz. Hayattaki zor durumlar her zaman Allah'ın her şeye kadir olduğu hakkında yeni bir şey öğrenmek için bir fırsat sağlar.
- *Firavunun ordusu neden cezalandırıldı?*

- *Allah İsrailileri Mısırlıların elinden ve kölelikten kurtardı. Sen İsraililerle denizi geçseydin, Allah'ın yardımına ne kadar süre inanırdın?*

Yeni Antlaşma'da Elçi Pavlus vaftizi Kızıldeniz'den geçişle karşılaştırır: "Musa'ya bağlanmak üzere hepsi bulutta ve denizde vaftiz edildi." (1 Kor. 10:2).

-Ne tür benzerlikler bulabilirsin?

Allah, halkını mahvolmaktan kurtarıp özgür kıldı. Halkını su yoluyla diğer kıyıya görürdü. Seçilen halk, bebeklerden yaşlılara kadar her yaştan insanı içeriyordu. Eski efendiler (yani Mısırlılar) denizde boğuldu ve denizin diğer tarafında kölelikten kurtulmuş bir ulus ortaya çıktı. Hayatta yeni bir aşama başlamıştı. Ancak insanlar vaat edilen topraklara henüz ulaşmamıştı. Oraya gitmenin uzun bir yolu vardı.

İsa Mesih vaftiz yoluyla (yani suyla) bizi de kurtarır ve bizi günahın köleliğinden özgür kılar. Ancak henüz cennette değiliz, hâlâ yoldayız.

Önemli noktalar:

- İsraililer denizi geçerek yani su yoluyla kurtuldular. Biz ise vaftizde İsa Mesih'in kanının koruyucu gücü altına alınıyoruz. Allah'ın sözüne güvenerek, İsraililer gibi, vaftiz suyuyla kurtulacağız.

13. Man ve bıldırcın

Mısır'dan Çıkış 16:1-26

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-En sevdiğin yiyecek ne? Yeni yiyecekler tatmayı sever misin?

İsrail halkı çöldeydi ve vaat edilen topraklara doğru ilerliyordu. Köleliği ve ağır çalışmayı bırakmışlardı. Allah, yolculuğunun başında halkını belalardan mucizevi bir şekilde korumuş ve hatta Kamış Denizi'nin sularını kaldırmıştı. Ancak insanlar, Allah'ın ne yaptığını unutmuş gibi, aç olduklarından şikâyet etmeye başladılar. Mısır'dan ayrılalı sadece bir ay olmuştu.

Mısır'dan çıkış 16:1-26

- *İnsanların Allah'ın mucizelerini bir ayda unutması nasıl mümkün olabilir?*
- *İnsanlar Musa'ya yakındıklarında, aslında kime yakınıyorlardı? Musa'ya yakınmak yerine ne yapmalıydılar?*

İsrail halkı, onları Mısır'dan Musa'nın değil Allah'ın kurtardığını anlamalıydı. Musa ve Harun da tıpkı diğerleri gibi insandılar ve tamamen Allah'ın yardımına bağımlıydılar. Yani yakınma aslında Allah'a yönelikti ve bu nedenle ciddi bir konuydu.
- *Allah onları neden cevapladı? Allah'ın cevabı neydi? (ayet 4 ve 8)*

Allah yakınmalarına rağmen insanları yönlendirdi ve her durumda yardım etmeye hazırdı. Allah, İsraililere umduklarından daha lezzetli yiyecekler sağlayarak yardım etti.
- *Allah'ın verdiği ekme (yani 'man') nasıl bir yiyecekti? (ayetler 13-15 ve 31)*
- *Neden 'man' sadece bir gün yetecek ölçüde toplanabiliyordu? Allah neden her seferinde birkaç günlük 'man' vermek istemedi? (ayetler 13-19)*

'Man', Allah'ın vaatlerine güvenebileceğinin kanıtıydı. Allah, İsrail halkını vaat edilen topraklara götüreceğine söz vermişti, böylece yolculukta kesinlikle onlarla ilgilenecekti. İsraililer, çöl yürüyüşleri sırasında (yani 40 yıl boyunca) her gün 'man' yediler.

Allah İsraililere ve bize yarın için endişelenmemize gerek olmadığını öğretti, çünkü her gün bize bakıyor. Rab'bin duasında ne söylüyoruz, hatırlıyor musun? "Bize bugün **günlük** ekmeğimizi ver."
- *Altıncı gün ne kadar 'man' toplanmalıydı? (ayetler 22-26)*

Yedinci gün (yani Şabat günü) 'man' toplamanın yasaklanması bize dinlenme gününün çok özel olduğunu hatırlatır. Allah dünyayı ve insanı altı günde yarattı ve yedinci gün dinlendi.
- *Biz Şabat gününü ne şekilde kutsal sayarak anımsayabiliriz?*

Hristiyan cemaatleri pazar günleri ayin düzenler. Bir cemaatte ayine katılmak, bir pazar gününü kutlamanın en iyi yoludur.

'Man', yaşam ekmeği olarak İsa Mesih'in bir simgesidir.

-Ne tür benzerlikler bulabilirsiniz?

Tıpkı her sabah 'man'ın alınması gerektiği gibi, kalbimizin de her gün İsa'ya ihtiyacı vardır.

Tıpkı her insan için yeterli 'man' olduğu gibi, İsa Mesih'in kurtuluş eylemi de herkesi kurtarmaya yeter.

Allah'ın verdiği gerçek "ekmek", mideyi dolduran bir 'man'dan daha büyük bir şeydir. İsa Mesih kendisinin "yaşam ekmeği" olduğunu söyledi, bu yüzden İsa bizim için canını verdi ki, böylece yaşayabilelim.

İsa Mesih şöyle diyor: "Yaşam ekmeği Ben'im. Atalarınız çölde man yediler, yine de öldüler. Gökten inen öyle bir ekmek var ki, ondan yiyen ölmeyecek. Gökten inmiş olan diri ekmek Ben'im. Bu ekmekten yiyen sonsuza dek yaşayacak. Dünyanın yaşamı uğruna vereceğim ekmek de benim bedenimdir." (Yuhanna 6:48-51)

Bu yaşam ekmeğini nereden alabiliriz? Rab'bin Sofrasından.

Önemli noktalar:

- Allah çölde İsraililere bakıp yiyecek sağladı. İsraililer her gün taze 'ekmek' (yani 'man') ve bildircin yiyebiliyorlardı. Allah bizim günlük ihtiyaçlarımızla da ilgilenir.
- 'Man' İsraililer için göksel ekmektir, bizim içinse Rab'bin Sofrasında verilen ekmek (Allah'ın bedeni) göksel ekmektir.
- İsa Mesih şöyle diyor: "Yaşam ekmeği Ben'im." İsa'ya iman eden sonsuza kadar yaşayacaktır.

14. On buyruk

Mısır'dan Çıkış 19:16-20 ve 20:1-20

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Hayatta kuralların olması neden iyi bir şey?*

İsrailliler yolculuklarına devam etti. Çölde bir denemeden diğerine girdiler ve sürekli olarak şikâyet edip Rab'be karşı çıktılar. Ancak buna rağmen, Allah halkını terk etmeyip onunla birlikte kaldı ve ona her konuda yardım etti. Allah, onlara gündüzleri bir bulut sütünü içinde yol göstererek, geceleri de bir ateş sütununda ışık vererek öncülük etti.

"İsrailliler Mısır'dan çıktıktan tam üç ay sonra Sina Çölü'ne vardılar. Orada, Sina Dağı'nın karşısında konakladılar." (Mısır'dan Çıkış 19:1-2)

Mısır'dan çıkış 19:16-20

- *Dağa inmiş Allah korkutucu bir görüntüydü. Dağa yalnızca Musa yaklaşabilirdi. İnsanlar ne görüp duydu? (ayet 16)*
İnsanlar Allah'ın görkemini duman ve gök gürültüsü şeklinde açıkça duyabilir ve görebilirdi. İsrailliler gördüklerinden ve duyduklarından korkuyorlardı. Sina Dağı'ndaki olaylar, Allah'ın insanlara iradesini anlatmak istediğini gösterdi.
- *Sen Sina Dağı'nın eteklerinde durup İsrail halkıyla aynı şeyi işitip görseydin nasıl hissederdin?*
- *Allah'ın kutsal olması ne anlama geliyor?*
Allah'ın kutsallığı O'nun bireysel bir niteliği değil, ancak kutsallık Allah'ın doğasındadır. O kutsaldır, kutsallıkla doludur. Allah'ın kutsallığı, günah ve kirliliğin tam tersidir. Kutsal olduğu için O "kıskanç bir Allah'tır", günahlara karşı "yakıp yok eden bir ateş" (Yasa'nın Tekrarı 4:24). Allah ile insan arasında mutlak bir sınır vardır: "Ben insan değil, Allah'ım." (Hoşea 11: 9) Bu nedenle, günahkâr bir insanın Kutsal Allah ile yüz yüze karşılaşması mümkün değildir.
Fakat İsa Mesih sayesinde biz günahkârların Allah'a yaklaşım hâlâ hayatta kalması mümkündür. İsa bunu tüm günahlarımızı üstlenerek mümkün kıldı.
- *Musa dağa neden tek başına çıktı? (ayet 20)*

Mısır'dan çıkış 20:1-20

- *Allah neden on buyruk verdi?*
Allah, İsraillileri Mısır'daki kölelikten kurtardıktan ve onları kendi halkı olarak kabul ettikten sonra Yasa'sını verdi. Buyruklar, Allah'ın yaşamın nasıl olmasını istediğini açıklar. İnsanlar kuralsız yaşayamaz, değil mi? Allah insanları korumak istedi. Aslında Allah'ın buyrukları sevgi doludur: Buyruklar insan yaşamını yönlendirip korur. İnsan günahkâr olduğu için, Allah nasıl yaşanacağı konusunda açık talimatlar verdi.

10 buyruğu öğrenelim: (açıklamalar Martin Luther'in Açıklamalı Kısa İlmihâl -kitabından)

1: Allah'ın RAB benim. Benden başka tanrın olmayacak. -> Her şeyden önce, Allah'tan korkmalı, O'nu sevmeli ve O'na güvenmeliyiz.

2: Allah'ın adını boş yere ağzına almayacaksın. -> Her sıkıntıda O'nun adını analım, O'nunla dua edelim, O'nu yüceltelim ve O'na şükredelim.

3: Şabat Günü'nü kutsal sayarak anımsayacaksın. -> Allah'ın Sözü'nü kutsal sayalım, zevkle dinleyelim ve öğrenelim.

4: Annene babana saygı göstereceksin. -> Onlara saygı gösterelim ve hizmet edelim, onları sevelim ve önemli sayalım, sözlerini de dinleyelim.

5: Adam öldürmeyeceksin. -> Her ihtiyaçta komşumuza yardım edip destek olalım.

6: Zina etmeyeceksin. -> Herkes eşini sevsin ve ona saygı göstere.

7: Çalmayacaksın. -> Komşumuzun malının ve gelirinin artmasına ve korunmasına yardım edelim.

8: Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin. -> Komşumuzu savunalım, hakkında iyi sözler söyleyelim ve her durumda mümkün olduğu kadar olumlu bir açıklama yapalım.

9: Komşunun evine göz dikmeyeceksin. -> Komşumuzun mirasını ve evini korumakta ona yardım ve hizmet edelim.

10: Komşunun eşine, hizmetçisine, öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin. -> Onları komşumuzla kalmalarında ve görevlerini yapmalarında ısrar edelim.

Buyruklar iki kısma ayrılabilir: ilk üç buyruk insanın Allah ile olan ilişkisiyle ilgilidir, geri kalan yedi buyruk insanın başka bir kişiyle olan ilişkisiyle ilgilidir. İsa Mesih buyrukları şöyle özetledi: "Tanrı'yı Rabbini tüm kalbinle, tüm ruhunla ve zihninle sev" ve "Komşunu kendin gibi sev" (Matta 22:37, 39).

Buyruklar bizi aktif olmaya, iyi şeyler yapmaya ve sevmeye davet eder, cesaretlendirir ve emreder.

- *Bazı buyrukları anlamak zor mu? Hangilerini?*
- *Hangi buyruğa itaat etmenin en kolay/en zor olduğunu düşünüyorsun?*
- *Bu buyruklara asla uyulmasaydı hayat nasıl olurdu?*
- *Yaşamı boyunca tüm bu buyruklara uyan var mı?*

Kimse Allah'ın tüm buyruklarına uyamaz. Yasaya tamamen uyan tek bir kişi vardı: insan ve Allah olan İsa Mesih. Bu nedenle, insanların günahlarının kefareti için tam ve tek kusursuz bir kurban oldu. İnsan İsa'nın yaptığı kefarete iman ettiğinde kurtulur, ancak yeryüzünde yaşarken Allah'ın buyruklarına uymak en iyisidir - kendi iyiliği ve başkalarının iyiliği için.

On Buyruk bizim için bir harita ve ayna gibidir. Bir harita olarak On buyruk, Allah'ın yaşam yolundaki iradesini gösterir. Yaratıcının talimatlarını takip ettiğimizde hayat en iyi şekilde gider. Bir ayna olarak On buyruk, bir şeyin doğru yapılmadığı yeri ortaya çıkarır. İşte Allah'ın buyrukları bize başlanmaya ihtiyacımız olduğunu hatırlatır.

Bu nedenle, On Buyruk şu soruyu gündeme getiriyor: Kim kurtulabilir? "İnsanlar için bu imkânsız, ama Allah için her şey mümkündür!" (Matta 19:26) "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun." (Yuhanna 3:16)

Önemli noktalar:

- On buyruk bize Allah'ın iradesini ve bu hayatı yaşamamızın doğru yolunu gösterir. On buyruk insan hayatının çeşitli yönlerini korur.
- Buyruklar bize hayatımızdaki en önemli şeyin Tanrı'ya iman olduğunu gösteriyor.
- Buyrukları tam olarak yerine getiren tek bir kişi vardı: İsa Mesih

15. Buluşma çadırının yapılması

Mısır'dan Çıkışı 25:1-22

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Geceyi hiç çadırda geçirdin mi? Nasıldı, hoşuna gitti mi?*

Allah'ın da bir çadırdan bahsettiğini biliyor muydun? İsraililer çölde çadırlarda kalıyordu. Bir gün Allah onlara kendisi için özel bir çadır kurmalarını emretti.

Bundan önce, Allah, Musa'ya ve tüm İsrail halkına on buyruk vermişti. Ayrıca çeşit çeşit başka kurallar da vermişti. Musa bütün buyruklarını halka anlatmıştı. Herkes bir ağızdan: "RAB'bin her söylediğini yapacağız" diye karşılık vermişti. Allah Musa'ya şöyle demişti: "Senin halkınla bir antlaşma yapıyorum. Onların önünde dünyada ve öteki uluslar arasında görülmemiş harikalar yapacağım. Arasında yaşadığın halk neler yapabileceğimi görecek. Senin için korkunç şeyler yapacağım. Bugün sana verdiğim buyruğu tut."

Mısır'dan Çıkış 25:1-9

- *Allah neden İsraililerden kendisi için bir çadır yapmalarını istedi?* (ayet 8)
Buluşma çadırı, Allah'ın halkı arasında yaşadığının ve onunla birlikte yürüdüğünün bir işaretiydi. Allah bu çadır aracılığıyla İsraililer arasında yaşıyordu. Allah'ın aralarında yaşamış olması, kendisini çadırın içine yerleştirdiği anlamına gelmiyordu. Bu çadır, Allah'ın İsraililer ile konuştuğu ve onların Allah ile buluşabilecekleri yerdii.
- *Çadırı kurmanın ne kadar sürdüğünü düşünüyorsun?*
Mısır'dan ayrılmalarından bir yıl sonra çadır hazırdu. İsraililer, Mısır'ı terk ettikten tam üç ay sonra Sina çölüne geldiler. Yani bu, çadırı kurmanın yaklaşık 9 ay sürdüğünü anlamına geliyor. Çabuk bir iş değildi.
- *Buluşma çadırı için hangi malzemeler kullanıldı?* (ayetler 3-7)
Çadırı yapmak çok iş ve para gerektirdi. Bu amaçla 1000 kg altın ve 3500 kg gümüş kullanılmıştır. Kadınlar duvarlar ve perdeler için iplik eğiriyorlardı. Allah iki adama metal ve ahşap işleri konusunda yetenek ve ustalık vermişti. Buluşma çadırının yapımında pahalı malzemeler kullanıldı. Neden mi? Çünkü Allah'ın kutsallığını vurguluyorlardı.
Bugünlerde de bazı insanlara belirli görevleri yerine getirmeleri için özel yetenekler verilir. Böyle yetenekleri Allah'ı yüceltmek için kullanmak çok iyi ve doğrudur.
- *Allah neden tüm detayları bu kadar titizlikle belirledi?*
Buluşma çadırının önemi detaylarla anlatılıyor. Buluşma çadırı, İsa Mesih'in Eski Antlaşma'daki en büyük simgelerinden biri olduğu için çok önemliydi.
Allah tüm insanları kurtarmak için titiz bir plan yapmıştı. Madem ki buluşma çadırı bir zamanlar çok dikkatli bir şekilde planlanmış, günahlarımızın kefaretinin kusursuz olmadığından şüphe etmek için hiçbir neden yoktur. Buluşma çadırının tüm ayrıntıları İsa'nın ve kefaretin kusursuzluğunu simgeler.

Buluşma çadırı, Allah'ın cennette kurduğu çadırın bir simgesidir: "Göklerde, Yüce Olan'ın tahtının sağında oturan, kutsal yerde, insanın değil, Rab'bin kurduğu asıl tapınma çadırında görev yapan böyle bir baş kâhinimiz vardır." (İbraniler 8:1). Buradaki baş kâhin İsa Mesih'tir.

Mısır'dan Çıkış 25:10-22

- *Antlaşma sandığı neden yapıldı? (ayet 16)*

Allah'ın Musa'ya verdiği taş levhalar (On buyruk) Antlaşma sandığında saklandı. Buluşma çadırının ana kısmı Antlaşma sandığıydı. Çadırı tarif ederken, tanım her zaman Antlaşma sandığı ile başlar.

- *Antlaşma sandığı nasıldı?*

Antlaşma sandığı yaklaşık 125 cm uzunluğunda, 75 cm genişliğinde ve yüksekliğindeydi ve altınla kaplıydı. Kapak tamamen altından yapılmıştır ve üzerinde iki altın Keruv figürü vardı. Keruvların yüzleri kapağa bakıyordu.

- *Antlaşma sandığının kapağının adı neydi? (ayet 17) Neden böyle bir adı vardı?*

Başrahabin yılda bir kez kapağa döktüğü kan, İsrail halkının tüm günahlarının kefareti sağladı. (Günah, Allah'ın yasasını (yani 10 buyruğu) çiğnemek demektir.)

Böylece Eski Ahit'teki kefarete, bağışlanma kapağının üzerinde gerçekleşiyordu.

Yeni Antlaşma'da İsa hakkında şöyle söylenir: "Allah Mesih'i, kanıyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu." (Romalılar 3:25)

Yani bu bağışlanma kapağı İsa Mesih'in bir simgesidir. Günahlarımız İsa Mesih sayesinde affedildi.

Buluşma çadırı, İsa'nın ve hazırladığı kurtuluşun bir simgesidir. İsa'nın bedeni bu çadır gibidir. Bu çadırda günahlar kurbanın kanıyla affedildi. İsa bütün günahlarımızı bedeninde taşıdı ve günahlarımızı kendi kanıyla bağışladı.

Allah, Buluşma çadırıyla İsraililer arasındaydı. Yıllar sonra Allah, İsa Mesih'te insan oldu ve insanlar arasında yaşadı. Ve bir gün bu dünya sona erdiğinde, Allah yine aramızda olacak: "Tahttan yükselen gür bir sesin şöyle dediğini işittim: "İşte, Tanrı'nın konutu insanların arasındadır. Tanrı onların arasında yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de onların arasında bulunacak." (Vahiy 21:3)

Önemli noktalar:

- Buluşma çadırı, Allah'ın İsraililer arasında yaşadığının ve onlarla birlikte yürüdüğünün görünür bir işaretiydi. Ayrıca Buluşma çadırı İsa Mesih'i simgeler.
- Buluşma çadırında, İsraililerin kurban kanıyla Allah'a yaklaşmalarına izin verildi. Buluşma çadırına ve oradaki En Kutsal Yer'e tek bir kapı olduğu gibi, İsa Mesih de gerçek En Kutsal Yer olan cennete giden tek kapıdır.

16. Çölde tunç yılan

Çölde Sayım 21:4-9

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Hiç çöle gittin mi? Orada ne tür tehlikeler olabilir?

İsrailliler çölde yolculuk yaparken defalarca Allah'a karşı şikâyet etmişlerdi, ancak Allah onları her zaman sabırla affetti. Bir kere halk başkaldırdığında, Allah şöyle dedi: "Ne zamana dek bu halk bana saygısızlık edecek? Onlara gösterdiğim bunca belirtiye karşın, ne zamana dek bana iman etmeyecekler?" (Çölde sayım 14:11)

Allah'a saygısızlık etmek inanmazlık demektir.

O zaman Musa Allah'a yalvarıp söyle dedi: "Mısır'dan çıkışlarından bugüne dek bu halkı nasıl bağışladıysan, büyük sevgin uyarınca onların suçunu bağışla." (Çölde sayım 14:19)

Allah'ın cevabı şaşırtıcıydı: "RAB, "Dileğin üzerine onları bağışladım" diye yanıtladı." (Çölde sayım 14:20)

Çölde Sayım 21:4-9

İsrail halkı Sina Dağı'ndan kuzeye yürüdü, ancak Edom ülkesinin kralı onların kendi ülkesini geçmelerine izin vermedi. O sırada kuzeybatıya devam ettiler. Yol uzundu ve insanlar yine sabırsızlandı.

- *İnsanlar neden şikâyet etti? (ayet 5)*
Yaşadığımız gerçeklik ve hayatta karşılaştığımız olaylar o kadar zor olabilir ki, sevgi dolu Allah'ın elinde olduklarına güvenmek zordur.
- *İnsanların şikayetlerine Allah'ın cevabı neydi? (ayet 6)*
Yılanlar İsraillileri soktu ve zehirden acı çektiler. -> Biz de günahlarımızdan dolayı acı çekeriz.
- *Yılanlar tarafından ısırılanlara ne oldu? (ayet 6)*
Zehir insanları öldürdü. -> Günah ölüme neden olur. Bunun için insanın kendisinde ilaç yoktur.
- *İnsanlar günah işlediklerini anladıklarında ne yaptılar? (ayet 7)*
Onlar günah işlediklerini itiraf edip Allah'ın yardımını beklediler.
- *Allah neden insanların sorduğu şekilde cevap vermedi, yani yılanları aralarından kaldırmadı? (ayetler 7-8)*
- *Allah hastaları nasıl iyileşti? (ayetler 8-9)*
- *İyileşmek için ne yapılması gerekiyordu?*
"Yılan tarafından ısırılan kişiler tunç yılanı bakınca yaşadı." Tunç yılanı bakmak yeterliydi, başka hiçbir şeye gerek yoktu. -> İsa Mesih çarmıhtayken yukarı kaldırılmış oldu. Demek ki, biz aynı şekilde, ancak İsa Mesih'e bakarak, yani O'na inanarak kurtulabiliriz.
- *Bakmanın ve inanmanın ortak yönleri nedir?*
İsrailliler kendi vücutlarından zehri çıkaramadıkları gibi, biz de günahı da kendimizden çıkaramayız. Ama çarmıha gerilmiş İsa Mesih'e iman ederek kurtulacağız, tunç yılanı bakanlar gibi, yaşayacağız.
- *Sen orada olsaydın ne yapardın? Sadece yılanı bakarak kurtulacağına inanabilir miydin?*

- *Sence bu kurtulma yöntemine (direğin üzerindeki tunç yılanı bakmak) güvenmek kolay mıydı? Bir kişi için İsa'ya inanmak kolay mıdır?*

Yeni Antlaşma'da İsa şöyle diyor: "Musa çölde yılanı nasıl yukarı kaldırdıysa, İnsanoğlu'nun da öylece yukarı kaldırılması gerekir. Öyle ki, O'na iman eden herkes sonsuz yaşama kavuşsun." (Yuhanna 3:14-15)

- *İsa bu ayetlerle ne öğretmek istiyor?*
Zehirlenmiş insanların tunç yılanı bakarak yaşaması gibi, İsa'ya iman edenler de sonsuz yaşama sahip olacaklardır.

İman, Allah'ın gerçeğine ve vaatlerinin doğruluğuna dayanır. İnanmazlık ise, sadece gerçekleri görür ve onları kendi tarzında yorumlar. Biz bu hayatta ve yeryüzünde günahsız olmayacağız ve günahkâr özümüzü unutamayız. Ancak, İsa'ya inandığımızda günahın hayatımızda nihai bir gücü yoktur. Romalılara mektubunda yazıldığı gibi "Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara artık hiçbir mahkûmiyet yoktur." (Romalılar 8:1)

Önemli noktalar:

- Musa, Allah'ın emriyle tunç bir yılan yaptı. Isırılan kişiler tunç yılanı bakınca yaşadı. Bu tunç yılan, İsa Mesih'in bir simgesidir. İsa'ya bakan yani O'na inanan, günahın "zehrinden" ve ebedi ölüm cezasından kurtulmuş olur.

17. Tevrat'taki Mesih peygamberlikleri

Yasa'nın Tekrarı 1:1-8 ve 31:1-6

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Hiç bir veda konuşması duydun mu? Duydunsa, nasıldı? Bir veda konuşması yapacak olsaydın, ne derdin?

Uzun bir çöl yürüyüşünün ardından İsrail halkı Eriha kentinin karşısında, Şeria Irmağı'nın doğu yakasındaki Moav Ovası'nda kamp kurdu. İnsanlar Şeria Irmağı'nı geçmeye ve vaat edilen ülkeye yerleşmeye hazırlanıyorlardı.

Mısır'dan ayrılalı 40 yıl olmuştu. Bu yıllar boyunca Allah, çölün zor koşullarında halkına ilgi göstermişti. Mısır'dan çıkan isyankâr nesil ölmüştü, bunlardan sadece Musa, Yeşu ve Kalev hâlâ yaşıyordu. Musa liderlik görevini bitirmek üzereydi ve halefi olarak Yeşu atandı. Musa vaat edilen topraklara giremeyeceği için halka son konuşmasını yani veda konuşmasını yaptı.

Yasa'nın tekrarı 1:1-8

- *Musa İsraililere ne anlattı? (ayet 3)*

Musa kendi düşüncelerini anlatmadı. Musa'nın söylediği her şey Allah tarafından buyuruldu. Allah'ın sözü, halkını geçmişten vaat edilmiş topraklara yönlendirmişti. Bugünlerde de, Allah'la Söz'ünde (Kutsal Kitap'ta) buluşuyoruz ve O'nun Söz'ü bize rehberlik ediyor. Hikmetimiz ve anlayışımız Allah'ın Söz'üne sıkı bir şekilde bağlanmalıdır.

- *Allah İsraililere ne vermeyi vaat etmişti? (ayet 8)*

Allah sözlerini daima tutar. Nihayet İsraililer vaat edilen topraklara girecekti. Kendi hayatlarımızda da, Allah'ın yolun her adımında bize yardım etmesine güvenebiliriz. Hayat bizi birçok zorluğun içinden geçirip bizi yorgun hissettirse bile bu böyledir. "Çölde" yürüyor olsak da, Allah'ın sözleri doğrudur: "Tanrınız RAB'bin buraya varıncaya dek, çocuğunu taşıyan bir adam gibi sizi nasıl yol boyunca taşıdığını gördünüz." (ayet 31). Allah bizi sıkıntılardan ortasından çıkarmaz, ama bizi içinden geçirir. Bu nedenle, biz Allah'ın şu sözlerini hatırlayalım: "Korkmayın, yılmayın."

Yasa'nın Tekrarı, Allah'ın geçmişteki büyük işlerini tekrar eder. Yine de kitap 'bugün' kelimesini kullanıyor. Kitapta toplam 75 defa 'bugün' yazıyor. Geçmiş bize Allah'ın bugün yaşadığını hatırlatıyor!

-Tevrat nedir?

Tevrat, Musa tarafından yazılan 5 kitaptan oluşur. Bu kitaplar Yaratılış, Mısır'dan Çıkış, Levililer, Çölde Sayım ve Yasa'nın Tekrarı'dır. Tevrat adı, İbranice "öğretme, gösterme, yönlendirme, öğreti, yasa" anlamına gelir.

Eski Antlaşma'nın tamamı Mesih'in geleceğini söylüyor. Aslında, Tevrat'ın tamamı da İsa Mesih hakkında peygamberliklerle doludur. Tevrat İsa hakkında bazen gizlice bazen de açıkça konuşuyor. Musa İsa'nın bir örneğidir, tunç yılan da İsa'nın bir simgesidir.

Tevrat'ta İsa Mesih hakkında altı direkt peygamberlik bulunur:

1. Yaratılış 3:15 "Seninle kadını, onun soyuyla senin soyunu birbirinize düşman edeceğim. Onun soyu senin başını ezecek, sen onun topuğuna saldıracaksın."
-> İsa Mesih düşmanın yani Şeytanın başını ezecek. Bu dünyanın sonunda da İsa Şeytan'ı tamamen yenecek.
2. Yaratılış 9:27 "Tanrı Yafet'e bolluk versin. Sam'ın çadırlarında yaşasın."
-> İsa Mesih, Sam soyundan doğacaktı ve doğdu.
3. Yaratılış 12:2-3 "Seni büyük bir ulus yapacağım, seni kutsayacak, sana ün kazandıracığım, bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar senin aracılığınla kutsanacak."
-> Allah İbrahim'e üç şey vaat etti: toprak, ulus ve tüm insanlara bereket getiren kişi yani İsa Mesih.
4. Yaratılış 49:10 "Sahibi gelene kadar Krallık asası Yahuda'nın elinden çıkmayacak, yönetim hep onun soyunda kalacak, uluslar onun sözünü dinleyecek."
-> İsraililerin tahtı Yahuda kabilesine ve Davut soyuna aitti. Mesih, Yahuda kabilesinden doğdu. Yani bu ulusları yöneten Mesih İsa'dır.
5. Çölde sayım 24:17 "Yakup soyundan bir yıldız çıkacak, İsrail'den bir önder yükselecek. Moavlılar'ın alınlarını, Şetoğulları'nın başlarını ezecek."
-> Yıldız ve önder kim? İsa Mesih Yakup soyundan geldi, İsrail halkından dı.
6. Yasa'nın tekrarı 18:15 "Tanrınız RAB size aranızdan, kendi kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracak. Onu dinleyin."
-> 'Aranızdan' İsraililer anlamına gelir. 'Kardeşlerinizden' Yahudiler demek. Bu metin Musa gibi İsraili bir kişiden bahsediyor. O Allah'ın sözünü duyuruyor. Musa hakkında şöyle söylenir:
"O günden bu yana İsrail'de Musa gibi RAB'bin yüz yüze görüştüğü bir peygamber çıkmadı." (32:10)
"RAB onu Mısır'da firavuna, görevlilerine ve bütün ülkesine bir sürü belirtiler, şaşılabilir işler yapması için göndermişti. Musa İsraililer'in gözleri önünde büyük ve ürkütücü işler yapmıştı." (32:11-12)
Bu nedenle İsraililer, Mesih'in Musa gibi büyük bir peygamber olmasını bekliyorlardı. Ve işte, tüm peygamberlikler İsa Mesih tarafından yerine getirildi.

Yasa'nın tekrarı 31:1-6

Musa, bu kapanış sözleriyle İsrailileri cesaretlendirdi. Halk birçok kez Allah'a ve Musa'ya isyan etmişti. Yine de Allah onlarla kalacağına söz verdi. Musa şöyle dedi: "Çünkü sizinle birlikte giden Tanrınız RAB'dir. O sizi terk etmeyecek, sizi yüzüstü bırakmayacaktır." Bu sözleri biz de her gün hatırlayalım!

Önemli noktalar:

- Kutsal Kitap'ın ilk beş kitabı (yani Musa'nın kitapları) Tevrat'ı oluşturur. Mesih hakkındaki Eski Antlaşma peygamberliklerin birçoğu Tevrat'ta bulunur.
- Allah, Musa ve isyankâr İsrail halkıyla birlikte vaat edilmiş topraklara kadar yol boyunca gittiği gibi, bizimle birlikte cennete kadar yürüyecektir.

18. Yeşu

Yeşu 1:1-11 ve 3:14-17

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Cesur/yürekli olmak ne demek? Hiç kendini cesur hissettin mi?

Kutsal Kitap'a göre cesaret, depresyon ve umutsuzluk durumunda başını dik tutmak anlamına gelir (İbraniler 12:3). Cesaret, Allah'ın bizden gerektirdiği bir şey değil. Cesuruz, çünkü Allah'ın bizimle olma vaadine güvenebiliriz. Her yerde ve yaşamın her koşulunda Allah'ın merhametine ve her şeye kadir olduğuna güvenebiliriz. Her şeyin neden olduğunu anlamadığımızda bile Allah'a güvenebiliriz. Bunlar en büyük cesareti gösteriyor.

Yeşu 1:1-11

- *Yeşu kim tarafından atandı?*

Allah, Musa'nın işine devam etmesi için Yeşu'yu seçti. Allah'ın planı, halkını peygamberlerin, kralların ve sonunda Mesih'in doğup hareket edeceği ülkeye götürmekti. Allah bu planı Yeşu aracılığıyla gerçekleştirdi.

- *Allah Yeşu'yu nasıl cesaretlendirdi? (ayetler 6-9)*

Yeşu bir asker ve ordu komutanıydı. Buna rağmen, belki de büyük görevi üstlenmekten korkmuş olabilirdi. Fakat Allah onu cesaretlendirdi. Yeşu kitabı tekrarlanan bir taleple başlar: "Güçlü ve yürekli ol!" Allah bunu Yeşu'ya üç kere söyledi (ayet 6,7 ve 9). Allah Yeşu ile birlikte olacağına söz verdi ve Yeşu ona güvenerek görevini yerine getirecekti. Yeşu'nun zihninde Allah'ın bu sözü o kadar iyi kaldı ki, daha sonra tehlikeli bir durumda olan insanlara: "Korkmayın, yılmayın; güçlü ve yürekli olun." dedi. (Yeşu 10:25)

- *Yeşu işinde başarılı olmak için ne yapmalıydı? (ayetler 7-8)*

Allah Yeşu'yu özellikle sözüne (yani yasına) güvenmeye çağırdı. Yeşu, Allah'a güvendiği için bir kahraman oldu.

Benzer şekilde, Allah'a ve O'nun yardımına güvenmek istediğimizde, Allah'ın Söz'ünü yani Kutsal Kitap'ı okumak son derece mantıklıdır. Kutsal Kitap'taki Allah'ın Sözleri aracılığıyla imanımız ve güvenimiz artar ve görevimizde cesaret kazanırız.

- *Yeşu ismi ne anlama geliyor?*

Yeşu ismi şu anlama gelir: Allah kurtarır. Aynı isim Yeni Antlaşma'da da bulunur: İsa. İsa'nın ismi aynı anlama gelir: Allah kurtarır. Yeşu, İsa'nın Eski Antlaşma'daki örneklerinden biridir.

- *Yeşu hangi yönlerden İsa'nın bir örneğidir?*

Yeşu, insanları vaat edilen topraklara götürerek İsa'nın bir örneği oldu. Tıpkı Yeşu'nun İsrailileri vaat edilen topraklara götürdüğü gibi, İsa Mesih de herkesi kurtarır ve O'na iman edenleri cennete götürecektir.

Yeşu şu şekilde de İsa'ya benziyordu: cesur ve sadıktı ve bilinçli olarak Allah'a bağımlıydı.

Yeşu 3:14-17

- *Okuduğumuz metin hangi olayı anımsatıyor?*

Olay, Kamış Denizi'ni geçmeyi anımsatıyor. Gene bütün İsrail halkı kurumuş ırmak yatağından geçti. Bu olay İsraililere, Allah'ın gerçekten onlarla birlikte olduğunu ve Yeşu'nun Musa gibi bir lider olduğunu gösterdi.

Nihayet Yeşu ve İsraililer vaat edilen ülkeye girdiler. Bu ülkeye su yoluyla ulaştılar. Daha sonra İsa Mesih aynı nehirde vaftiz edildi. İsa sayesinde biz de kutsal ülkeye, cennete girebiliriz. Biz de su yoluyla yani vaftiz yoluyla cennete ulaşacağız.

Önemli noktalar:

- Allah'a güvenmek Yeşu'ya cesaret ve sadakat verdi. Allah sadıktır ve bize de iyice bakar.
- Yeşu İsrailileri vaat edilen ülkeye götürdü. Aynı şekilde İsa Mesih herkesi kurtarır ve O'na iman edenleri cennete götürecektir.

19. Hakimler

Hakimler 2:10-19 (Debora 4:4-16, Gidyon 6:11-16 ve 7:1-15, Şimşon 13:2-5 ve 16:4-30)

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Zor zamanlarda kimden yardım istersin? O halde Allah'a güvenmek kolay mı?

Yeşu, İsrail halkını Allah'ın seçtiği ve vaat ettiği yere götürdü. 40 yıllık uzun bir yolculuk nihayet sona erdi. Peki, hayat kolaylaştı mı? Şimdi her şey daha iyi miydi? Ne yazık ki hayır. Yine insanlar Allah'ı unutup günah işlediler, ama Allah onlara tekrar tekrar acıyordu. Sonra Allah onlara hakimler denilen liderler verdi. Bu hakimler İsrailileri kurtardı.

Hakimler kitabı, İsa Mesih'ten önceki 1200'den 1000'e kadar olan olayları açıklıyor. Hakimlerin zamanı İsrail'in en zor zamanlarından biriydi. Aynı şey defalarca oldu: Allah'ın buyruklarından vazgeçmek -> Allah'a yalvarmak -> kurtuluş -> yenilenmek yani Allah'a itaat etmek -> tekrar vazgeçmek vs. O zamanlar İsraililerin kralı yoktu ve halk ayrı ayrı yaşıyordu. Hakimler kitabı, insanların günahkâr olduğundan bahsediyor. Bu kitapta Allah'ın kurtuluş planı o kadar net görülüyor, ama yine de arka plandadır. Allah, tekrar tekrar lütfunu gösterip İsrailileri bağışladı.

Hakimler 2:10-19

- *İsraililer ne zaman Allah'ı terk etmeye başladı? (ayet 10)*
Bu nedenle, yeni kuşağa (çocuklara ve gençlere) Allah'ın kim olduğunu ve bizim için ne yaptığını öğretmek çok önemlidir!
- *İsraililer Allah'a karşı ne yaptı? (ayetler 11-13)*
İlk buyruk nedir, hatırlıyor musun? (Allah'ın RAB benim. Benden başka tanrın olmayacak) Halk bu buyruğa uymuyordu.
- *Allah İsraililere öfkeleni. Onları ne şekilde cezalandırdı? (ayetler 14-15)*
- *İsraililer nasıl kurtuldular? (ayet 16)*
- *Allah, itaatsizliklerine ve imansızlıklarına rağmen İsrailileri neden yok etmedi?*
Allah, insanlara acıdı ve onları sevdi, çünkü merhametli ve sadıktır. Halk O'nu terk etse de, Allah halkı terk etmedi. Bu, Allah'ın halkın vazgeçmesini kabul ettiği anlamına gelmiyordu - tam tersi! Allah, halkı tövbe etmeye ve yenilenmeye çağırdı.
Biz de şunu hatırlayalım: Sadakatsiz olmamıza rağmen, Allah sadıktır. İsa Mesih'te, bize tastamam bir affetme ve sonsuz yaşam verildi.

Toplam 12 hâkim vardı: Otniel, Ehut, Şamgar, Debora, Gidyon, Tola, Yair, Yiftah, İvsan, Elon, Avdon ve Şimşon. Bazıları Kutsal Kitap'ta kısaca tanıtılırken, diğerleri hakkında daha fazla bilgi verilir. Üç hâkime bir göz atıp onlar hakkında daha fazlasını öğrenelim: Debora, Gidyon ve Şimşon.

Debora

Hakimler 4:4-16

- *Sence bu metnin kahramanı kimdi? Neden?*
Allah insanların barış ve uyum içinde yaşamasını ister. Bununla birlikte, günahkâr dünyada çekişme, tartışma ve savaşımlardan kaçınılamaz. Günahın sonuçları vardır. Günahtan ve sonuçlarından nihai olarak ancak cennette kurtulabiliriz ve herkesin İsa'ya inanarak oraya gitme şansı vardır.
- *Debora, Barak'a, "RAB senin önünden gidiyor" dedi. Bununla ne demek istedi? (ayet 14)*
İsraililer sadakatsiz olmalarına ve putlara tapmalarına rağmen, Allah hâlâ onlara bakıyordu. Tıpkı hakimler zamanında olduğu gibi, Allah hâlâ kendi halkına yani bize bakar.

Gidyon

Hakimler 6:11-16, 7:1-15

- *Bu metnin başlangıcına göre Gidyon'un nasıl biri olduğunu düşünüyorsun? Gidyon nasıl değişti? Gidyon'u ne veya kim değiştirdi?*
Gidyon düşmanlarından korkuyordu ve İsrail'in düşmanlarından kurtulabileceğine dair umudunu kaybetmiş gibi görünüyordu. Ama sonra Allah'ın meleği ona görünüp bir görev verdi. Gidyon Allah'ı dinledi ve sözlerine itaat etti.
- *Kahraman diyebileceğin birini tanıyor musun? Sence Gidyon bir kahraman mıydı?*
Kutsal Kitap'ın kahramanları kahramandı, çünkü Allah'ın gücüne güvendiler.
- *Allah neden Gidyon'un ordusunda 32.000 adam yerine sadece 300 adamın olmasını istedi? (bölüm 7, ayet 2) Bu adamların diğerlerinden daha cesur ve güçlü olduğunu düşünüyor musun?*
Allah gücünü kendisine dayanan zayıf insanlar aracılığıyla gösterdi ve hâlâ aynı şekilde gösteriyor. "Lütfum sana yeter. Çünkü gücüm, güçsüzlükte tamamlanır." (2 Korintliler 12:9). Demek ki, Allah'ın dünyasındaki her şey insan dünyasından farklıdır. İsa'yı bir düşün. İsa çarmıhta asılıyken, tamamen güçsüz ve her şeyini kaybetmiş gibi görünüyordu. Ancak, çarmıhtaki ölümünde dünya tarihindeki en büyük zafer gerçekleşti: İsa Mesih Şeytan'ı ve ölümün gücünü yendi!

Şimşon

Hakimler 13:2-5, 16:4-30

- *Şimşon ne zaman göreve çağrıldı? (Bölüm 13 ayet 5)*
- *Allah'a adanmasının işareti neydi? (13:5)*
Uzun saç, Allah'a adanmanın görünür bir işaretiydi. Allah'a adanmış olanlar için özel kurallar vardı: Şarap veya herhangi bir içkiden kaçınmalı, başına ustura dokunmamalı ve ölümlere yaklaşmamalıydı. Kutsal Kitap'taki diğer adanmışlar Peygamber Samuel ve Vaftizci Yahya idi.
- *Şimşon çok güçlüydü. Gücünün kaynağı neydi?*
Şimşon o kadar güçlüydü ki bütün dövüşleri kazandı. O güçlüydü, çünkü Allah ona güç verdi. Allah, Şimşon'un gücüyle İsrail halkına Filistlilere karşı yardım etti.
- *Şimşon gücünü nasıl kaybetti? (Bölüm 16 ayet 19)*
- *Şimşon'un gücünün sırrı saçında mıydı?*

Şimşon'un gücünü kaybetmesinin nedeni içsel bir sorundu: Allah Şimşon'un gücünü elinden aldı (fakat onu terk etmedi!), çünkü Şimşon Allah'ı reddetti. Allah, sözüne sadık kaldığı sürece Şimşon'a olağanüstü bir güç verdi.

Şimşon'un ölümünden önceki olay, Allah'ın onu terk etmediğini gösteriyor. Şimşon Allah'a yakardı ve Allah onu anımsadı (ayet 28). Sonuç olarak, Şimşon Allah'a itaatkâr bir hizmetçi olarak öldü.

Hakimlerden ne öğrenebiliriz? Kusurlu ve günahkârdılar, ama yine de Allah onları kullandı. Biz de böyleyiz. Günahkârlığımız Allah'ın bizimle birlikte olmasını ve bizi kullanmasını engellemez. İsa'nın kefareti nedeniyle Allah'a layığız.

Önemli noktalar:

- Hakimler döneminde İsrail halkı Allah'ı terk edip yıkıma sürüklendi. Ancak Allah onları terk etmeyip hakimlerin yardımıyla kurtardı.
- Bizim için de, günahın karanlığının ortasında Allah'ın umudu parlıyor - İsa Mesih hepimizi mahvdan kurtarmak istiyor.

20. Rut

Rut 1:1-22, 2:4-13 ve 3:1-13

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Soy ağacını biliyor musun? Büyükannenini tanıyorsundur. Ya onun annesi ve anneannesini?

Birazdan okuyacağımız metin, İsa Mesih'in soy ağacındaki bir kişiden bahsediyor. İsa'nın soy ağacında sadece mükemmel insanlar olduğunu mu düşünüyorsun?

Rut kitabı Allah'ın seçtiği insanlardan bahsediyor. Onlar sayesinde Allah'ın kurtuluş planı gerçekleşti. Mesih, Kral Davut'un oğlu olacaktı. Rut, Kral Davut'un büyükannesinin annesiydi ve bu nedenle Mesih, Rut'un da oğlu olacaktı. Bu nedenle Rut'un adı İsa'nın soy ağacında bulunur. (Matta 1: 5)

Rut 1:1-22

- *Naomi hangi zorlukla yüzleşti? (ayetler 3-5)*

Naomi hem kocasını hem de oğullarını kaybetti. Anne ve gelinler yalnız kaldılar.

- *Rut neden Naomi ile kalmak istedi?*

Rut yabancı bir kadındı, ancak İsrail halkının tek gerçek Allah'ına güvenmek istiyordu. Rut şöyle dedi: "Seni bırakıp geri dönmemi isteme! Sen nereye gidersen ben de oraya gideceğim, sen nerede kalırsan ben de orada kalacağım. Senin halkın benim halkım, senin Tanrın benim Tanrım olacak. Sen nerede ölürsen ben de orada öleceğim ve orada gömüleceğim. Eğer ölümden başka bir nedenle senden ayrılırsam, RAB bana daha kötüsünü yapsın." (ayetler 16-17)

Bu sözler Petrus'un "Rab, biz kime gidelim? Sonsuz yaşamın sözleri sendedir." sözlerine benziyor. (Yuh. 6:68)

Rut 2:4-13

- *Boaz Rut'a nasıl davrandı? (ayetler 8-9)*
 - *Neden Boaz Rut'a iyi davrandı? (ayetler 11-12)*
- Boaz Rut'un çok yakın akrabasıydı.

Rut 3:1-13

- *Rut, neden Boaz'dan onunla evlenmesini istedi? (ayet 9)*

Boaz Rut'un çok yakın akrabasıydı. Bu yakın akraba için İbranice olan 'Goel' ismi kullanıldı. 'Goel' fidye ödeyerek kurtaran anlamına gelir. Bir kimse bütün malını başkalarına vermek zorunda kalırsa, 'goel' malını geri alır, biri köle olursa, 'goel' onu satın alıp serbest çıkarır, biri öldüğünde 'goel' karısını eş olarak alır ve böylece ölenin soyunu kurtarır.

Rut kaynanasının dediğini yapıp Boaz'ın yanına gitti ve Boaz her şeyi doğru bir şekilde yapıp Rut'u kurtardı. Boaz Naomi'nin ailesine ait tarlayı satın aldı ve Rut ile evlendi.

- *Boaz kimin örneğidir?*

Boaz İsa Mesih'in bir örneğidir. Rut yabancı bir kadındı, ancak Boaz onu karısı olarak alıp kurtardı. İsa Mesih tüm insanları (İsrail halkından olmayanlar dahil) kurtardı.

Bu fide ödeyen 'goel' herhangi biri olamazdı.

*Birincisi, 'goel' bir akraba olmalıydı. Boaz, Rut'un bir akrabasıydı. İsa Mesih insan olarak dünyaya geldiğinde akrabamız oldu.

*İkincisi, 'goel' yeterince varlıklı olmalıydı. Boaz'ın malı ve mülkü vardı. İsa Mesih bizi kendi kanıyla satın aldı. (1. Petrus 1:18-19)

*Üçüncüsü, 'goel' istekli olmalıydı. Boaz Rut'u kurtarmak istedi. İsa Mesih de kendi özgür iradesiyle dünyaya geldi ve Baba Allah'ın iradesini yerine getirdi.

*Dördüncüsü, 'goelin' kendisi serbest ve borçsuz olmalıydı. Boaz böyleydi, borçsuz bir adamdı. İsa Mesih ise günahsız tek kişiydi, bu yüzden bizi kurtarabildi.

Rut yabancı bir kadındı, ama zor bir hayat geçiren kaynanası gibi İsa Mesih için yol hazırlıyordu. Rut'un (ve Boaz'ın) oğlu Ovet, Davut'un dedesiydi (büyükbaba). Yani İsrail halkından olmayan Rut, İsa'nın soyuna alındı. (Rut 4:17) Boaz, Kutsal Kitap'taki yakın akraba 'goelin' açık bir örneğidir ve dolayısıyla İsa Mesih'in net bir görüntüsüdür.

Naomi'nin tüm acılarının tek bir amacı vardı: Ruth'u Moav'dan İsrail'e getirmek. Rut'un İsa Mesih'in soy ağacında olması Allah'ın planıydı. Böylece İsa'nın İsraili olmayanlar için de doğduğu anlaşılıyor.

Önemli noktalar:

- Rut kitabı bize tüm insanların Allah için önemli olduğunu öğretir; Allah bizi 'yakın akrabamız' ('goel') İsa Mesih aracılığıyla kurtarmak istiyor.
- Boaz, Kurtarıcımız olan İsa'nın önemli bir örneğidir. İsa bizi günahın köleliğinden ve mahvolmaktan kurtardı. İsa bize yaşam verdi ve bizi Allah'ın ailesinin bir üyesi olarak kabul etti.

21. Samuel

1. Samuel 1:1-20, 1:24-28, 3:1-21 ve 7:3-12

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Çok uzun zamandır bir şey için dua ettin mi? Hiçbir şey olmamış gibi görünüyorsa, dua etmeye devam etmekte zorlanıyor musun?

Allah'ın kurtuluş planı Hakimler kitabında pek görünmez. Rut kitabı ise gelecekteki Kurtarıcı hakkında çok önemli noktalar içerir. Öte yandan Samuel kitaplarında kısa sürede büyük şeyler oldu. Ancak, Allah'ın bu büyük planı küçük bir olaydan ve sıradan bir kişiden başladı. Bir kez daha, Allah'ın kullanmak için oldukça sıradan bir şey seçtiğini görüyoruz.

1. Samuel 1:1-20

- *Hanna'nın çocuğu yoktu. Bu kimlerin durumuna benziyor?*
Örneğin, İbrahim ve Saray ve Yakup ve Rebeka aynı durumdaydı: çocukları yoktu. Allah'ın planı küçük bir aile ve çocuksuz bir kadın -Hanna- aracılığıyla gerçekleştirildi. Allah, Hanna'yı seçti. Hanna yıllarca bekleyip dua etmek zorunda kalmasına rağmen umudunu yitirmemişti. Yıllar geçtikçe, Allah sorununu ne yanıtlamış ne de ortadan kaldırmıştı. Hanna'nın tek umudu, Allah'ın onun durumuna müdahale etmesiydi. Hanna'nın çocuğu yoktu, ama sürekli Allah'a dua edip O'na güvendi. Sonunda, Allah ona oğlu Samuel'i verdi.
- *Hanna Allah'a ne söz verdi? (ayetler 10-11)*
- *Hanna için bunun kolay olduğunu düşünüyor musun?*
- *Hanna'nın daha sonra verdiği sözden pişman olduğunu düşünüyor musun?*

1.Samuel 1:24-28

- *Bu fedakârlık, Hanna'nın Allah'a olan imanı ile ilgili neyi ortaya çıkarıyor?*
Hanna oğlunu terk etmedi, ama onu Allah'a verdi. Samuel Tanrı'nın yanında büyüyordu.

Samuel üç-dört yaşından beri tapınakta oturuyordu. Samuel hakkında şöyle söylenir: "Bu arada giderek büyüyen genç Samuel RAB'bin de halkın da beğenisini kazanmaktaydı." (1.Sam. 2:26) İsa Mesih'in gençliği hakkında ise şöyle söylenir: "İsa bilgelikte ve boyda gelişiyor, Tanrı'nın ve insanların beğenisini kazanıyordu." (Luka 2:52)

- *Bir şey fark ettin mi? Samuel kime benziyor?*
Genç Samuel, genç İsa'nın bir örneğiydi. İkisi de Rab'bin evini seviyordu ve her yerden daha çok orada olmak istiyorlardı. İkisi de Allah'ın ve insanların beğenisini kazanıyordu.

1. Samuel 3:1-10

- *Samuel'e kim konuştu?*
- *Allah neden Eli'ye değil, Samuel'e konuştu?*
Allah Samuel'i seçmişti ve bu yüzden bir gece ona konuştu. Ondan sonra Allah Samuel'i peygamber olarak kullandı: "Samuel büyürken RAB onunla birlikteydi. RAB ona verdiği sözlerin hiçbirinin boşa çıkmasına izin vermedi. Samuel'in RAB'bin bir peygamberi

olarak onaylandığını Dan'dan Beer-Şeva'ya kadar bütün İsrail anladı. RAB Şilo'da görünmeyi sürdürdü. Orada sözü aracılığıyla kendisini Samuel'e tanıttı. Samuel'in sözü bütün İsrail'de yayıldı." (1. Samuel 3:19-4:1)
Her rahip iyi ve doğru değildi (mesela Eli'nin oğulları), fakat Samuel doğru bir rahibin, yani İsa Mesih'in geleceğini duyurdu.

Samuel hakimler zamanında yaşıyordu ve İsrail'deki son hakimdi. Diğer hakimlerin aksine, Samuel bir komutan değil, bir peygamber ve manevi bir liderdi. Allah'tan aldığı mesajları insanlara duyurdu.

Samuel İsrail halkına önderlik ediyordu. Okuyalım:

1. Samuel 7:3-12

- *Samuel'in İsraililere mesajı neydi? (ayet 3)*
Allah, yaşamda ilk sırada, yani en önemli varlık olmalıydı. Halk putları terk edip sadece Allah'a kulluk etmeliydi.
- *Bu senin hayatında ne anlama geliyor? Allah nasıl hayatındaki en önemli şey olabilir?*
- *İsraililer Filistlileri nasıl yendiler? (ayetler 6-11)*
Halk yine günahlarını itiraf etti: "Rab'be karşı günah işledik." (ayet 6) Yine bir kuzunun kanıyla Allah'a yaklaşıldı. (ayet 9) Allah yine onların dualarına cevap verip yardım etti. Sadece Allah'ın yardımıyla Filistlileri yenebildiler.
- *"Even-Ezer" adlı taş ne anlama geliyordu? (ayet 12) Bunun İsraililer ve Samuel için önemi neydi?*
"Even-Ezer", "Rab buraya kadar bize yardım etmiştir" anlamına geliyordu. Allah sadıktır ve O'nun yardımına her zaman güvenebiliriz! Madem ki Allah bize bugüne kadar yardım etmiştir, kesinlikle şimdi de yardım ediyor ve gelecekte de yardım edecektir. Belki Allah her istediğimizde ya da istediğimiz zaman yardım etmedi, ama her durumda yardım etmiştir.

Önemli noktalar:

- Samuel, Allah'ın verdiği mesajları duyuran bir hakim ve peygamberdi. Bir peygamber olarak Samuel'in görevi, insanları Rab'be geri getirmektir ve bu rolde o da İsa'nın bir örneğidir. Tıpkı Samuel'in mesajı Allah'tan aldığı gibi, İsa da insanlara Baba'sından aldığı mesajı anlattı.
- Samuel doğru bir rahibin geleceğini duyurdu. Bu doğru rahip İsa Mesih'ti.

22. Saul

1. Samuel 9:1-10:1 ve 10:17-24

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Sana göre iyi bir kral nasıldır? İyi bir kralın en önemli özelliği nedir?

Samuel yaşlanınca iki oğlu İsraililerin hakimleri olarak atandı. Ancak onlar Allah'a itaat etmediler ve bu nedenle halk onların önder olmalarını istemiyordu. Bunun yerine bir kral istediler. Diğer halkların kralları vardı ve İsraililer de aynı şeyi istiyordu.

- İsraililerin kral yerine kimi vardı? Neden ondan memnun olmadılar?

Allah İsrail'in lideriydi. Bu noktaya kadar İsrail halkının kendi kralı yoktu. Halk teokrasi içinde yaşıyordu: Allah hükümdardı ve gerekirse, insanları düşmandan özgürlüğe yönlendirecek biri seçildi. Ancak, insanlar memnun olmadılar. Görünür ve kalıcı bir hükümdar, bir kral istiyorlardı. Samuel bu fikre karşıydı, fakat Allah, Samuel'e şu karşılığı verdi: "Halkın sana bütün söylediklerini dinle. Çünkü reddettikleri sen değilsin; kralları olarak beni reddettiler. Onları Mısır'dan çıkardığım günden bu yana bütün yaptıklarının aynısını sana da yapıyorlar. Beni bırakıp başka ilahlara kulluk ettiler. Şimdi onları dinle. Ancak onları açıkça uyar ve kendilerine krallık yapacak kişinin onları nasıl yöneteceğini söyle." (1. Samuel 8:7-9)

Samuel'in kitapları, kralın yerine getirmesi gereken üç koşulu ortaya koyuyor.

1. Kral gücünü adil bir şekilde kullanmalı.
2. Kral tamamen Allah'a bağımlı olmalı.
3. Kral Allah'ın iradesine boyun eğmeli.

-Bir kral için bu koşulların kolay mı yoksa zor mu olduğunu düşünüyorsun?

Bu koşullar İsrail krallarının yaşamlarında ancak kısmen yerine getirildi. Bunun yerine, Yeni Antlaşma'da İsa Mesih'in bu koşulları kusursuz bir şekilde yerine getirdiğini görebiliriz.

1. Samuel 9:1-10:1

- Saul nasıl bir delikanlıydı? (ayetler 1-2)

Benyamin oymağı, milletler arasındaki savaş nedeniyle çok küçük ve güçsüzdü. Saul bu Benyamin oymağındandı. Babası Kiş zengin bir adamdı. Saul'un dış görünüşü dikkat çekici ve hoştu.

- Samuel, Saul'u görünce ne düşünmüş olabilir? Nasıl bir adam bekliyor olabilirdi? (ayetler 15-17)

- Ayet 21'in sözleri bize Saul hakkında ne anlatıyor? (ayet 21)

Saul alçakgönüllü ve mütevaziydi.

- Saul nasıl kral oldu? (bölüm 10 ayet 1)

Allah Saul'u kral olarak seçti. Samuel yağ kabını alıp yağı Saul'un başına döktü. Saul meshedilerek kral oldu. Böylece 'meshedilmiş', başlangıçta İsrail kralları için kullanılan unvandı, ancak daha sonra peygamberler tarafından vaat edilen gelecekteki Kurtarıcı kral Mesih anlamına geldi.

- Saul'un Allah tarafından seçilmesinin önemi neydi?

Allah, Saul'a görevi için ihtiyaç duyduğu her şeyi sağladı. Allah ona Kendi Ruh'unu verdi ve Saul'un kalbini değiştirdi (bölüm 10 ayet 6 ve 9)

Krallık İsa Mesih'in gelişini hedefliyordu. Yeni Antlaşma'da şöyle söylenir: "Pilatus, "Demek sen bir kralısın, öyle mi?" dedi. İsa, "Kral olduğumu sen söylüyorsun" karşılığını verdi. "Ben gerçeğe tanıklık etmek için doğdum, bunun için dünyaya geldim. Gerçekten yana olan herkes benim sesimi işitir." (Yuhanna 18:37)

1. Samuel 10:17-24

- *Samuel, kısa süre önce Saul'u kral olarak meshetmişti. Bu kura çekimi neden yapıldı? (ayetler 20-21)*

Kura çekimi halk için yapıldı. Allah halkın iradesini duyup onlara bir kral verdi. İsraililer Allah'ı terk etmelerine rağmen, Allah onları bırakmadı. Halkına kendi seçtiği bir kral aracılığıyla önderlik etmek istedi. Saul, Allah tarafından seçildi. Allah, Saul'u kral ataması için Samuel'i çağırdı ve şimdi Saul bütün insanların huzurunda kurayla seçildi. Allah her şeyi kontrol ediyordu.

- *İnsanlar Saul hakkında ne düşünüyordu? (ayetler 23-24)*

-Sen ne düşünüyorsun, Saul Allah'a itaat eden bir kral olmayı başardı mı?

Saul, İ.Ö 1050'den 1011'e kadar yani yaklaşık 40 yıl hüküm sürdü.

Allah Saul'a krallık görevi için ihtiyaç duyduğu her şeyi sağladı. Saul'un Allah'ı yakından tanımayı öğrenmediğini fark etmek önemlidir. Böylece, birçok yönden insan zihnine göre işini yaptı. Bir kral olarak konumu otomatik bir başarı garantisi değildi, ancak kralın da Allah'ın isteğini takip etmesi ve her konuda ona güvenmesi gerekiyordu.

Allah, Saul'a ve halkına yardım etmek istedi, ancak Saul başından beri Allah'a itaat etmemeyi seçti. Allah Samuel aracılığıyla Saul'a şöyle dedi: "Tanrın RAB'bin sana verdiği buyruğa uymadın; yoksa, RAB İsrail üzerinde senin krallığının sonsuza dek sürmesini sağlayacaktı. Ama artık krallığın sürmeyecek. RAB kendi gönlüne uygun birini arayıp onu kendi halkına önder olarak atamaya kararlı. Çünkü sen RAB'bin buyruğunu tutmadın." (13: 13-14) Yani yüreği tövbe etmeden ve günahları itiraf etmeden Allah'a kapalı kalır. Saul'un kral olarak devam etmesine izin verildi, ama sadece geçici olarak. Onun krallığı sonsuza kadar sürmeyecekti. Bu, sadece Saul'un pozisyonuyla ilgiliydi, Allah'ın lütfunun sonu değildi.

Hayatta bir şekilde başarısız olsak bile, bu Tanrı'nın bizi red dedeği anlamına gelmez. Günahkârlar olarak Kurtarıcı İsa Mesih'e her zaman sığınabiliriz. Allah, İsa Mesih'te tüm kralların, halkların ve her insanın günahlarını bağışladı. İsa Mesih tek gerçek, adil ve ebedi kraldır.

Önemli noktalar:

- Allah, dünyada pek çok şeyin olmasına izin verir. İsrail halkının bir kral olmasına izin verdi ve bu görev için Saul'u seçti.
- 'Meshedilmiş', İsrail kralları için kullanılan unvandı, ancak daha sonra peygamberler tarafından vaat edilen gelecekteki Kurtarıcı kral Mesih anlamına geldi.
- Krallığın hedeflediği şey İsa Mesih'in geliyordu. İsa Mesih tek gerçek, adil ve ebedi kraldır.

23. Kral Davut

1. Samuel 16:1-13, 17:1-26 ve 32-50; 2 Samuel 5:1-3 ve 7:18-24

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- İyi bir çoban nasıldır? Bir çobanın işinin artıları ve eksileri nelerdir?

İsrail'in ilk kralı Saul, Allah'a itaatsizlik ettiği için bereketlerini kaybetti. Allah, İsrail kralı olarak yeni bir kişi seçti. Bunu Peygamber Samuel'e bildirdi. Yıl İ.Ö 1025'ti. Samuel artık yaşlıydı: şimdi 80 yaşındaydı.

1. Samuel 16:1-13

- Samuel, İşay'ın ilk yedi oğlu hakkında ilk izlenim olarak ne düşünüyordu? (ayetler 6-10)
- İnsan dış görünüşe bakar; Allah ise neye bakar? (ayet 7)
Bu düşünceyi korkutucu veya rahatlatıcı buluyor musun?
- Allah'ı memnun eden bir yürek nasıl bir yürektir?
Allah'ı memnun eden bir yürek günahsız değil, çünkü dünyada günahsız bir yürek yoktur. Bunun yerine, Allah'ı memnun eden bir yürek günahlarını görüp itiraf eder. Ayrıca, Allah'ı memnun eden bir yürek Allah'ın bağışlamasına güvenir.
- İşay'ın en küçük oğlu hakkında ne söyleniyor? (ayetler 11-12)
Davut, Yahuda soyundandı ve Beytlehemliydi. Bu noktada 15 yaşındaydı, "kızıl saçlı bir delikanlıydı". Davut bir çobandı.

Davut, Eski Antlaşma'daki İsa'nın en açık ve net örneğidir. Davut, İsa Mesih gibi Beytlehem'de doğdu. Davut koyunlarını seven bir çobandı. İsa, 'koyunlar' için (yani bizim için) hayatını veren iyi Çoban'dır. Davut 15 yıl boyunca gizli bir kraldı. İsa da dünyadayken gizli bir kraldı ve krallığı tekrar gelene kadar açığa kavuşmayacak.

1. Samuel 17:1-26 ve 32-50

- Allah İsrail'e söz vermişti: "Çünkü sizi zafere kavuşturmak üzere sizinle birlikte düşmanlarınıza karşı savaşmaya gelen Tanrınız RAB'dir." (Yasanın tekrarı 20:4)
- Allah'ın bu vaadi neden hem askerler hem de Saul tarafından tamamen unutulmuştu? (ayet 11)
 - Ayet 26'te Davut şöyle dedi: "Bu sünnetsiz Filistli kim oluyor da yaşayan Tanrı'nın ordusuna meydan okuyor?" Davut, Golyat'ın söylediklerine neden kızgındı?
Davut alay konusu olduğu için kızmamıştı. Davut kızgındı, çünkü Allah'la alay edildi. Bunu fark etmek önemlidir. Genellikle bir Hristiyan'ın kıyamayacağına inanılır. Ancak Davut, Golyat'ın Allah'la dalga geçtiğini duyunca sinirlendi.
 - Davut diğerlerinden daha cesur muydu? Davut neye ya da kime güvendi? (ayetler 34-37)
Davut'un cesareti ne kendisinden ne de kendi yeteneklerinden geliyordu, Allah'tan kaynaklanıyordu. Davut bir çoban olarak Allah'a güvenmeyi öğrenmişti. Ek olarak, sapan kullanmakta hayli ustalaşmış olmalıydı. Davut Golyat'a karşı savaşırken kendi becerilerini kullandı. Davut, Allah'a güvenerek Golyat'ı yendi.

Çok basit görünseler bile hepimizin Allah'a hizmet etmek için kullanılacak becerilerimiz vardır. Tüm beceriler Allah'ı yüceltmek için kullanılabilir. Ayrıca, gençlerin aşağılanması da yanlıştır. (Yeni Antlaşma'da Elçi Pavlus genç Timoteos'a şöyle yazdı: "Gençsin diye kimse seni küçümsemesin. Konuşmada, davranışta, sevgide, imanda, paklıkta imanlılara örnek ol." (1. Timoteos 4:12)

Bu olaydan sonra Davut kral Saul'un sarayına götürüldü. "Davut Saul'un kendisini gönderdiği her yere gitti ve başarılı oldu. Bu yüzden Saul ona ordusunda üstün bir rütbe verdi. Bu olay bütün halkı, Saul'un görevlilerini bile hoşnut etti." (1. Samuel 18:5)

2. Samuel 5:1-3, 7:18-24

- Peygamber Samuel, yaklaşık 15 yıl önce Davut'u kral olarak meshetmişti. *Görevinin başlamasını beklerken Davut ne öğrenmiş olabilir?*
- *Bu metne göre Davut nasıl bir insandı? Davut, krallığı için kime onur verdi?*
Genellikle, krallık babadan oğula geçer, ancak Allah Davut'u başka bir temelde kral olarak seçti. Davut kraliyet ailesinden değildi, ama yüreği Allah'ı memnun etti. Davut, krallığı kendi yetenekleri ve iyiliği nedeniyle değil, Allah'ın armağanıyla aldığını anladı. Dahası, Davut bu krallığın çok özel bir şey olduğunu anladı: Allah sonsuz krallığı Davut'un soyundan gelecek olan bir kişiye vaat etmişti. Daha sonra Davut ailesinden doğan İsa Mesih, vaat edilen bu ebedi kraldı! Böylece Davut, İsa'nın atası oldu.
- Özellikle Davut'un krallığı, kralların kralı ve efendilerin efendisi olan İsa Mesih'in bir simgesidir.

Kral Davut, İsrail krallarının en önemlisiydi. Davut 40 yıl hüküm sürdü. İsrail krallığı Davut'un zamanında geliyordu. Bu, krallıkta sorun olmadığı anlamına gelmiyordu. Davut birçok savaştan geçti. Birçok yönden örnek bir kraldı, ama mükemmel değildi. Davut ciddi günahlar işledi: zina yaptı ve adam öldürdü. Allah, peygamber Natan'ı Davut'u azarlaması için gönderdi ve sonuç olarak Davut günahlarından tövbe edip günahlarının Allah tarafından affedileceğine inandı. Allah onun günahlarını bağışladı. Ancak zinadan doğan çocuk öldü. Sonra Davut'a Süleyman doğdu ve bir sonraki kral oldu.

Davut, İsa Mesih'in bir örneğidir, ancak aralarında büyük bir fark vardır: İsa Mesih asla günah işlemedi!

Önemli noktalar:

- Davut, İsrail'in en önemli kralıydı. Allah Davut'u kral olarak seçti. Bir çoban ve bir kral olarak Davut, Eski Antlaşma'daki İsa'nın en açık örneğidir.
- Özellikle Davut'un krallığı, kralların kralı ve efendilerin efendisi olan İsa Mesih'in bir simgesidir. İsa, Davut'un soyundandı. Bu nedenle Yeni Antlaşma'da birçok defa İsa'dan Davut'un oğlu olarak bahsedilmektedir.

24. İsa Mesih Mezmurlarda

Mezmur 22:1-19, 89:27-37 ve 132:11-18

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Ne tür farklı duygular vardır? Sence hangi duyguları ifade etmek kolay?*

-*Mezmurlar kitabı ne içerir?*

Mezmurlar dua ve ilahi kitabıdır. Mezmurların biçimi şiirselidir. Mezmurlar kitabında toplam 150 Mezmur bulunur. Yarısından fazlası Kral Davut tarafından yazılmıştır.

Mezmurlar derin insani duyguları ifade eder. Duygular önemli, gerekli ve faydalıdır. Her türlü duyguyu hissetmemize izin verilir: sevinç, sevgi, memnuniyet, üzüntü, hayal kırıklığı, acı, öfke vb. Mezmurların yaklaşık yarısı inanç ve minnettarlık gibi olumlu duyguları ifade eder. Gerisi daha ağır duygular içerir. Mezmurlar bize başkalarının da bizimle tamamen aynı şeyleri yaşadığını gösterir.

Duygular Allah'a güvenle ifade edilebilir. Mezmurlar, imanlı bir kişinin (yani bir Hristiyanın) hayatının kolay olmadığını öğretir. Ancak, imanlı bir kişi zorluklarda yalnız değildir. Her şeyin ortasında, Allah bizimle birliktedir ve sonunda bizi cennette sonsuz sevinçlere götürecektir.

Mezmurlar, hayatın zorluklarının ve mutluluk anlarının ortasında Allah'a dua etmemiz için bize sözler verir. Sık sık dua edecek sözümlerimiz olmadığını hissederiz. Mezmurlar burada bize yardımcı olur.

-*Zor konularda genellikle kime danışırsın? Allah'tan hiç tavsiye istedin mi?*

-*Allah'tan tavsiye istemek neden önemlidir? Allah insana hangi farklı şekillerde yanıt verebilir?*

Kutsal Kitap'ta uymamız gereken bazı şeyler için açık kurallar vardır. Ayrıca, net sözler ve talimatlar duymasak da, Allah irademizi ve eylemlerimizi etkileyerek yanıt verebilir. Allah'ın iradesi ve avukatı Kutsal Kitap'a asla karşı çıkmaz. Bunu fark etmek çok önemlidir! İyi olduğumuzu düşündüğümüz bir şeyi yaparken bile Allah'tan yardım istemek her zaman faydalı ve doğrudur. Dua ettiğimizde ve Allah'tan rehberlik istediğimizde, kesinlikle bize rehberlik edecektir.

Mezmurlar kitabı bize Allah, yaşam ve insan hakkında bilgi verir. Kitaptaki bazı bölümler ve ayetler, İsa Mesih ile ilgili birçok önemli peygamberlikler ve atıflar içerir.

Mezmur 22:1-19

Mezmur 22 şöyle başlar: "Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?"

- *Yüzyıllar sonra tam olarak bu sözleri kim, nerede söyledi?*

Bu sözler bizi İsa'nın çarmihına götürür. "Saat üçte İsa yüksek sesle, "Elohi, Elohi, lema şevaktani" yani, "Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?" diye bağırdı." (Markos 15:34) Günahın ücreti ölümdür. İsa Mesih günahlarımız için hak ettiğimiz cezayı üzerine aldı ve bizim için öldü.

- *Ayetler 14-18 hangi ânı veya olayı anlatıyor?*

Bu ayetler çarmıha gerilen kişinin acısını anlatıyor. İşte bu, İsa Mesih'in çarmıha gerildiğinde yaşadığı şeydir.

- *İsa neden bu kadar çok acı çekmek zorunda kaldı?*
Benim ve senin için, bizim için. "Oysa, bizim isyanlarımız yüzünden O'nun bedeni deşildi, bizim suçlarımız yüzünden O eziyet çekti. Esenliğimiz için gerekli olan ceza O'na verildi. Bizler O'nun yaralarıyla şifa bulduk." (Yeşaya 53:5)
İsa bizi çok sevdiği için günahlarımız için acı çekti. Bu, Allah'ın bizi kurtarmak için yaptığı planıydı. "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun."
(Yuhanna 3:16)

Mezmun 89:27-37

- *Şu isimler: "İlk Oğlu'm" ve "Dünyadaki kralların en yücesi" kimi kastediyor? (ayet 27)*
İsa Mesih Allah'ın ilk ve tek Oğlu'dur ve dünyadaki kralların en yücesidir.
- *Bu metinde Allah'ın vaadi nedir?*
Bu metnin konusu kral Davut'un tahtının sonsuzluğudur. Davut'un tahtı İsa Mesih'te ebedidir, çünkü İsa kralların kralıdır.
- *Allah'ın vaadinde şaşkıncı olan nedir? (ayetler 31-34)*
Davut'un çocukları (yani İsraililer) yasadan ayrılırlar, Allah'ın ilkelerine göre yaşamazlar ve buyruklarına uymazlar. Buna rağmen Allah sözünü tutar: "Onu sevmekten vazgeçmeyecek, sadakatime sırt çevirmeyeceğim. Antlaşmamı bozmayacak, ağzımdan çıkan sözü değiştirmeyeceğim."
Biz de yasadan ayrılırız ve Allah'ın buyruklarına uymayız. Yine de Allah bizi seviyor, çünkü O'nun lütfü büyüktür. Allah her zaman ve her konuda güvenilir, dürüst ve doğrudur!

Mezmun 132:11-18

- *Davut'un soyundan olan ve Allah'ın vaadini yerine getiren kimdir? (ayet 11) Sonsuza kadar tahtta oturan Davut'un Oğlu kimdir? (ayet 12)*
Bu iki sorunun cevabı İsa Mesih'tir. Allah, Davut'la bir antlaşma yapmıştı. Gelecek olan Mesih, Davut'un soyundan doğacaktı.
- *Ayet 17 ve 18'te Mesih hakkında hangi sözler bulunuyor?*
"Davut soyundan güçlü bir kral", "Meshettiğim kral" ve "Işık". Sonunda, Mesih bize kral olarak önderlik eder.

Mezmunur	Mesih hakkında ne diyor
2:7	Mesih Allah'ın Ođludur
16:10	Mesih dirilecek
22:6-16	Mesih çarmıhta acı çekecek
22:15	Mesih çarmıhta susacak
22:18	Mesih'in giysileri kurayla paylaşılacak
22:22	Mesih Allah'ın adını duyuracak
34:20	Mesih'in kemikleri kırılmayacak
40:7-9	Mesih Allah'ın isteğini yapacak
41:9	Yakın bir dostu Mesih'e ihanet edecek
45:6	Mesih'in tahtı sonsuzlara dek sürecek
68:18	Mesih göđe yůkselecek
69:21	Mesih'e çarmıhta ekđi şarap iřirilecek
89:4 ve 36	Mesih Davut'un soyundan gelecek
96:12-13	Mesih dűnyayı yargılamaya dűnecek
110:1	Mesih Tanrı'nın sağında oturan Kral'dır
110:4	Mesih sonsuza dek kâhindir
118:22	Çok kiđi Mesih'i terk edecek ama Allah O'nu seçmiđti

Önemli noktalar:

- Kutsal Ruh Mezmurlar aracılığıyla Allah'a olan imanımızı güçlendirir.
- Birçok Mezmur, gelecek Mesih'in kiğiliğini ve eylemlerini önceden bildirir ve anlatır. Ayrıca İsa, kendi dualarında ve eylemlerinde Mezmurların sözlerini kullandı.

25. Kral Süleyman ve İsrail'in bölünmesi

1. Krallar 3:5-15, 8:23-30 ve 11:1-13

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Üç dilek hakkın olsa ne dilerdin?

Birçok masalda üç dilek hakkı vardır, ama gerçek hayatta genellikle böyle bir imkân yoktur. Ancak, şaşırtıcı bir şekilde, Eski Antlaşma'da Allah'tan dilek dileyen bir kişi vardı...

Davut'tan sonra oğlu Süleyman İsrail'in kralı oldu. Süleyman genç yaşta, muhtemelen 18 yaşına girmeden kral oldu. Davut, Süleyman'a ne gibi tavsiyeler verdi? Güçlü ve kararlı olmayı ve her konuda Allah'ın yasalarına ve kurallarına uymayı emretti (1 Krallar 2:1-4). İtaat, krallığın Davut'un ailesinde kalması için mutlak bir koşuldu.

Süleyman, İsrail'i 40 yıl boyunca yönetti (İ.Ö 970'den 930'a kadar). Süleyman'ın zamanı barış ve Allah'ın bereket zamanıydı; birlik, büyüklük, başarı ve inşa zamanıydı. Bu dönemde Yeruşalim'de muhteşem bir tapınak da inşa edildi.

Süleyman Eski Antlaşma'da yer alan üç kitap yazdı: Ezgiler Ezgisi, Süleyman'ın Özdeyişleri ve Vaiz.

-Süleyman isminin ne anlama geldiğini biliyor musun?

Süleyman, İbranice "şalom" kelimesinden gelir. Bu kelime, barış, nimet, mutluluk, tüm ihtiyaçları karşılanan anlamlarına gelir. Bu, Süleyman'ın krallığını ve İsrail'in özel barış zamanını uygun bir şekilde anlatıyor. Süleyman, hayatının her iyi ve doğru yönüyle, gerçek Barış Prensi olan Kral Mesih'in bir örneğiydi.

1. Krallar 3:5-15

- *Allah Süleyman'a ne sordu?* (ayet 5)

Ne şaşırtıcı bir soru, değil mi! Sen ne isterdin?

- *Süleyman'ın cevabı neydi?* (ayetler 7-9)

Süleyman insanları doğru bir şekilde yönetmek için bilgelik istedi. Muhtemelen bu, bir yöneticinin Allah'tan isteyebileceği en iyi şeylerden biridir.

Allah, Süleyman'ı dünyanın en bilge yöneticisi ve adamı yaptı. Buna ek olarak, Allah Süleyman'a büyük bir zenginlik ve şeref de verdi. Allah ayrıca Süleyman'a kurallarına uymasını ve Rab'bin yolunda yürümesini hatırlattı.

- *Sen bilgeliği nasıl tanımlarsın? Kutsal Kitap'a göre bilge bir kişi nasıldır?*

Bilgelik, bilgiyi yaşamda öğrenmek ve uygulamaktır. Gerçek ve en büyük bilgelik, Allah'ı tanımak ve O'nun iradesi, lütfu ve kutsallığıyla yaşamayı öğrenmektir.

Kutsal Kitap'a göre hayatta başarı, zenginlik ve güç gerekli değildir, çünkü bunlar kısa sürede yok olurlar. En önemli şey, kişinin kalbinde ne olduğu ve kalbinin neye bağlı olduğudur. Yani samimiyet, doğruluk ve Allah'ın adına saygıdır.

“İsrail halkı Mısır’dan çıktıktan dört yüz seksen yıl sonra, Süleyman, krallığının dördüncü yılının ikinci ayı olan Ziv ayında RAB’bin Tapınağı’nın yapımına başladı.” (1. Krallar 6:1) Süleyman neden Allah için bir Tapınak inşa etmek istedi? Çünkü Allah, babası Davut’a, “Tahtına oturtacağım oğlun benim adıma bir tapınak yapacak,” diye söz vermişti. Böylece Süleyman, Allah’ın adına bir tapınak inşa etmeye karar verdi.

-Sen ne düşünüyorsun, Tapınak neden önemliydi?

Tapınak, Allah’ın halk arasında olduğunu ilan etti. Allah kutsal olduğu için O’na ancak kurbanlarla yaklaşılabildi. Bu yüzden Tapınak büyük önem taşıyordu, çünkü sadece orada günahların kefareti için kurban sunulmasına izin veriliyordu.

İsrail halkının Mısır’dan ayrıldıktan sonra ve vaat edilen ülkeye ulaşmadan önce çölde kaldığını hatırlarsınız. Peki halk çöldeyken Allah’la nerede buluşabiliyordu? Buluşma Çadırı’nda. Bu çadır, Tapınağın bir örneği idi.

Tapınak ise, İsa Mesih’in bir simgesidir. İsa Mesih’te kutsal Allah’la buluşabiliriz. Allah, İsa Mesih’te tamamen mevcuttu.

Tapınağı inşa etmek yedi yıl sürdü. Tapınağın temel yapısı Buluşma Çadırına benziyordu. İçi saf altınla kaplıydı. Taş levhaları içeren antlaşma sandığı, En Kutsal Yer olan iç odaya yerleştirilmişti. Avlu alanı ise genişti ve biri rahipler, diğeri halk için olan iki bölüme ayrılıyordu. Tapınak tamamlandığında büyük bir şölenle açıldı. Antlaşma sandığı yerleştirildiğinde Tapınak Rab’bin görkemiyle doldu (1. Krallar 8: 9-11). Rab halkın arasındaydı ve Süleyman şöyle dua etti:

1. Krallar 8:23-30 (metin okunur)

Süleyman’ın duasında Tapınağa yönelerek Allah’a yaklaşıldı. O zamanlarda Tapınak, kurban edilen kuzunun kanıyla günahlara kefaretilen tek yerdi. Bizim için bu yer (yani günahların bağışlandığı yer), İsa’nın çarmıhıdır. Allah’a İsa Mesih aracılığıyla yaklaşabiliriz ve O’nun bizi her zaman işiteceğine ve bizi uygun zamanda ve uygun biçimde yanıtlayacağına güvenebiliriz.

-Yürekerimizi Allah’tan ve Söz’ünden hangi şeyler uzaklaştırabilir?

Pek çok şey bizi Allah’tan uzaklaştırabilir, değil mi? Diğer insanlar, para, güç, şöret, telaş vb. Ne yazık ki, Süleyman bilge olmasına rağmen, yaşlandıkça Allah’tan ve Söz’ünden uzaklaşp yüz çevirdi.

1. Krallar 11:1-13

- *Süleyman’ı Allah’tan uzaklaştıran şeyler nelerdi? (ayet 4)*

Karıları onu saptırdı. Süleyman her şeye sahipti; zenginlik, bilgelik, krallık, ama... alçakgönüllülük ve tövbe olmadan yanlış yapmak, kolaylıkla daha büyük suçlara yol açabilir. Şüphesiz, sadakatsizliğin tek nedeni başkaları değildi. Belki Süleyman kendi gözünde çok bilge, zengin ve huzurlu olmuştu. Her şeyde başarılıydı. İnsanlar tarafından övgüyle karşılandı. Bütün bunlar onu kör etti ve özeleştiri ortadan kalktı. Ayrıca aşırı güç, bir kişiyi kolayca saptırabilir. Süleyman çok güç kazandı. Artık kendi zayıflığını ve kötülüğünü görmüyordu. Kendi sınırlarını anlamıyordu. Allah’ın Söz’üne karşı alçakgönüllülüğünü yitirdi. Ayrıca Süleyman, sadakatsizliğinden hiçbir şekilde tövbe etmedi ve günahlarını babası Davut gibi Allah’a itiraf etmedi.

- *Süleyman’ın yaptıkları Allah’ı neden kızdırdı? (ayetler 9-10)*

- *Süleyman’ın yaptığı hatalar yüzünden ne olacaktı? (ayet 11)*

Süleyman’ın günahı nedeniyle, İsrail krallığı önceki düşmanlarla siyasi çatışmalara ve savaflara zorlandı. Ancak Allah, Davut ve Yerusallim için Yahuda oymağındaki krallığını korumaya söz verdi.

İsrail'de birlik ve büyüklük çağı Süleyman'la birlikte sona erdi. Zorluklar başladı: krallığın bölünmesi, iç savaşlar, diğer savaşlar, ahlak çöküntüsü ve putperestlik. Süleyman'dan sonra İsrail iki kısma bölündü: güneydeki Yahuda krallığı ve kuzeydeki İsrail krallığı. Davut soyunun kralları Yahuda'yı yönetiyordu.

Eski Antlaşma'daki birçok karakter, Mesih'in örnekleri olarak görülebilir; mesela bilge Barış Prensi Süleyman. Ancak bu örnekler sadece kusurlu ve günahkâr insanlar olsa da, İsa Mesih tek günahsız ve kusursuz insandır, Allah'ın Kendisidir.

Önemli noktalar:

- Süleyman'ın kral olduğu dönem, İsrail'de özel bir barış dönemi idi. Süleyman barışı, bereketi, mutluluğu ve tüm ihtiyaçların karşılanmasını temsil ettiğinde, aynı zamanda gerçek Barış Prensi İsa Mesih'in bir örneğidir.
- Süleyman'ın en önemli başarısı Yeruşalim'deki Tapınağın inşasıydı. O zamanlarda Tapınak, günahların kefaretinin sağlandığı tek yerdi. Bizim için bu yer (yani günahlara kefaretilen yer), İsa'nın çarmıhıdır.

26. Eyüp

Eyüp 1:1-3, 19:25-27 ve 42:1-6

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Hayatta ne tür acı ve sıkıntılar olabilir? Bunlardan hangisi sence en zorudur?

Belki sen veya aileden biri acıyla karşılaşmışsınız. Birçok insan Allah'a şu soruları sorar: "Neden acı çekmeme izin veriyorsun? Eğer sevgi dolu, yüce bir Allah'san, neden bu acıyı ortadan kaldırmıyorsun?"

Eski Antlaşma'daki Eyüp kitabı, felakete uğrayan doğru bir adamın çektiği acıları anlatır. Doğru bir kişinin acı çekmesi adil mi? Kitap bu soruya ve "Neden acı çekiyoruz?" sorusuna doğrudan bir cevap vermez, ancak bize acıyla yüzleşme gücü verip Allah'a olan güveni vurgular.

Eyüp 1:1-3

- *Bu ayetlere göre Eyüp nasıl bir adamdı?*

Eyüp kusursuz, doğru ve zengin bir adamdı. Onun her şeyi vardı: aile ve mülk. Ayrıca Allah'tan korkuyordu. Bu ne anlama geliyor? Allah'tan korkmak, O'na saygı duymak, itaat etmek ve inanmak demektir.

Sonra Allah Şeytan'ın Eyüp'ü sinamasına izin verdi.

Eyüp bu nedenle tüm mal varlığını ve çocuklarını kaybetti ve sonunda sağlığını da kaybedip hastalandı.

-Eyüp bu zor durumda Allah'ı suçladı mı? Ne tahmin ediyorsun? Onun yerinde olsan ne yapardın?

Kutsal Kitap'a göre Eyüp ve karısı şöyle konuştular:

"Karısı, "Hâlâ doğruluğunu sürdürüyor musun?" dedi, "Tanrı'ya söv de öl bari!"

Eyüp, "Aptal kadınlar gibi konuşuyorsun" diye karşılık verdi, "Nasıl olur? Tanrı'dan gelen iyiliği kabul edelim de kötülüğü kabul etmeyelim mi?" Bütün bu olaylara karşın Eyüp'ün ağzından günah sayılabilecek bir söz çıkmadı." (Eyüp 2:9-10)

Şuna dikkat etmemiz lazım: Eyüp'ün acıları ancak Allah'ın izniyle oldu.

-Bundan ne öğrenebiliriz?

Allah dünyadaki tüm güçlere sahiptir. O'nun izni olmadan dünyada iyi ya da kötü hiçbir şey olmaz. Yine de Allah'ın yarattığı ve günaha düşmüş dünyasında, Allah'ın aktif olarak yapmadığı veya istemediği çok şey olur. Allah, gizli bir amaç için kötülüğün olmasına izin verir. Fakat aynı zamanda kötülüğün gücünü de yönetir ve izin verilenin ötesine geçmesine izin vermez. Çekilen acıların ortasında, öyle görünmese bile, biz Allah'ın her şeyi kontrol ettiğinden emin olabiliriz.

Eyüp kısa sürede mal kaybına, çocuklarının ölümüne, acı veren bir hastalığa ve itibarının yok olmasına katlanmak zorunda kaldı. Topluluğun saygın üyesi hasta ve reddedilmiş bir kişi oldu. Arkadaşları Eyüp'ü teselli etmeye geldiklerinde, onu neredeyse tanımadılar bile.

Eyüp'ün arkadaşlarına göre, doğru bir kişi acı çekemez. Bu nedenle, onlara göre, Eyüp'ün acı çekmesi bazı günahlardan (bilinçli veya bilinçsiz) kaynaklanmış olmalıydı.

- *Acı çeken bir insan için biz de aynı şeyi düşündük mü?*

“Kötülüklerinden dolayı acı çekiyor olmalı” diye kolayca düşünebiliriz, değil mi? Ayrıca kendimizi de yargılayabiliriz: “Bu acı benim için bir cezadır.”

Acı çekmenin birçok nedeni var, ancak acı çekmenin temel nedeni günahdır. Günaha düşmeden önce her şey mükemmel ve harikaydı, fakat günaha düşme her şeyi bozdu ve utanç, suçlamalar, öfke, hastalık ve ölüm insanın bir parçası oldu. Acı çekeriz, çünkü günah bizi ve dünyayı bozar. Sık sık açgözlü davranırız ve sadece kendimizi düşünürüz. Dünyada kazalar ve doğal felaketler var ve doğa kirlidir. Acı çekiyoruz, çünkü günah işliyoruz: kendimize ve başkalarına zarar veririz ve ayrıca diğer insanlar da bize zarar verir. Yine de, acı çekmenin kapsamlı bir şekilde açıklanamayacağı kabul edilmeli.

Eyüp'ün arkadaşları çok sert konuştu ve merhamet göstermediler. Buna karşılık, Eyüp bir Kurtarıcı fikrine sahipti. Eyüp, insan ile Kutsal Allah arasında bir arabulucunun (Kurtarıcı) gerekliliğini anladı. Eyüp, sanki İsa Mesih'i görmek istiyor gibiydi, İsa Mesih'in zamanını bekledi.

Eyüp 19:25-27

- *Eyüp'ün bahsettiği Kurtarıcı kimdi?*

Bu Kurtarıcı İsa Mesih'tir. İsa Mesih, Allah ile insan arasındaki arabulucudur.

Sonunda her şey iyi olacak, çünkü bir gün acı sona erecek ve mükemmel, sonsuz ve harika bir yaşam gözyaşı, acı ve ölüm olmadan başlayacak.

Allah Eyüp'e konuştu ve bundan sonra Eyüp şöyle dedi:

Eyüp 42:1-6

- *Eyüp bu ayetlere göre ne anladı?*

Eyüp kendisi ile Allah arasındaki farkı anladı. Allah her şey yapabilir. Eyüp Allah'ı tanımayı öğrendi. O zaman Allah'ın en önemli şey olduğunu bildiği için, acısı artık en önemli şey değildi. Bir insan için en önemli şey Allah'ı tanımaktır, çünkü sadece O sonsuz yaşama sahiptir. O'nun dışında başka şeyler önemli değildir. Allah'ı tanımayı Söz'ü aracılığıyla öğreniriz. Bize Kutsal Kitap tarafından tanıtılan Allah gerçek, yaşayan, her şeye gücü yeten, kutsal ve sevgi dolu bir Allah'tır ve aynı zamanda insan anlayışından da üstündür.

Eyüp, acı çeken doğru bir kişi olarak İsa Mesih'in özel bir örneğidir. Eyüp gibi, İsa da masumca acı çekti. Ancak İsa daha da fazlasını yaptı: İnsanlığın suçunun yükünü üzerine aldı ve çarmıhta en derin cezayı, yani Allah'tan ebedi ayrılığı çekti. Bunu senin ve benim için yaptı, bizi sevdiği için yaptı!

Önemli noktalar:

- Eyüp kitabının mesajı şudur: Hayatta acılar vardır. Ama bununla tek başına yüzleşmek zorunda değiliz. Acı çekmenin amacını anlamadığımızda bile Allah'a güvenmek huzur verecektir.
- Geçici yaşam her zaman acı çekmeyi içerir. Ama acılar bir gün sona erecektir ve cennette artık acı yoktur.

27. İsrail Krallığı'nın peygamberleri: İlyas ve Elişa

1. Krallar 18:20-39

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Pek çok insan bir mucize görseler Allah'a inanmanın daha kolay olacağını söylüyor. "Görürsem, inanırım." Bunun hakkında sen ne düşünüyorsun?*

Allah kesinlikle mucizeler yapar. Mucizeler bazen görünür, ancak çoğunlukla görünmezdir. Sıklıkla kesin gözüyle baktığımız şeylerin çoğu aslında mucizedir. Mesela bedenlerimiz ve çevremizdeki doğa bu mucizelerle doludur.

Kral Süleyman'dan sonra İsrail ülkesi ikiye bölündü: Yahuda Krallığı ve İsrail Krallığı. Kuzeydeki İsrail Krallığı'nın Allah'ın iradesini arayan iyi bir kralı yoktu ve krallık yıkıma doğru gidiyordu. Güneydeki Yahuda Krallığı'nın durumu biraz daha iyiydi, çünkü ara sıra putperestliği yok eden iyi bir kral hüküm sürüyordu.

Bu zor zamanlarda peygamberlerin önemi, Allah ile insanlar arasındaki ilişkinin merkezinde yer alıyordu. Krallar ve rahipler görevlerini yerine getiremediklerinde ve insanlar Allah'ın yolundan saptıklarında, peygamberlerin insanları tövbe etmeye ve Allah'a dönmeye çağırması gerekiyordu.

Kuzeydeki İsrail Krallığı'nda peygamber İlyas ve Elişa bu işi yapıyordu. (İsrail Krallığı'nda toplam beş peygamber vardı: İlyas, Elişa, Yunus, Amos ve Hosea).

-*Peygamber olmak ne demektir? Peygamberin görevi neydi?*

Peygamber, Allah'ın sözünü duyuruyordu. Görev, Allah'ın özel çağrısına dayanıyordu ve genellikle belirli bir zaman ve aşamayla sınırlıydı. Peygamberler, insanların nerede saptığını gösterip insanları tövbe etmeye çağırıyorlardı. Peygamberlerin faaliyetleri ve mesajları her zaman Allah'ın Sözü'ne dayanıyordu. Mesaj insan ilişkileri, ahlak ve sosyal adalet hakkındaydı ve mesajın amacı insanların Allah'a dönmesiydi.

Kuzeydeki İsrail Krallığı'nın kralı Ahav, Allah'ın gözünde önceki krallardan daha çok kötü şeyler yaptı. Bu nedenle İlyas kral Ahav'a acı bir haber getirdi: kötülüğünden dolayı ülkede 3 yıl hiç yağmur yağmayacaktı. Kral buna çok kızdı ve İlyas kaçmak zorunda kaldı. Ama Allah İlyas'a baktı, onu korudu ve çölde kaldığı zaman ona içecek yiyecek sağladı. Daha sonra dul bir kadın ona yemek vererek yardım etti. Bir süre sonra dul kadının oğlu hastalanıp öldü. İlyas Allah'a dua etti ve çocuk dirilip yeniden yaşama döndü. Bu büyük bir mucizeydi!

1. Krallar 18:20-39

- *Karmel dağında nasıl bir "yarışma" düzenlendi? (ayet 21 ve 24)*
- *Baal'ın peygamberleri ilahlarını harekete geçirmeye nasıl çalıştı? Bir cevap aldılar mı? (ayetler 26-29)*
- *İlyas ne için dua etti? (ayetler 36-37)*
"Bu halk senin Tanrı olduğunu anlasın. Onların yine sana dönmelerini sağla."
İlyas, Allah'ın yüceliği için putlara karşı savaştı. Allah'tan kendisi için değil, Allah'ı unutup putlara tapan insanlar için bir mucize istedi.

- *Halk mucizeyi görünce Allah hakkında ne düşündüler? (ayet 39)*
Halk, Allah'ın yaşayan ve güçlü bir Allah olduğunu gördü. O zaman insanlar şöyle tanıklık ettiler: "Rab Tanrı'dır." Allah'tan bir armağan olarak iman alan kişi, bir mucize görmese de bu sözlere katılabilir. İman, Allah'ın insanın kalbinde yaptığı en büyük mucizedir, çünkü kimse doğası gereği Allah'a inanamaz! Allah kişinin yüreğinde iman yaratır.
- *Bu metin bize yaşayan Allah ve putlar hakkında ne öğretiyor?*
Allah'ın insanları duyması için bir gösteri yapmaya gerek yoktur. Endişelerimizi basitçe Allah'a anlatabilir ve sonra onun yanıt vereceğine güvenebiliriz.

Kutsal Kitap'a göre İlyas ölmedi, ancak göklere alındı. "Onlar yürüyüp konuşurlarken, ansızın ateşten bir atlı araba görüldü, onları birbirinden ayırdı. İlyas kasırgayla göklere alındı." (2 Krallar 2:11) Sebebini bilmiyoruz, fakat Allah öyle istedi.

İlyas'ın ardından gelen peygamber Elişa idi. Peygamber Elişa birçok mucize yaptı: mesela kötü suları pakladı, ölü çocuğu diriltti ve yüz kişiyi yirmi ekmele doyurdu. Tabii ki Elişa bu mucizeleri kendisi yapmadı, Allah yaptı.

- *Bu mucizeler kimin mucizelerine benziyor?*

İsa Mesih'in yaptığı mucizelere benziyor, değil mi?

Peygamber Elişa İsa Mesih'in bir örneğidir. İlyas ise Elişa'dan önceydi ve bu nedenle Vaftizci Yahya'nın bir örneğidir. Geçmişte, İlyas'ın Elişa'nın yolunu hazırlaması gibi, Vaftizci Yahya da Mesih'in yolunu hazırladı.

2. Krallar 5:1-15

- *Naaman'ın ne tür bir sorunu vardı? (ayet 1)*
Naaman'ın deri hastalığı (cüzzam) vardı. Bu hastalık, sinir uçlarını etkileyen ve duyu kaybına neden olan bulaşıcı bir hastalıktır. Bunun tedavisi veya ilacı yoktu, bu yüzden iyileştirilemez bir hastalıktı. Naaman çok saygın, değerli ve yiğit bir asker olmasına rağmen hastalıktan tek başına kurtulamadı.
- *Bizim benzer bir sorunumuz vardır. Bu nedir?*
Kutsal Kitap bize hepimizin "günah hastalığı" olduğu söyler. Günah, Allah'ın iradesini ihlal etmek demektir. Sadece günah işlemekle kalmıyoruz, aynı zamanda doğuştan beri asli günahımız var ve bu yüzden kalbimizde bencillik, kıskançlık ve itaatsizlik vardır. Günah bizi kutsal Allah'tan ayırır. Naaman gibi, günahtan kendi başımıza kurtulamayız. Allah bu yüzden İsa Mesih'i gönderdi. İsa suçumuzu üstüne alıp bizim için öldü.
- *Elişa Naaman'a ne yapmasını söyledi? (ayetler 9-10)*
- *Naaman buna neden kızgındı? (ayetler 11-12)*
Naaman büyük ve gözle görülür eylemler bekliyordu. Ancak Naaman'ın yalnızca Allah'ın Elişa aracılığıyla söylediğine inanması ve ona göre davranması gerekiyordu. Allah, Naaman'ın umduğu ve hayal ettiği şekilde hareket etmedi ve her zaman senin ve benim istediğim şekilde de hareket etmiyor. Allah'ı gözlerimizle görmeyiz, ama bize aracılığıyla konuştuğu Kutsal Kitap'ı verdi.

- *Naaman neden Şeria Irmağında yıkanmalıydı? Suyun özel bir iyileştirme gücü mü vardı? (ayetler 13-14)*

Naaman Şeria Irmağında yıkanmalıydı, çünkü Allah bunu söyledi. Suyun özel bir gücü yoktu. Naaman, Allah'ın Sözü'ne inandığında ve buna göre davrandığında iyileşti. Naaman suyla temiz oldu ve hastalıktan kurtuldu. Biz de vaftiz suyuyla “günah hastalığından” kurtuluruz.

Naaman artık Allah'a inanıyordu. “Şimdi anladım ki, İsrail dışında dünyanın hiçbir yerinde Tanrı yoktur.” (ayet 15) Naaman'ın iyileştirmesi büyük bir mucizeydi, ancak imanın doğuşu Allah'ın en büyük mucizesi ve armağanıdır!

Önemli noktalar:

- Allah, Peygamber İlyas ve Elişa tarafından gerçekleştirilen mucizeler aracılığıyla İsrail halkını derin bir imansızlıktan çağırmak istedi.
- Peygamber İlyas bir tövbe vaiziydi ve insanları Allah'a dönmeye çağırdı. İlyas Allah'ın gücüyle mucizeleri yaptı, hatta bir ölüyü diriltti.
- Peygamber Elişa, gerçekleştirdiği pek çok mucize nedeniyle İsa Mesih'in bir örneğiydi.

28. Yahuda Krallığı'nın peygamberleri: Yeşaya ve Yeremya

Yeşaya 53:1-12 ve Yeremya 1:4-10 ve 33:14-16

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Geleceğin nasıl olacağını merak ediyor musun? Gelecek hakkında ne bilmek istersin? Neyi bilmek istemezsin?

Peygamber Elişa'nın ölümünden yıllar sonra kuzeydeki İsrail Krallığı yıkıldı. Asur ülkesi İsrail'i ele geçirdi. Güneydeki Yahuda Krallığı ise 150 yıl daha özgür yaşadı. Allah, Yahuda'ya da peygamberler gönderdi ve onlar Allah'ın sözünü duyurdular. "Tövbe edin ve Allah'a dönün!" mesajını verdiler. Peygamberler Yeşaya ve Yeremya, Yahuda'da görevlerini yerine getiriyorlardı.

-Yeşaya adı ne anlama geliyor?

Yeşaya'nın adı İbranicede "Rab kurtarır" anlamına gelir (=> İsa'nın adı da aynı anlama gelir). Yeşaya, Yerusâlim'de varlıklı bir üst sınıf ailede doğdu. İyi eğitilmiş ve yetenekli bir şair, yazar ve tarihçiydi. Yeşaya Eski Antlaşma'nın en önemli ve etkili peygamberidir. Çalışma süresi 62 yıldır (İ.Ö 742-680).

Yeşaya kitabı, Kutsal Kitap'taki peygamberlik kitaplarının en önemlisidir, çünkü gelecek Mesih ve kurtuluşun en açık ve kesin tanımını içerir. Eski Antlaşma metinlerinin Mesih'in gizemini açığa çıkardığı her zaman Hristiyan Kilisesinin anlayışı olmuştur. Yeni Antlaşma'ya göre, Yeşaya kitabının birçok teması İsa Mesih'in öğretileri ve yaşamıyla iç içedir:

- İsa İmmanuel'dir (Yeşaya 7:14 ve Matta 1:21-23) İbranicede İmmanuel "Tanrı bizimle" anlamına gelir.
- İsa Rab'bin alçakgönüllü kulusudur. (Yeşaya 42:1-4 ve Matta 12:11-21)
- İsa insanların günahları için acı çekmeye ve ölmeye hazırды. (Yeşaya 53 ve 1. Petrus 2:18-25)

Yeşaya 53:1-12

- Bu metin kimden bahsediyor?

Bu metin belki de Eski Antlaşma'nın İsa Mesih ve çarmıha gerilme hakkındaki en açık peygamberlik sözüdür.

Ayet 5 ve 6: İsa masumdu ama yine de insanların günahları için cezalandırıldı.

Ayet 7: İsa, Allah'ın iradesine uyararak kurban edilmiş bir kuzu gibi davrandı.

Ayet 12: İsa çarmıhtayken düşmanları için dua etti.

Ayet 8 ve 9: İsa insanlar tarafından reddedildi, zengin Aramatyalı Yusuf'un mezarına gömüldü.

Ayet 11: İsa öldükten sonra ölümden dirildi.

- Burada tarif edilen Mesih, Yeşaya zamanında insanların beklediği türden bir Mesih midir?

İsa'nın ölümü ve dirilişi bu peygamberlik sözünden yaklaşık 700 yıl sonra gerçekleşti.

- *Yeşaya'nın İsa'nın ölümünü ve dirilişini 700 yıl önceden öğrenmesi nasıl mümkün oldu?*
Yeşaya, bu peygamberlik sözünü kendisi uydurmayıp Allah'tan aldı. Eski Antlaşma'da bu tür pek çok Mesih peygamberliği vardır ve hepsi İsa'da yerine getirilmiştir. Sanki Allah geleceğin perdesini peygamberlik sözleriyle açıyor gibiydi.
- *Allah neden insanları İsa hakkında önceden bilgilendirmek istedi?*
Peygamberlikler, Allah'ın Kutsal Kitap boyunca aynı olduğunu ve kurtuluş planını unutmadığını gösterir. Ve Allah hâlâ aynıdır! Biz de Kutsal Kitap'ın hâlâ yerine getirilmeyi bekleyen vaatlerine ve peygamberliklerine güvenebiliriz.

Yeremya

Peygamber Yeremya, İ.Ö 621-580 yılları arasında Yahuda Krallığı'nda hizmet etti. Yeremya, Yerusolim yakınlarında doğdu. Babası Hilkiya bir rahipti. Böylece Yeremya, Allah'ı onurlandıran ve Tevrat (Musa'nın beş kitabı) ve diğer kutsal yazılarla tanıştırılan bir evde büyüdü. Yeremya yirmi yaşındayken, peygamber olması için güçlü bir çağrı aldı. Okuyalım:

Yeremya 1:4-10

- *Yeremya ne zaman ve neden peygamber olarak seçildi? (ayet 5)*
- *Sen doğmadan önce Allah'ın seni gördüğü gerçeği hakkında ne düşünüyorsun? Bu nasıl mümkün olabilir?*
- *Bazen ayet 6 gibi hissediyor musun?*
- *Allah Yeremya'yı ne şekilde cesaretlendirdi? (ayet 8)*
- *Yeremya'nın görevi ne olacaktı? (ayet 10)*

Peygamberlik görevi Yeremya için zor olacaktı, çünkü Allah'ın yargı mesajını duyurmak zorundaydı. Allah şöyle dedi: "Yaptıkları kötülükten ötürü halkımın cezasını bildireceğim: Beni bıraktılar, başka ilahlara buhur yakıp elleriyle yaptıklarına tapındılar." (ayet 16) Yeremya, bu mesajı duyurduğu için halk ondan nefret ediyordu. Birçok kez kendini yalnız hissetti. Öz ailesi bile ona ihanet etti. (Yeremya 12:6)

Peygamber Yeşaya tövbe ve kurtuluşun hâlâ mümkün olduğunu bildirirken, peygamber Yeremya Allah'ın yargısının geri alınmaz olduğunu ilan etti. Hiçbir şey insanları tövbe etmeye ikna etmemişti. Yeremya, Yahuda halkını yıkım konusunda uyardı ve yetmiş yıllık bir sürgün olacağını bildirdi. (Yeremya 25: 11-12).

Yeremya kitabı, Kutsal Kitap'taki en uzun kitaplardan biridir. Sert yargı mesajı, Yeremya'nın çektiği acıyı ve Yahuda'nın yıkımını içerir. Kitap, insanların Allah'a karşı derin bir reddediş tavrı içinde olduğunu gösteriyor. Bu yüzden Allah'ın cezaları gelmek zorunda kaldı ve Peygamber Yeremya bunların hepsini halkla birlikte yaşadı.

Peygamber Yeremya, acı çeken ve reddedilen İsa Mesih'in bir örneğidir. Yeremya'nın eylemleri, mesajı, deneyimleri, kişiliği ve duyguları birçok yönden İsa'ya işaret ediyordu. İsa görevine başladığında, birçokları onu yeni Yeremya olarak gördü (Matta 16:14). Yeremya kitabı ayrıca Mesih'in gelişini anlatan bazı bölümler içerir: mesela bölüm 30-33'ten oluşan "Teselli Kitabı". Bu bölümler, Allah'ın lütfunun ve sevgisinin bir duyurusudur.

Yeremya 33:14-16

- *Bu ayetler bize İsa Mesih hakkında ne anlatıyor?*

“Davut için doğru bir dal yetiştireceğim.” Demek ki Davut’un soyundan doğru biri geliyor ve bu İsa Mesih’tir. İsa adil ve doğrudur.

“Yahve sidkenu” adı İbranicedir ve “Rabbimiz, Doğruluğumuz” anlamına gelir. Bu isim vaat edilen İsa Mesih’e işaret eder. Ancak Allah tek Oğlu İsa Mesih'i gönderdiği için doğruluğa ulaşabiliriz. Doğruluk ne demektir? Doğruluk Allah'a layık olmak anlamına gelir. “Tanrı insanları İsa Mesih’e olan imanlarıyla aklar. Bunu, iman eden herkes için yapar. Hiç ayırım yoktur. Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı’nın yüceliğinden yoksun kaldı. İnsanlar İsa Mesih’te olan kurtuluşla, Tanrı’nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar.” (Romalıları 3:22-24)

Önemli noktalar:

- Yeşaya kitabının özeti "Rab kurtarır" ifadesidir. Peygamber Yeşaya'nın mesajlarında vaat edilen Mesih hakkında birçok belirti vardır.
- Peygamber Yeremya Allah'ın yargı mesajını duyurdu, ancak rahatlatıcı bir mesajı da vardı: Davut’un soyundan adil ve doğru olan örnek Kral gelecekti. Bu Kral, İsa Mesih’ti.

29. Peygamber Hezekiel

Hezekiel 34:23-24 ve 37:1-12 ve

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Barış nedir? Sadece savaşın tam tersi mi? Bu dünyada barışın mümkün olduğunu düşünüyor musun?

Yahuda Krallığı zor ve sıkıntılı bir dönem geçiyordu: ülke tahrip edildi ve insanlar kendi topraklarından Babil ülkesine (bugünkü Irak) sürgüne zorlandı. İ.Ö 597'de Babil'e götürülenlerin arasında Peygamber Hezekiel de vardı. Sürgünde yirmi yıldan fazla bir süre peygamber olarak hizmet etti. Hezekiel'in eylemleri ve mesajının da gösterdiği gibi, Allah halkını unutmadı.

Hezekiel bir rahip ve peygamberdi. O bir rahibin oğluydu ve Yeruşalim'deki tapınakta rahip olarak hizmet edecekti, ama bu sürgünde yaşamak zorunda olduğu için olmadı. O zamanlarda yaşamak kolay değildi. Hezekiel'in peygamberlikleri çok sertti. Hem Yahuda Krallığı'nın hükmünü duyurdu hem de Yeruşalim'in düşüşünü önceden bildirdi.

-Sürgündekiler neden Hezekiel'e ve Yeruşalim'in düşüşü hakkındaki peygamberliklerine inanmadı?

Allah'ın sesini dinlemek, aynı anda farklı bir olumlu mesaj veren birçok sahte peygamber tarafından engellendi. İnsanlar bu mesajı daha çok duymak istediler. Genellikle sahte peygamberlerin mesajları popülerdir. Gerçek peygamberler ise Allah'ın kutsallığını ve emirlerini hatırlatır.

Günümüzde de kamuoyunun genel olarak Allah'ın iradesine aykırı olduğu görülmekte. Aden bahçesinde yaşayan Havva ve Âdem ile aynı günahı işliyoruz ve her şeyi bizi yaratan Allah'tan daha iyi bildiğimize inanıyoruz.

Peygamber Hezekiel Babil'deyken Yeruşalim'deki Tapınak yıkıldı (İ.Ö 586'da.) (Tapınağı kimin yaptığını hatırlıyor musun? Kral Süleyman yaptırmıştı.) Allah'ın yargısı yerine getirildi. En üzücü olansa, Allah'ın görkeminin ve varlığının Tapınak'tan ayrılmasıydı. Artık insanların ümidi yokmuş gibi görünüyordu.

Hezekiel'in Yeruşalim'in ve Tapınağın yıkılmasından önceki peygamberlikleri güçlü bir tövbe çağrısıydı, ama daha sonraki peygamberliklerin tonu çok daha rahatlatıcıydı. Umutsuz bir durumda Hezekiel umut dolu sözleri duyurmaya başladı. Hezekiel, insanların bakışlarını kendi imkanlarından Allah'a yöneltmelerine yardım etti ve onları Allah'ın kurtuluşuna yönlendirdi.

Hezekiel 34:23-24

Sürgünde yaşayan İsraililer koyunlara benziyordu.

- *Onları kim güdecekti? (ayet 23)*
- *Allah'ın kulu Davut denilen bu çoban kimdi?*

Allah'ın kulu Davut onları güdecek ve onların önderi olacaktı. O tek çoban ve tek önder olacaktı. Bu kişi İsa Mesih'tir.

Hezekiel 37:1-12

Bu 'kuru kemikler' görümü Hezekiel'in görümlerinden en ünlüsüdür. Sürgünde yaşayan İsraililer kuru kemiklere benziyordu.

- *Kuru kemikler İsrailileri ne şekilde simgeledi?* (ayet 11)
- *Kuru kemikler nasıl canlanabilir?* (ayetler 3-6)

Allah canlı insanları kuru kemiklerden oluşturdu. Aynı şekilde, Allah halkını da yenileyecekti: Halkını topraklarına geri getirecek ve onlara yeni bir ruh verecekti, ki böylece Allah'ın isteğine göre yaşayabilsinler.

Ayrıca Allah şunu da vaat etti: "Kulum Davut onların kralı olacak, hepsinin tek çobanı olacak." (ayet 24)

Ölülerin canlanmaları imgesi, Hezekiel'in yargı beyanı ile kurtuluş ilanı arasındaki farkı gösterir. Yargı, her şeyi yok eden ölüm gibiydi ve kurtuluş, ölümden diriliş gibiydi. Yargı, halkın hak ettiği adil bir cezaydı ve kurtuluş, insanların hak etmediği Allah'ın lütfuydu. Her şey gerçek Allah'ın kim olduğunu tüm dünya anlayabilsin diye oldu.

Hezekiel 43:4-7

Allah'ın görkemi Yeruşalim'deki Tapınak'tan ayrıldı ve Tapınak yıkıldı. Rab'bin var olmadığı bir tapınak sadece boş, önemsiz bir yerdi.

- *Hezekiel bu görümden ne gördü?*

Yeni bir Tapınak ve Allah'ın görkeminin yeni Tapınağa geri döndüğünü gördü.

- *Bu görüş ne anlama geliyor?*

Bu görüş iki şekilde gerçekleşecekti. Sürgünden sonra, Yeruşalim'de gerçekten yeni bir Tapınak inşa edildi. Ancak Hezekiel'in gördüğü Tapınak başka bir Tapınaktı. Son olarak bu görüş, İsa'nın geri döneceği zaman gerçekleşecek. Bu Tapınak mükemmel bir Tapınak, çünkü sonsuza dek sürecek. Böyle harika bir Tapınak nasıl mümkün olabilir? Çünkü Tapınak, İsa Mesih'in bedeninin bir simgesidir. İsa tapınağı yıkıp üç gün içinde yeniden inşa edeceğini söyledi. (Matta 26:61) Bununla İsa, kendi bedeninin mezarda üç gün yatmasını kastediyordu. İsa, Tapınakta olan ve orada yapılan her şeyin yerine gelmesidir.

Hezekiel kitabı Allah'ın vaadiyle bitiyor: İsa Mesih tekrar gelecek ve yeni Yeruşalim inşa edilecek. Tabi bu olayları hâlâ beklemekteyiz. Şehrin adı Yahwe şamma'dır = Tanrı buradadır. Bu ilginç bir şey çünkü İsa Mesih'in isimlerinden biri İmmanuel = Tanrı bizimledir.

Hezekiel kitabından şunu öğreniyoruz: Hak ettiğimizi vermek yerine Allah bize lütfunu gösterir ve günahlarımızı İsa uğruna bağışlar.

Önemli noktalar:

- Yahuda halkı Allah'ı ve Sözü'nü terk ettiğinde, Hezekiel'in peygamberlik ettiği gibi Allah'ın yargısı gerçekleşti: Yahuda Krallığı ve Yeruşalim'deki Tapınak yıkıldı. Buna rağmen Tanrı insanları ne unuttu ne de terk etti.
- Hezekiel sürgünde yaşayanları, bir gün Allah'ın vaat edilmiş topraklarda tekrar özgür ve mübarek yaşayacakları vaadiyle teselli etti. Aynı vaat Allah'a inanan bizler için de geçerlidir: en iyisi ileridedir. Bu, cennette, Allah'ın Krallığı'ndaki sonsuz yaşamdır.

30. Peygamber Daniel

Daniel 6:6-23 ve 7:13-14

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- *Korkunç bir durumda veya tehlikeli bir yerde genellikle ne yaparsın? İnsanların böyle durumlarda Allah'ın korunmasına güvenmesi kolay mı?*

Daniel Yahudalıydı. Genç Daniel, İ.Ö 605'te Babil'e sürgün edilen ilk İsraililer arasındaydı. Bilgeliği ve Allah'ın verdiği yeteneklerinden dolayı Kral Nebukadnessar'ın sarayında çalıştı ve onun üç arkadaşı da orada çalıştı. Yahudi halkını neredeyse yok eden, vatanını ve Tapınağını onlardan alan krala hizmet ettiler. Ancak bu, Allah'ın iradesi ve planıydı. Daniel ve üç arkadaşı, hayatlarını kaybetme riskiyle bile, Allah'a olan inançlarını kaybetmeden krala kusursuz bir şekilde hizmet ettiler. Daniel sonunda bir hizmetkârlıktan krallığın en önemli adamlarından biri olma konumuna terfi etti.

Daniel, 70 yıldan fazla bir süre peygamber olarak hizmet etti ki bu en uzun peygamberlik süresidir. Daniel, 80 yaşına kadar Babil ve Pers krallıklarında önemli bir devlet adamıydı. Görevlerini hayatı boyunca kusursuz bir şekilde yerine getirdi ve bu nedenle yöneticiler tarafından tercih edildi. Daniel tüm adımlarında Allah'a sadıktı.

“İnsanlardan çok, Tanrı'nın sözünü dinlemek gerek.” Bunu Elçi Petrus söyledi (Elçilerin İşleri 5:29).

- *Bu ne anlama gelir? Buna göre hareket etmek hangi durumlarda doğrudur?*

Peygamber Daniel buna kendi hayatıyla iyi bir cevap verdi. Daniel Allah'ın iradesi olduğunu bildiği şeye sınıksız sarıldı ve Allah'ın kurallarına aykırı olan kurallara uymayı reddetti. Bu elbette çoğu zaman kolay değil, fakat doğru.

Daniel 6:6-23

- *Ne tür bir yasa çıkarıldı? (ayet 7)*

Daniel her gün Allah'a dua etti ve O'ndan yardım ve hikmet aradı. Allah onunla birlikteydi ve ona hikmet verdi ve bu yüzden Daniel işinde başarılı oldu. İş arkadaşları bunu çok kışkırdı ve Daniel'in başarısını engellemek istediler. Bu nedenle, yeni yasanın yardımıyla Daniel için bir tuzak kurdular, böylece yanlış yaparken yakalanacaktı.

- *O zaman Daniel ne yaptı? (ayet 10)*

- *Daniel neden yeni yasaya uymadı? Neden dua etmeyi bırakmadı?*

İlk emri hatırlıyor musun? “Allah'ın RAB benim. Benden başka tanrının olmayacak.” Daniel Allah'tan daha önemli hiçbir şey olmadığını biliyordu. Krala değil, yaşayan Allah'a dua etmenin doğru olacağından bir an bile şüphe etmedi. Çünkü “İnsanlardan çok, Allah'ın sözünü dinlemek gerek.”

- *Daniel Allah'a itaat etme cesaretini nereden buldu?*

Daniel'e bu cesareti Allah verdi. Daniel insanlardan ve insanların yapabileceklerinden korkmuyordu. Allah'a gerçekten güvendi ve Allah'a güvenmekten utanmadı.

- *Aslan çukurunda Daniel'e hiçbir şey olmaması nasıl mümkün oldu? (ayet 22)*
İşte Allah'ımız böyledir. Aslanlardan bile koruyabilir! Daniel'in o sırada ölmemesi Allah'ın isteğiydi. Allah Daniel'in düşmanları tarafından aslan çukuruna atılmasını engellemedi. Buna izin verdi. Fakat Allah Daniel'i koruyup kurtardı. Böylece Allah, Daniel'i kurtararak insanlara gücünü ve her şeye kadir olduğunu gösterdi. Daniel'inkine benzer bir mucize yaşamamış olsak da, Allah yine de bizi korumak için meleklerini gönderiyor. Daniel gibi, hayatlarımızı Allah'ın ellerine bırakabilir ve O'na güvenerek yaşayabiliriz.

Bundan sonra Kral Darius halka yeni bir emir verdi. Herkes Daniel'in Allah'ından korkmalıydı. Kral, Allah hakkında şunu dedi: "O yaşayan Tanrı'dır, sonsuza dek var olacak. Krallığı yıkılmayacak, egemenliği son bulmayacak. O kurtarır, O yaşatır, gökte de yerde de belirtiler, şaşılabilir işler yapar." (ayetler 26-27) Daniel'in inandığı ve bugün de inanabileceğimiz Allah, yaşayan Allah'tır. O daima sadıktır!

Daniel'in peygamberliklerinin üç amacı vardı:

- 1) Sürgünde yaşayan insanları rahatlatmak ve güçlendirmek. Gelecekte Allah'ın vaatleri yerine getirilecek ve halkın vaat edilen ülkede özgür ve kutsanmış olarak yaşamasına izin verilecekti.
- 2) Allah'ın dünyanın güçleri ve güçlü insanları üzerindeki egemen yönetimini öğretmek. Her şey Allah'ın elindedir.
- 3) Mesih'in gelişini açıklamak. Daniel gelecek olan Mesih'le ilgili görüşler görüp anlattı.

Daniel 7:13-14

- *Bu metindeki "insanoğlu" kimdir? Onun hakkında ne söyleniyor?*
Bu metin sürgünde yaşayan insanlara umut verdi. "İnsanoğlu" İsa Mesih demektir. İsa Mesih'in egemenliği hiç bitmeyecek ve krallığı hiç yıkılmayacaktır. İsa Mesih daha sonra kendisini İnsanoğlu olarak adlandırdı (örneğin Matta 9:6, Matta 20:28).

Kutsal Kitap peygamberlikleri bize dünya tarihinin Allah'ın elinde olduğunu anlatır. Kötülük son yargı gününde sona erecek, ancak ondan önce Allah'ın lütfu sunulmaktadır. Kötülüğün özgürce hareket etmesine izin verildiğini hissetsek bile, Allah sonunda kötülüğü yargılayacak ve ona sığınanlara sonsuz yaşam verecektir.

Kutsal Kitap'taki peygamberlikler ve bunların tarihte gerçekleşmesi Allah'ın varlığını kanıtlar ve bizi İsa Mesih'e sığınmaya teşvik eder. Allah bizden uzak değil. Bize, sana ve bana, lütfunu ve sevgisini sunar.

Önemli noktalar:

- Allah'ın Sözü'ne uymak hayattaki en önemli şeydir! Allah'ın sözü Daniel'in hayatına rehberlik etti ve ona güç ve cesaret verdi.
- Allah Daniel'i aslan çukurunda korudu ve Daniel küçücük bir yara bile almadı. Bugünlerde aynı şekilde İsa Mesih zor durumlarda bizimle birlikte. O bizi korur, bizimle kalır ve bizi asla yalnız bırakmaz. Onun izni olmadan hiçbir şey olmaz.
- İsa Mesih kendisini İnsanoğlu olarak adlandırdı ve böylece Daniel'in peygamberliğini yerine getiren kişi olduğunu kanıtladı.

31. Peygamber Zekeriya

Zekeriya 3:1-9, 9:9, 9:11 ve 12:10

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Allah'ın vaatleri sadece boş sözler mi? İnsanların onlara güvenmesi kolay mı?

Yeruşalim'in yıkılması ve Babil'deki sürgün İsraililer için ulusal bir felaketti. Ancak sürgün sırasında Allah, trajedinin ortasında ve aracılığıyla halkını yenilemek istedi. 70 yıl geçti. İnsanlar Babil'deki hayata alışıp çevreye adapte oldular. Nesiller değişti. Pers yönetimi sırasında nihayet özgürlük başladı, ancak çoğu insan yeni anavatanlarında kalmak istedi. Halkın sadece küçük bir kısmı Yeruşalim'e geri döndü. İ.Ö 538'de iki lider (Zerubbabil ve Yeşu) ile geri dönen yaklaşık 50.000 kişi vardı.

Geri dönüş zordu, çünkü neredeyse her şey yıkılmıştı. Evlerin yeniden inşa edilmesi gerekiyordu, ancak öncelikle Rab'bin Tapınağı'nın inşası herkesin isteği idi. Rab'bin Tapınağını, önce sunağı sonra da binaların temellerini inşa etmeye başladılar. Ancak ülkede oturan başkaları yeniden yapılanmayı önlemeye çalıştı. İş bazen şiddet nedeniyle de kesintiye uğradı. Bir süre sonra tüm işler kesildi ve insanlar bunalıma girdi. Kesinti 15 yıl sürdü.

-Allah neden zorlukları çözmedi? İnsanların Tapınağı yeniden inşa etmeye devam edebilmesi için neden koşulları değiştirmede ve düşmanları yok etmedi?

Allah bu duruma Peygamber Hagay ve Zekeriya aracılığıyla müdahale etti. Allah insanları bu peygamberler aracılığıyla hem cesaretlendirdi hem de eleştirdi. Peygamberler Zekeriya ve Hagay, halkı Tapınağı yeniden inşa etmeye teşvik etti. Düşmanlara rağmen insanlar inşaat çalışmalarına devam etti. Durumlarına baktıklarında cesaretleri kırıldı, ancak Allah'ın Sözü'nü dinlediklerinde işlerine devam edebildiler. Sonunda iş başarılı oldu ve Tapınak İ.Ö 516'da tamamlandı.

- Burada Allah'ın insanları nasıl teşvik ettiğini fark ettin mi? Allah nasıl çalışır?

Allah bizi Sözü (Kutsal Kitap) ile güçlendirir. Kutsal Kitap ve içindeki gerçekler "yaşam fırtınalarında" güçlü bir gemi demiri gibidir.

Peygamber Zekeriya da Peygamber Hezekiel gibi pek çok görüm gördü. Görümler hem Yeruşalim'de düzenin yeniden sağlanması hem de beklenen Mesih ile ilgili gelecek hakkındaydı. Ayrıca Zekeriya birçok bakımdan İsa Mesih'in bir örneğidir: bir rahip, bir peygamber ve bir şehit idi.

Zekeriya 3:1-9

- *Başkâhin Yeşu meleğin önünde durduğunda nasıl görünüyordu? (ayet 3)*
Yeşu, doğru bir adam olarak Rab'bin görkeminin önündeydi. Ancak Rab'bin görkeminde giysilerinin kirli olduğu belliydi. Ve Şeytan haklı olarak onu suçlayabilirdi. Aslında bu her birimizin durumu. Allah'ın önünde kirliyiz çünkü biz günahkâriz. Allah'ın huzurunda olmayı hak etmiyoruz.
- *Sonra ne oldu? (ayetler 4-5)*
Harika bir şey oldu! Rab'bin meleği Yeşu'ya şöyle dedi: "Suçunu kaldırdım. Sana bayramlık giysiler giydireceğim."

- *Bu ne anlama gelebilir?*
Günahlarımız işte bu şekilde yıkanır! Allah her şeyi kendisi yapar. O'nun önüne ancak kirli giysilerimizle (yani günahlarımızla) gelmeliyiz, O bize temiz giysiler giydirebilir (yani günahlarımızı bağışlar).
- *Ayet 8'de 'dal adındaki kulum'dan bahsedilir. Bu ne anlama geliyor?*
'Dal adındaki kulum' İsa Mesih anlamına gelir. İsa Mesih'te şu oldu: "Bir günde bu ülkenin günahını kaldıracağım." (ayet 9)

Zekeriya kitabı İsa hakkında birçok peygamberlik içerir.

Zekeriya 9:9

- *Bu ayette ne tür bir kral tanıtılır? Bu kral kimdir?*
Kral İsa Mesih'tir. O adil Kurtarıcı'dır ve alçakgönüllüdür.
- *Bu ayet kilisede ne zaman okunur?*
İsa Mesih'in Yeruşalim'e girişi Palmiye Pazarı'nın ve birinci Advent'in konusudur. (Palmiye Pazarı Paskalya'dan bir hafta önce kutlanır. Adventus sözcüğü Latince'dir ve 'varış' veya 'O geliyor' anlamlarına gelir. Advent dönemi Noel'den önceki dört haftayı kapsar.) İsa, bir sıpaya binmiş olarak Yeruşalim'e geldi. Eşeğe binmek, Allah'a karşı alçakgönüllü bir tutumu gösterir ve Allah'a olan güveni simgeler.

Zekeriya 9:11

- *Bu ayet, kurban kanıyla yürürlüğe girmiş bir antlaşmadan söz etmektedir. Bu, İsa'yı aklına getiriyor mu? İsa son akşam yemeğinde kâseyi aldığında ne dedi?*
İsa şöyle dedi: "Bu kâse, sizin uğruna akıtılan kanımla gerçekleşen yeni antlaşmadır." (Luka 22:20)

Zekeriya 12:10

- *Bu ayete göre Davut soyu ve Yeruşalim'de oturanlar kime bakacak?*
Onlar desteklerine (deldiklerine) bakacaklar. Kim delindi? Çarmıhta bedeni deşilen İsa gerçekten beklenen Mesih'ti. İsa'nın bedeni neden delindi? Cevap şudur: "O gün Davut soyunu ve Yeruşalim'de yaşayanları günahtan ve ruhsal kirlilikten arındırmak için bir pınar açılacak." (13:1) İsa Mesih bu pınardır, O bizi günahtan arındırır.

İsraililerin zor deneyimleri Allah'a sadakatsizliklerinden kaynaklanıyordu. Öte yandan, devam eden yaşam, Allah'ın lütfunu ve sadakatini ifade etmekteydi. Allah'ın vaatleri her zaman olduğu gibi bugünlerde de güvenilir ve gerçektir!

Halen Zekeriya kitabında yazılı şu peygamberliğin gerçekleşmesini beklemekteyiz: "RAB bütün dünyanın Kralı olacak. O gün yalnız RAB, yalnız O'nun adı kalacak." (14:4)

Önemli noktalar:

- Allah tapınağı inşa edenleri Söz'ü ile teşvik ettiği gibi, Allah'ın Sözü (yani Kutsal Kitap) her gün bizim de gücümüzdür.
- Zekeriya kitabı İsa hakkında birçok peygamberlik içerir. Örneğin, İsa alçakgönüllü olarak geldi; İsa'nın kanında günahların bağışlanması için yeni bir antlaşma var; İsa'nın bedeni çarmıhta delindi; İsa şan ve görkemle geri dönecek; İsa kral olarak hüküm sürecek.

32. Ezra ve Nehemya

Ezra 7:1-10 ve 9:10-15, Nehemya 2:1-6, 2:17-18 ve 9:30-36

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

-Hiç grup veya takım lideri oldun mu? Cevabın evetse, nasıldı? İyi bir lider nasıl olmalıdır?

Ezra ve Nehemya kitapları Kutsal Kitap içindeki son iki tarih kitabıdır. Bu iki kitap bir bütündür ve birbirine aittir. Kitaplar peygamberlik sözlerinin yerine getirildiğini anlatır: sürgün zamanı sona ermişti ve İsraililer vaat edilen topraklara dönebilmişti. Ezra kitabı ilk iki dönüş göçünü (İ.Ö 538 ve 458) ve Yeruşalim'deki Tapınağın yeniden inşasını anlatır. Nehemya kitabı ise üçüncü dönüşü (İ.Ö 445) ve Yeruşalim'in surlarının inşasını anlatır. Ülkelerine döndüklerinde İsraililer "Yahudiler" adıyla anılmaya başlandı.

Geri dönen İsraililer, sürgünün insanların Allah'a itaat etmeyi reddetmelerinin bir sonucu olduğunu anladılar. Ezra kitabı "RAB, Yeremya aracılığıyla bildirdiği sözü yerine getirmek amacıyla" sözleriyle başlar (Ezra 1:1). Allah halkını dağıtacağını söylemişti ve bu gerçekleşti. Allah, halkını toplamaya söz vermişti ve bu da oldu. Allah sözünü hem yargıda hem de bağışlamada yerine getirdi.

Ezra ve Nehemya peygamber değillerdi. Her ikisi de Pers Kralı Artahşasta'ya yüksek memur olarak hizmet ediyordu. Ezra, kralın yazıcısı olarak önemli bir konuma sahipti.

Ezra 7:1-10

- *Ezra nasıl bir adamdı? (ayet 6)*
Ezra yasayı iyi bilen bir bilgindi. Ayrıca, bir rahip ailesinden geldiği için, Rab'bin tapınağında rahip olarak hizmet etme hakkına sahipti.
- *Ezra neden Yeruşalim'e dönmek istedi? (ayet 10)*
Ezra, Kraldan memleketine dönmek için izin aldı ve ilk geri dönenlerden 80 yıl sonra Yeruşalim'e geldi. Tapınak o zamana kadar tamamlanmıştı. Ezra kendini Allah'a adanmıştı. Kutsal Yazıları inceledi ve İsraililere Allah'ın kurallarını ve ilkelerini öğretmek istedi. Bunu daha sonra Nehemya kitabında okuyabiliriz: "Ezra Su Kapısı'nın karşısındaki alanda kadınların, erkeklerin ve anlayabilecek yaştaki çocukların önünde, sabahtan öğlene kadar Yasa Kitabı'nı okudu. Herkes dikkatle dinledi." (Nehemya 8:1-3)
- *Ezra bizim için ne açıdan iyi bir örnek?*
Kutsal Kitap'ı incelemek bir hobi değil, hayat demektir. Allah bizimle Söz'ü aracılığıyla konuşur. Allah'ın Söz'ü (yani Kutsal Kitap) bizi derinden değiştirir ve hayata amaç ve yön verir.

Ezra 9:10-15

- *Ezra bu sözlerle Allah'a dua edip günahları itiraf etti. Bu itiraftan ne öğrenebiliriz?*
Bu ayetler, Allah'ın kutsallığını ve iradesini ciddiye almamız gerektiğini vurgulamaktadır. Allah'ın verdiği emirler ve kurallar insanın iyiliği içindir. Her emrin bir amacı vardır: ya bizi korur ya da bizi Allah'a yaklaştırır.

Ezra tapınak, evler ya da surlar değil, kalpler “inşa ediyordu”. Allah'ın Sözü'nün gücüyle halkın ve Yeruşalim şehrinin yeniden canlanmasını ve yenilenmesini destekliyordu. Ezra, Tapınak'ta düzenlenen ayinde ve halkın hayatında Kutsal Yazılara göre reform yaptı.

Nehemya Pers Kralı Artahşasta'nın sakisiydi. Yeruşalim ile ilgili şu haberi aldı: “Sürgünden kurtulup Yahuda İli'ne dönenler büyük sıkıntı ve utanç içinde. Üstelik Yeruşalim surları yıkılmış, kapıları yakılmış” (Nehemya 1:3). Nehemya aldığı haberden dolayı çok üzüldü.

Nehemya 2:1-6

- *Nehemya neden üzgündü? Ne yapmak istedi?*

Nehemya, Allah'ın halkına yardım etmek ve Yeruşalim'in surlarını inşa etmek için kralın sarayındaki saygın işini bıraktı.

Nehemya 2:17-18

- *Nehemya insanları nasıl hareketlendirdi?*

Nehemya, Yeruşalim'in kötü durumunu dürüstçe ifade etti ve aynı zamanda kendi yaşamından örnek vererek Allah'ın desteğini hatırlattı.

Nehemya, Yeruşalim surlarının inşasını ve şehrin savunmasını etkin bir şekilde organize eden pratik bir liderdi. O günlerde şehir surları insanları düşmanlardan korumak için bir zorunluluktaki.

Surların onarımında herkesin ayrı bir görevi vardı (bölüm 3 ve 4). Nehemya işi küçük görevlere ayırdı ve gruplara kendi sorumluluklarını verdi. Böylece herkes ne yapacağını biliyordu. İş, birlikte surların tüm uzunluğu boyunca yapıldı. Herkes bir parçayı tamir etti. Kolay bir iş değildi. Zorluklar ortaya çıktı, çalışanlar küçümsenip alay edildi ve korkutuldu. Depresyon anları da vardı. Ancak zorluklara rağmen onlarca yıldır yapım aşamasında olan surlar 52 günde tamamlandı.

Allah'ın Egemenliği de aynı şekilde “inşa edilir”. Her imanlının, yani hepimizin, bu işte önemli bir rolü ve görevi vardır. Kendi yerlerinde “inşa eden” ve imanlıların ailesini çoğaltan kiliselere, cemaatlara ve gruplara ihtiyaç vardır. Birbirimizle rekabet etmemeliyiz. Herkesin duaları, sözleri ve eylemleri değerlidir.

Nehemya kitabının 9. bölümü belki de kitaptaki en önemli bölümdür. Allah ve insanlar arasındaki ilişkinin temelini ortaya çıkarır. Bu ne olabilir?

Nehemya 9:30-36

- *Ayet 33'e göre Allah ve insan nasıldır?*

Dokuzuncu bölümün konusu günah itirafıdır. Günahlarımızı ebedi, adil ve yaşayan Allah'ın önünde itiraf etmek yapılacak en doğru şeydir. Ve Allah bizi kesinlikle bağışlayacaktır. Neden mi? Çünkü O merhametli ve bağışlayan Allah'tır. O sabırlıdır ve iyiliği büyüktür. O bizi terk etmedi ve asla terk etmeyecek.

-Nehemya hangi yönden İsa Mesih'e benziyordu?

Bir lider olarak, çünkü Nehemya çok defa kendi örneğiyle önderlik ediyordu. Bu nedenle, en iyi lider olan İsa Mesih'e benziyordu. İsa, insanların iradesine göre değil, Allah'ın iradesine ve planına göre hizmet ediyordu. Bunun nedeni bize olan sevgisiydi. Günahlarımız için çarmıhta ölmekle en büyük hizmeti yerine getirdi. "Hiç kimsede, insanın, dostları uğruna canını vermesinden daha büyük bir sevgi yoktur" (Yuhanna 15:13).

Önemli noktalar:

- Ezra, Allah'ın yasasını öğretti ve insanların kalplerinde ve ayinde reform yaptı. Reform, Allah'ın Sözüne dönüş anlamına geliyordu. Allah'ın Sözü (yani Kutsal Kitap) doğru ve yanlış öğretir, günahı ortaya çıkarır, Allah'ın kutsallığını ilan eder ve bizi İsa'daki merhameti istemeye yönlendirir.
- Nehemya şehri korumak için Yeruşalim'in surlarını yeniden inşa ettirdi. Nehemya örnek bir liderdi ve aynı zamanda en iyi lider olan İsa'nın da bir örneği idi. İsa Allah'ın iradesine ve planına göre acı çekerek hizmet ediyordu.

33. Peygamber Malaki

Malaki 4:1-5

(Yalın yazı, gençlere sorulabilen sorudur)

- "Sessizlik konuşur" diye bir söz var. Bunun ne anlama geldiğini düşünüyorsun?
- Allah neden bazen sessiz kalıyor ve cevap vermiyor gibi görünüyor? Hiç bunu yaşadın mı?

Peygamber Malaki, İsraililer sürgünden döndükten ve Yeruşalim'de Tapınak kurulduktan sonra yaklaşık İ.Ö 5. yüzyılda hizmet etti. Malaki, Ezra ve Nehemya'nın çağdaşıydı ve muhtemelen başlattıkları yenilemeleri destekledi. Fakat Malaki'nin kesin kimliği bilinmiyor. Malaki adı "haberci" anlamına gelir.

Malaki kitabı, Eski Antlaşma'nın son ve en kısa kitabıdır. Ayrıca Peygamber Malaki, Eski Antlaşma'nın son peygamberiydi.

-İsraililerin sürgünden dönmesi neden bu kadar önemli bir olaydı?

İsraililerin sürgünden dönmesi, Mesih peygamberliklerinin gerçekleşmesi için gerektiydi. Mesih'in doğacağı bir ülke gerekiyordu. Mesih'in aralarında çalışacağı bir halk olmalıydı. Ve Mesih'in gidebileceği bir Tapınak olmalıydı. Şimdi ülke, halk ve Tapınak yine vardı.

Malaki kitabının üç mesajı vardır: sevgi mesajı (1:1-5), yargı mesajı (1:6-2:17) ve umut mesajı (3:1-2, 4:1-5).

Mesaj sevgiyle başlıyor: Malaki, Allah'ın seçilmiş bir halk olan İsrail'e olan sevgisinden söz etti. Ancak insanlar Allah'ın sevgisini hor gördüler. Rahiplerin ve halkın bencil ve ahlaksız hayatı bunu gösterdi. Allah, Musa'nın yasasında kurban konusunda kesin talimatlar vermişti. Kurban edilen hayvan kusursuz olmalıydı, ama insanlar kör, topal ve hasta hayvanları kurban etti. Sadece kusursuz bir kurban kurtuluş getirebilirdi. *Bunun İsa'nın bir ön gölgesi olduğunun farkında mısın?*

Allah, halkın günahkâr yaşamına sert bir yargıyla müdahale edecekti.

Umut mesajı Allah'ın merhametli sevgisinden söz etti. Rab'bin öncüsü İlyas (yani Vaftizci Yahya) ve Rab'bin kendisi (yani İsa Mesih) halkın arasına gelecekti. Allah, kendisi ve halk arasındaki bağlantıyı yeniden kuracaktı.

Malaki kitabının son bölümü, gelecek olan yarıdan ve Rab'bin büyük bir gününden bahsediyor, ancak ondan önce (yani Mesih'ten önce) Allah'ın habercisi gelecek. "İşte habercimi gönderiyorum. Önümde yolu hazırlayacak. Aradığınız Rab ansızın tapınağına gelecek; görmeyi özlediğiniz antlaşma habercisi gelecek" diyor Her Şeye Egemen RAB." (Malaki 3:1)

Vaftizci Yahya, günahların bağışlanmasını ve Mesih'in gelişini duyurdu. Hatırladığınız gibi Yahya, İsa hakkında şunu söyledi: "İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu!" (Yuh. 1:29)

Malaki 4:1-5

- *Allah neden insanlara Musa'nın yasasını hatırlattı? (ayet 4)*

Yasa, Allah'ın iyi niyetini ifade eder. Allah hayatımızdaki en önemli şey olmalı. Allah'ı seven bir kişi aynı zamanda Allah'ın yasasına da itaat eder.

Rahiplerin yüreklerinde Tanrı'nın kutsallığından hiçbir korku yoktu ve öğretileri hakikatten yoksundu. Dahası, halk artık Allah'ın adına saygı duymuyor ve bu nedenle Allah'a güvenmiyordu. Allah artık birinci sırada değildi; kişisel çıkar ve başarı önemliydi. Allah'ın bereketi isteniyor, ama halk Allah'ın kanununa göre yaşamak istemiyordu. Bu tanıdık geliyor, değil mi?

- *Allah ne zaman daha çok düşünüyor: zor zamanlarda mı yoksa kolay zamanlarda mı?*
- *Allah kimi göndereceğini vaat etti? (ayet 5)*

Peygamber İlyas, Vaftizci Yahya'yı simgeliyor. Vaftizci Yahya, Mesih'ten hemen önce halka gelen ve insanları tövbeye çağıran vaiz olan sembolik İlyas idi. Böylece Eski Antlaşma'nın son peygamberi olan Malaki, Yeni Antlaşma'nın ilk peygamberi olan Vaftizci Yahya'ya atıfta bulunur. İsa, Vaftizci Yahya hakkında şunu söyledi: "Yahya'ya dek bütün peygamberlerle Kutsal Yasa, olacakları önceden bildirdiler. Eğer bunu kabul etmek isterseniz, gelecek olan İlyas odur." (Matta 11:13-14)

- *Bu metnin ilk ayetleri (ayetler 1-2) hangi günden söz ediyor?*

Ayetler İsa'nın döneceği günden söz ediyor. O gün hem yargıyı hem de kurtuluşu beraberinde getirecek. Umutlarını İsa'ya bağlayanlar için "ışınlarıyla şifa getiren doğruluk güneşi doğacak" ve onlar "çıkıp ahırdan salınmış buzağılar gibi sıçrayacak."

Peygamber Malaki'den sonra 400 yıllık bir sessizlik başladı. Allah'ın peygamberlik sesi sustu. Allah, Malaki'den sonra dört yüz yıl boyunca İsraililer için başka bir peygamber göndermedi. *-Ne düşünüyorsun, Allah neden bu kadar uzun süre peygamberler aracılığıyla konuşmadı?*

Bazen Allah sessiz kalır ve cevap vermez. Belki de bu yüzden İsraililer Allah'ın sevgisinden şüphe ediyordu. Ama Allah'ın sevgisi bitti mi? Allah onları unuttu mu? Hayır! Allah onları her zaman sevmişti ve bizi de sonsuz bir sevgiyle seviyor. Ama Allah bize *doğru zamanda* merhamet etmek istiyor. İşte bu yüzden Allah bazen bir süre sessiz bile kalabilir.

-Ancak dört yüz yıl sonra kim gönderildi?

Vaftizci Yahya.

Sessizlik süresince insanlar Allah'ın sözüne tutunarak yaşamaya devam edebildiler. Biz de Allah'ın sözüne sınıksız tutunalım!

Yeni Antlaşma, Allah'ın bildiği doğru zamanda yerine getirilecek bir beklentiyle de sona erer. "İşte, Tanrı'nın konutu insanların arasındadır. Tanrı onların arasında yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de onların arasında bulunacak. Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas ne ağlayış ne de ıstırap olacak. Çünkü önceki düzen ortadan kalktı." (Vahiy 21:3-4)

Önemli noktalar:

- Peygamber Malaki, Eski Antlaşma'nın son peygamberiydi. Rahiplere ve insanlara en önemli şeyin Allah'ın yasası ve sözü olduğunu gerektiğini duyurdu.
- Malaki'den sonra, peygamberlik açısından dört yüz yıllık bir sessizlik başladı ve bu sessizlik Vaftizci Yahya hizmetine başladığında sona erdi.